

245

Wet van 28 maart 1979, houdende vaststelling van Boek 8, eerste stuk van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van de afdelingen 1 en 3 van titel 4, afdeling 3 van titel 5, de afdelingen 1 en 3 van titel 9 en de afdelingen 3 en 4 van titel 10

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is Boek 8, eerste stuk van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van de afdelingen 1 en 3 van titel 4, afdeling 3 van titel 5, de afdelingen 1 en 3 van titel 9 en de afdelingen 3 en 4 van titel 10, vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 8, eerste stuk van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van de afdelingen 1 en 3 van titel 4, afdeling 3 van titel 5, de afdelingen 1 en 3 van titel 9 en de afdelingen 3 en 4 van titel 10 wordt vastgesteld als volgt:

Boek 8 Verkeersmiddelen en vervoer

I. ALGEMENE BEPALINGEN

Titel 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In dit boek worden onder schepen verstaan alle zaken, die blijkens hun constructie bestemd zijn om te drijven en drijven of hebben gedreven.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen zaken, die geen schepen zijn, voor de toepassing van bepalingen van dit boek als schip worden aangewezen, dan wel bepalingen van dit boek niet van toepassing worden verklaard op zaken, die schepen zijn.
3. De in het schip ingebouwde voortbewegingswerktuigen zijn bestanddeel van het schip. Behoudens het elders bij de wet of het bij overeenkomst bepaalde wordt het scheepstoebehoren mede tot het schip gerekend. Onder scheepstoebehoren worden verstaan de zaken die, niet een bestanddeel van het schip uitmakende, uit hoofde van hun bestemming blijvend met het schip zijn verbonden.

Artikel 2

1. In dit boek worden onder zeeschepen verstaan de schepen, die zijn teboekgesteld in het in artikel 8.3.2.4 genoemde register, alsmede de schepen, die noch in dit register, noch in het in artikel 8.8.2.4 genoemde register zijn teboekgesteld en blijkens hun constructie uitsluitend of in hoofdzaak voor drijven in zee zijn bestemd.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen schepen, die geen zeeschepen zijn, voor de toepassing van bepalingen van dit boek als zeeschip worden aangewezen, dan wel bepalingen van dit boek nopens zeeschepen daarop niet van toepassing worden verklaard.
3. In dit boek worden onder zeevissersschepen verstaan zeeschepen, die blijkens hun constructie uitsluitend of in hoofdzaak voor de visvangst zijn bestemd.

Artikel 3

1. In dit boek worden onder binnenschepen verstaan de schepen, die zijn teboekgesteld in het in artikel 8.8.2.4 genoemde register, alsmede de schepen, die noch in dit register, noch in het in artikel 8.3.2.4 genoemde register zijn teboekgesteld en blijkens hun constructie noch uitsluitend noch in hoofdzaak voor drijven in zee zijn bestemd.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen schepen, die geen binnenschepen zijn, voor de toepassing van bepalingen van dit boek als binnenschip worden aangewezen, dan wel bepalingen van dit boek nopens binnenschepen daarop niet van toepassing worden verklaard.

Artikel 4

Onder voorbehoud van artikel 8.6.2.2 worden de Dollart, de Waddenzee, het IJsselmeer, de stromen, de riviermonden en andere zo nodig voor de toepassing van bepalingen van dit boek bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen wateren, binnen zo nodig nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen grenzen, als binnenwater beschouwd.

Artikel 5

In dit boek worden onder opvarenden verstaan alle zich aan boord bevindende personen.

Artikel 6

In dit boek worden onder goederen verstaan alle zaken en alle vermogensrechten; onder zaken de voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten.

Artikel 7

In dit boek worden onder bagage verstaan de zaken, die een vervoerder in verband met een door hem gesloten overeenkomst van personenvervoer op zich neemt te vervoeren met uitzondering van zaken, vervoerd onder een cognossement of charterpartij.

Artikel 8

In dit boek worden onder letsel verstaan iedere lichamelijke verwonding van de mens en iedere andere aantasting in zijn persoon.

Artikel 9

Reder is de eigenaar van een zeeschip.

Artikel 10

1. Wanneer uit dit boek voortvloeit dat iemand verplicht is tot het stellen van zekerheid of dat het stellen van zekerheid voorwaarde is voor het intreden van enig rechtsgevolg, heeft hij die daartoe overgaat de keuze tussen persoonlijk en zakelijke zekerheid.

2. De aangeboden zekerheid moet zodanig zijn, dat de vordering en, zo daartoe gronden zijn, de daarop vallende rente en kosten behoorlijk gedekt zijn en dat de schuldeiser daarop zonder moeite verhaal zal kunnen nemen.

3. Is de gestelde zekerheid door een niet aan de schuldeiser toe te rekenen oorzaak onvoldoende geworden, dan is de schuldenaar verplicht haar aan te vullen of te vervangen.

Titel 2**Algemene bepalingen betreffende vervoer****Afdeling 1****Overeenkomst van goederenvervoer****Artikel 1**

De overeenkomst van goederenvervoer is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de vervoerder) zich tegenover de andere partij (de afzender) verbindt zaken te vervoeren.

Artikel 2

De vervoerder is verplicht ten vervoer ontvangen zaken ter bestemming af te leveren en wel in de staat waarin hij hen heeft ontvangen.

Artikel 3

Onverminderd artikel 8.2.1.2 is de vervoerder verplicht ten vervoer ontvangen zaken zonder vertraging te vervoeren.

Artikel 4

De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade, voor zover deze is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een vervoerder de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

Artikel 5

De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de overeengekomen zaken, door welke oorzaak dan ook, niet op de overeengekomen plaats en tijd te zijner beschikking zijn.

Artikel 6

1. Alvorens zaken ter beschikking van de vervoerder zijn gesteld, is de afzender bevoegd de overeenkomst op te zeggen. Hij is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze ten gevolge van de opzegging lijdt.
2. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 7

De afzender is verplicht de vervoerder omtrent de zaken alsmede omtrent de behandeling daarvan tijdig al die opgaven te doen, waartoe hij in staat is of behoort te zijn, en waarvan hij weet of behoort te weten, dat zij voor de vervoerder van belang zijn, tenzij hij mag aannemen, dat de vervoerder deze gegevens kent.

Artikel 8

De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de documenten, die van de zijde van de afzender voor het vervoer vereist zijn, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

Artikel 9

1. Wanneer vóór of bij de aanbidding van de zaken aan de vervoerder omstandigheden aan de zijde van een der partijen zich opdoen of naar voren komen, die haar wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij haar wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor haar grond hadden opgeleverd de vervoerovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is deze wederpartij bevoegd de overeenkomst op te zeggen.
2. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.
3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 10

De vracht is verschuldigd na aflevering van de zaken ter bestemming.

Artikel 11

1. De vervoerder heeft jegens ieder, die afgifte van zaken verlangt, een retentierecht hierop. Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij op het tijdstip dat hij de zaak ten vervoer ontving, wist of behoorde te

weten, dat de afzender jegens die derde niet de bevoegdheid had de zaak ten vervoer ter beschikking te stellen.

2. De vervoerder kan het recht van retentie uitoefenen voor hetgeen hem door de ontvanger verschuldigd is of zal worden ter zake van het vervoer van die zaken en voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt.

3. Dit retentierecht vervalt zodra aan de vervoerder is betaald het bedrag, waarover geen geschil tussen partijen bestaat, en voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van die bedragen, waaromtrent wel geschil bestaat of welker hoogte nog niet kan worden vastgesteld. De vervoerder behoeft echter geen zekerheid te aanvaarden voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt.

Artikel 12

Wordt de vervoerder dan wel de afzender of een ondergeschikte van een hunner buiten overeenkomst aangesproken, dan zijn de artikelen 8.5.1.2-8.5.1.7 van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 2

Overeenkomst van gemengd goederenvervoer

Artikel 1

De overeenkomst van gemengd goederenvervoer is de overeenkomst van goederenvervoer, waarbij de vervoerder (gemengd-vervoerder) zich bij een en dezelfde overeenkomst tegenover de afzender verbindt dat het vervoer deels over zee, over binnenwateren, over de weg, langs spoorstaven, door de lucht of door een pijpleiding zal geschieden.

Artikel 2

Bij een overeenkomst van gemengd goederenvervoer gelden voor ieder deel van het vervoer de op dat deel toepasselijke rechtsregelen.

Artikel 3

1. Indien de gemengd-vervoerder de zaken niet zonder vertraging ter bestemming aflevert in de staat waarin hij hen heeft ontvangen en niet is komen vast te staan, waar de omstandigheid, die het verlies, de beschadiging of de vertraging veroorzaakte, is opgekomen, is hij voor de daardoor ontstane schade aansprakelijk, tenzij hij bewijst, dat hij op geen der delen van het vervoer, waar het verlies, de beschadiging of de vertraging kan zijn opgetreden, daarvoor aansprakelijk is.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 4

1. Indien de gemengd-vervoerder aansprakelijk is voor schade ontstaan door beschadiging, geheel of gedeeltelijk verlies, vertraging of enig ander schadeveroorzakend feit en niet is komen vast te staan waar de omstandigheid, die hiertoe leidde, is opgekomen, wordt zijn aansprakelijkheid bepaald volgens de rechtsregelen die toepasselijk zijn op dat deel (of die delen) van het vervoer, waarop deze omstandigheid kan zijn opgekomen en waaruit het hoogste bedrag aan schadevergoeding voortvloeit.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 5

1. De gemengd-vervoerder kan op verlangen van de afzender, geuit alvorens zaken te zijner beschikking worden gesteld, terzake van het vervoer een

document (CT-document) opmaken, dat door hem wordt gedateerd en ondertekend en aan de afzender wordt afgegeven. De ondertekening kan worden gedrukt of door een stempel dan wel enig ander kenmerk van oorsprong worden vervangen.

2. Op het CT-document worden vermeld:

- a. de afzender,
- b. de ten vervoer ontvangen zaken met omschrijving van de algemiene aard daarvan, zoals gebruikelijk is,
- c. een of meer der volgende gegevens met betrekking tot die zaken:
 - 1°. aantal,
 - 2°. gewicht,
 - 3°. volume,
 - 4°. merken,
- d. de plaats waar de gemengd-vervoerder de zaken ten vervoer heeft ontvangen,
- e. de plaats waarheen de gemengd-vervoerder op zich neemt de zaken te vervoeren,
- f. de geadresseerde die, ter keuze van de afzender, wordt aangegeven hetzij bij name of andere aanduiding, hetzij als order van de afzender of van een ander, hetzij als toonder. De enkele woorden «aan order» worden geacht de order van de afzender aan te geven,
- g. de gemengd-vervoerder,
- h. het aantal exemplaren van het document indien dit in meer dan één exemplaar is uitgegeven,
- i. al hetgeen overigens afzender en gemengd-vervoerder gezamenlijk goeddunkt.

3. De aanduidingen vermeld in het tweede lid onder a tot en met c worden in het CT-document opgenomen aan de hand van door de afzender te verstrekken gegevens, met dien verstande dat de gemengd-vervoerder niet verplicht is in het CT-document enig gegeven met betrekking tot de zaken op te geven of te noemen, waarvan hij redelijke gronden heeft te vermoeden, dat het niet nauwkeurig de in werkelijkheid door hem ontvangen zaken weergeeft of tot het toetsen waarvan hij geen redelijke gelegenheid heeft gehad. De gemengd-vervoerder wordt vermoed geen redelijke gelegenheid te hebben gehad de hoeveelheid en het gewicht van gestorte of gepompte zaken te toetsen. De afzender staat in voor de juistheid, op het ogenblik van de inontvangstneming van de zaken, van de door hem verstrekte gegevens.

Artikel 6

De verhandelbare exemplaren van het CT-document, waarin is vermeld hoeveel van deze exemplaren in het geheel zijn afgegeven, gelden allen voor één en één voor allen. Niet verhandelbare exemplaren moeten als zodanig worden aangeduid.

Artikel 7

1. Voor het deel van het vervoer, dat overeenkomstig de tussen partijen gesloten overeenkomst zal plaatsvinden als vervoer over zee of binnenwateren, wordt het CT-document als cognossement beschouwd.

2. Voor het deel van het vervoer, dat overeenkomstig de tussen partijen gesloten overeenkomst over de weg zal plaatsvinden, wordt het CT-document als vrachtbrief beschouwd.

3. Voor het deel van het vervoer, dat overeenkomstig de tussen partijen gesloten overeenkomst langs spoorstaven of door de lucht zal plaatsvinden, wordt het CT-document, mits het mede aan de daarvoor gestelde vereisten voldoet, als voor dergelijk vervoer bestemd document beschouwd.

Artikel 8

Indien een overeenkomst van gemengd goederenvervoer is gesloten en bovendien een CT-document is afgegeven, wordt, behoudens artikel 8.2.2.12

tweede lid, tweede volzin, de rechtsverhouding tussen gemengd-vervoerder en afzender door de bedingen van de overeenkomst van gemengd goederenvervoer en niet door die van dit CT-document beheerst. Behoudens het in artikel 8.2.2.12 eerste lid gestelde vereiste van houderschap van het CT-document, strekt dit hun dan slechts tot bewijs van de ontvangst der zaken door de gemengd-vervoerder.

Artikel 9

1. Het CT-document bewijst, behoudens tegenbewijs, dat de gemengd-vervoerder de zaken heeft ontvangen en wel zoals deze daarin zijn omschreven. Tegenbewijs tegen het CT-document wordt niet toegelaten, wanneer het is overgedragen aan een derde te goeder trouw.

2. Indien in het CT-document de clausule: «aard, gewicht, aantal, volume of merken onbekend» of enige andere clausule van dergelijke strekking is opgenomen, binden zodanige in het CT-document voorkomende vermeldingen omtrent de zaken de gemengd-vervoerder niet, tenzij bewezen wordt dat hij de aard, het gewicht, het aantal, het volume of de merken der zaken heeft gekend of had behoren te kennen.

3. Een CT-document, dat de uiterlijk zichtbare staat of gesteldheid van de zaak niet vermeldt, levert, behoudens tegenbewijs dat ook jegens een derde mogelijk is, een vermoeden op dat de gemengd-vervoerder die zaak voor zover uiterlijk zichtbaar in goede staat of gesteldheid heeft ontvangen.

4. Een in het CT-document opgenomen waarde-opgave schept, behoudens tegenbewijs, een vermoeden, doch bindt niet de gemengd-vervoerder die haar kan betwisten.

5. Verwijzingen in het CT-document worden geacht slechts die bedingen daarin te voegen, die voor degeen, jegens wie daarop een beroep wordt gedaan, duidelijk kenbaar zijn.

6. Dit artikel laat onverlet de bepalingen die aan cognossement of vrachtbrief een grotere bewijskracht toekennen.

Artikel 10

Een CT-document aan order wordt overgedragen door endossement en overgave van het stuk. Voor endossement is de enkele handtekening voldoende.

Artikel 11

Overgave van het CT-document vóór de aflevering der daarin vermelde zaken door de gemengd-vervoerder geldt als overgave van die zaken.

Artikel 12

1. Indien een CT-document is afgegeven, heeft uitsluitend de regelmatige houder daarvan, tenzij hij niet op rechtmatige wijze houder is geworden, jegens de gemengd-vervoerder het recht aflevering van de zaken overeenkomstig de op deze rustende verplichtingen te vorderen. Onverminderd dit recht op aflevering heeft hij – en hij alleen – voor zover de gemengd-vervoerder aansprakelijk is wegens het niet nakomen van de op hem rustende verplichting zaken zonder vertraging ter bestemming af te leveren in de staat waarin hij hen heeft ontvangen, uitsluitend het recht te dier zake schadevergoeding te vorderen.

2. Jegens de houder van het CT-document, die niet de afzender is, is de gemengd-vervoerder gehouden aan en kan hij een beroep doen op de bedingen van het CT-document. Jegens iedere houder van het CT-document kan hij de daaruit duidelijk kenbare rechten tot betaling geldend maken. Jegens de houder van het CT-document, die ook de afzender was, kan de gemengd-vervoerder zich bovendien op de bedingen van de overeenkomst van gemengd goederenvervoer en op zijn persoonlijke verhouding tot de afzender beroepen.

Van de houders van verschillende exemplaren van hetzelfde CT-document heeft hij het beste recht, die houder is van het exemplaar, waarvan ná de gemeenschappelijke voorman, die houder was van al die exemplaren, het eerst een ander houder is geworden te goeder trouw en onder bezwarende titel.

Afdeling 3

Overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen

Artikel 0

1. De overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de expediteur) zich jegens de andere partij (de opdrachtgever) verbindt tot het als afzender sluiten van een overeenkomst tot het vervoeren van door de opdrachtgever ter beschikking te stellen zaken.

2. Sluit de expediteur een overeenkomst af met een beding ten behoeve van zijn opdrachtgever als bedoeld in artikel 1353 van het Burgerlijk Wetboek, dan is voor de geldigheid van dit beding niet vereist, dat de expediteur voor zichzelf iets bedong.

Artikel 1

1. Voor zover de expediteur de overeenkomst tot het sluiten waarvan hij zich verbond, zelf uitvoert, wordt hij zelf aangemerkt als de vervoerder uit die overeenkomst.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 2

1. Indien de zaken niet zonder vertraging ter bestemming worden afgeleverd in de staat, waarin zij ter beschikking zijn gesteld, is de expediteur, voor zover hij een vervoerovereenkomst die hij met een ander zou sluiten, zelf uitvoerde, verplicht zulks onverwijld aan de opdrachtgever die hem kennis gaf van de schade mede te delen.

2. Doet de expediteur de in het eerste lid bedoelde mededeling niet, dan is hij, wanneer hij daardoor niet tijdig als vervoerder is aangesproken, een schadeloosstelling verschuldigd gelijk aan de schadevergoeding, die hij zou hebben moeten voldoen, wanneer hij wel tijdig als vervoerder zou zijn aangesproken.

3. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 3

1. Indien de zaken niet zonder vertraging ter bestemming worden afgeleverd in de staat, waarin zij ter beschikking zijn gesteld, is de expediteur voor zover hij de vervoerovereenkomst, welke hij met een ander zou sluiten, niet zelf uitvoerde, verplicht de opdrachtgever onverwijld te doen weten welke vervoerovereenkomsten hij ter uitvoering van zijn verbintenis aanging. Hij is tevens verplicht de opdrachtgever daarbij alle documenten en gegevens ter beschikking te stellen, waarover hij beschikt of die hij redelijkerwijs kan verschaffen, voor zover deze althans kunnen dienen tot verhaal van opgekomen schade.

2. De opdrachtgever verkrijgt jegens degeen, met wie de expediteur heeft gehandeld, van het ogenblik af, waarop hij de expediteur duidelijk kenbaar maakt, dat hij hen wil uitoefenen, de rechten en bevoegdheden, die hem zouden zijn toegekomen, wanneer hijzelf als afzender de overeenkomst zou hebben gesloten. Hij kan ter zake in rechte optreden, wanneer hij overlegt

een door de expediteur – of in geval van diens faillissement door diens curator – af te geven verklaring, dat tussen hem en de expediteur ten aanzien van de zaken een overeenkomst tot het doen vervoeren daarvan werd gesloten.

3. Komt de expediteur een verplichting als in het eerste lid bedoeld niet na, dan is hij een schadeloosstelling verschuldigd gelijk aan de schadevergoeding die de opdrachtgever van hem had kunnen verkrijgen, wanneer hij zelf de overeenkomst die hij sloot, had uitgevoerd, verminderd met de schadevergoeding die de opdrachtgever mogelijkerwijs van de vervoerder verkreeg.

4. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 4

De opdrachtgever is verplicht de expediteur de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de overeengekomen zaken, door welke oorzaak dan ook, niet op de overeengekomen plaats en tijd ter beschikking zijn.

Artikel 5

1. Alvorens zaken ter beschikking zijn gesteld, is de opdrachtgever bevoegd de overeenkomst op te zeggen. Hij is verplicht de expediteur de schade te vergoeden die deze ten gevolge van de opzegging lijdt.

2. De opzegging geschiedt door schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 6

1. De opdrachtgever is verplicht de expediteur omtrent de zaken alsmede omtrent de behandeling daarvan tijdig al die opgaven te doen, waartoe hij in staat is of behoort te zijn, en waarvan hij weet of behoort te weten, dat zij voor de expediteur van belang zijn, tenzij hij mag aannemen, dat de expediteur deze gegevens kent.

2. De expediteur is niet gehouden, doch wel gerechtigd, te onderzoeken of de hem gedane opgaven juist en volledig zijn.

Artikel 7

De opdrachtgever is verplicht de expediteur de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de documenten, die van de zijde van de opdrachtgever voor het uitvoeren van de opdracht vereist zijn, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

Artikel 8

1. Wanneer vóór of bij de terbeschikkingstelling van de zaken omstandigheden aan de zijde van een der partijen zich opdoen of naar voren komen, die haar wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij haar wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor haar grond hadden opgeleverd de overeenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is deze wederpartij bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 9

1. De expediteur heeft jegens ieder, die daarvan afgifte verlangt, een retentierecht op zaken en documenten die hij in verband met de overeenkomst

onder zich heeft. Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij, op het tijdstip dat hij de zaken of documenten onder zich kreeg, wist of behoorde te weten, dat zijn opdrachtgever jegens die derde niet de bevoegdheid had die zaken of documenten ter beschikking te stellen.

2. Hij kan het recht van retentie uitoefenen voor hetgeen hem ter zake van die overeenkomst door zijn opdrachtgever verschuldigd is of zal worden en voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt.

3. Dit retentierecht vervalt zodra aan de expediteur is betaald het bedrag, waarover geen verschil tussen partijen bestaat, en voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van die bedragen, waaromtrent wel geschil bestaat of welker hoogte nog niet kan worden vastgesteld. De expediteur behoeft echter geen zekerheid te aanvaarden voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt.

Artikel 10

Indien een overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen niet naar behoren wordt uitgevoerd, dan wel een zaak niet zonder vertraging ter bestemming wordt afgeleverd in de staat, waarin zij ter beschikking is gesteld, is de expediteur, die te dier zake door zijn wederpartij buiten overeenkomst wordt aangesproken, jegens deze niet verder aansprakelijk dan hij dit zou zijn op grond van de door hen gesloten overeenkomst tot het doen vervoeren van die zaak.

Artikel 11

Indien een overeenkomst tot het doen vervoeren van goederen niet naar behoren wordt uitgevoerd, dan wel een zaak niet zonder vertraging ter bestemming wordt afgeleverd in de staat, waarin zij ter beschikking is gesteld, is de expediteur, die te dier zake buiten overeenkomst wordt aangesproken, behoudens de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7 en artikel 8.10.1.1, niet verder aansprakelijk dan hij dit zou zijn tegenover zijn opdrachtgever.

Artikel 12

Indien een vordering, als genoemd in het vorige artikel, buiten overeenkomst wordt ingesteld tegen een ondergeschikte van de expediteur, dan is deze ondergeschikte, mits hij de schade veroorzaakte in de werkzaamheden, waartoe hij werd gebruikt, niet verder aansprakelijk dan de expediteur dit op grond van het vorige artikel zou zijn.

Artikel 13

Het totaal van de bedragen, verhaalbaar op de expediteur, al dan niet gezamenlijk met het bedrag, verhaalbaar op de wederpartij van degene die de vordering instelt, en hun ondergeschikten mag, behoudens in geval van schade ontstaan uit eigen handeling of nalaten van de aangesprokene, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien, niet overtreffen het totaal, dat op grond van de door hen ingeroepen overeenkomst is verschuldigd.

Afdeling 4

Overeenkomst van personenvervoer

Artikel 1

De overeenkomst van personenvervoer is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de vervoerder) zich tegenover de andere partij verbindt een of meer personen (reizigers) te vervoeren.

Artikel 2

De vervoerder is aansprakelijk voor schade veroorzaakt door dood of letsel in verband met het vervoer aan de reiziger overkomen.

Artikel 3

De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade ontstaan door dood of letsel, voor zover deze dood of dit letsel is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een vervoerder de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

Artikel 3a

Indien de vervoerder bewijst, dat schuld of nalatigheid van de reiziger schade heeft veroorzaakt of daartoe heeft bijgedragen, kan de aansprakelijkheid van de vervoerder daarvoor geheel of gedeeltelijk worden opgeheven.

Artikel 4

1. In geval van aan de reiziger overkomen letsel heeft uitsluitend de reiziger zelf een vordering tot schadevergoeding, te waarden naar gelang van de wederzijdse stand en de fortuin der personen en naar de omstandigheden.
2. In geval van dood van de reiziger hebben uitsluitend de overblijvende echtgenoot, de kinderen of de ouders van de reiziger, die door zijn arbeid plachten te worden onderhouden, een vordering tot schadevergoeding te waarden naar gelang van de wederzijdse stand en de fortuin der personen en naar de omstandigheden.

Artikel 5

De wederpartij van de vervoerder is verplicht deze de schade te vergoeden die hij lijdt doordat de reiziger, door welke oorzaak dan ook, niet tijdig ten vervoer aanwezig is.

Artikel 6

De wederpartij van de vervoerder is verplicht deze de schade te vergoeden die hij lijdt doordat de documenten met betrekking tot de reiziger, die van haar zijde voor het vervoer vereist zijn, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

Artikel 7

1. Wanneer vóór of tijdens het vervoer omstandigheden aan de zijde van de wederpartij van de vervoerder of de reiziger zich opdoen of naar voren komen, die de vervoerder bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij hem wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor hem grond hadden opgeleverd de vervoerovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is de vervoerder bevoegd de overeenkomst op te zeggen en de reiziger uit het vervoermiddel te verwijderen.
2. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij van de vervoerder of aan de reiziger en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst van de eerst ontvangen kennisgeving.
3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 8

1. Wanneer vóór of tijdens het vervoer omstandigheden aan de zijde van de vervoerder zich opdoen of naar voren komen, die diens wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij haar wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor haar grond hadden opgeleverd de vervoerovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is deze wederpartij van de vervoerder bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 9

1. De wederpartij van de vervoerder is steeds bevoegd de overeenkomst op te zeggen. Zij is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden, die deze ten gevolge van de opzegging lijdt.

2. Zij kan dit recht niet uitoefenen, wanneer daardoor de reis van het vervoermiddel zou worden vertraagd.

3. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 10

Wordt de vervoerder, zijn wederpartij, de reiziger of een ondergeschikte van een hunner buiten overeenkomst aangesproken, dan zijn de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7 van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 5**Overeenkomst van gemengd vervoer van personen****Artikel 1**

De overeenkomst van gemengd vervoer van personen is de overeenkomst van personenvervoer, waarbij de vervoerder (gemengd-vervoerder) zich bij een en dezelfde overeenkomst verbindt dat het vervoer deels over zee, over binnenwateren, over de weg, langs spoorstaven of door de lucht zal geschieden.

Artikel 2

Bij een overeenkomst van gemengd vervoer van personen gelden voor ieder deel van het vervoer de op dat deel toepasselijke rechtsregelen.

Afdeling 6**Reisovereenkomst****Artikel 1**

1. De reisovereenkomst is de overeenkomst, waarbij de ene partij (het reisbureau) zich jegens de andere partij (de opdrachtgever) verbindt tot het als wederpartij van een vervoerder sluiten van een of meer overeenkomsten tot vervoer van personen en al dan niet hun bagage of tot het sluiten van een of meer overeenkomsten tot verblijf.

2. Sluit het reisbureau een overeenkomst af met een beding ten behoeve van zijn opdrachtgever als bedoeld in artikel 1353 van het Burgerlijk Wetboek, dan is voor de geldigheid van dit beding niet vereist, dat het reisbureau voor zichzelf iets bedong.

Artikel 2

Reiziger in de zin van deze afdeling is hij, die krachtens de overeenkomst van vervoer zal worden vervoerd en hij, ten behoeve van wie de overeenkomst tot verblijf wordt gesloten.

Artikel 3

1. Voor zover het reisbureau een overeenkomst tot het sluiten waarvan het zich verbond, zelf uitvoert, wordt het zelf aangemerkt als de vervoerder of de verstrekker van verblijf uit die overeenkomst.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 4

Het reisbureau is verplicht ten behoeve van de reiziger voor de duur van het vervoer en het verblijf een redelijke ongevallenverzekering alsmede een redelijke verzekering tegen het risico van begrafeniskosten, ziekenhuiskosten, dokterskosten, repatriëringskosten en verlies of beschadiging van bagage af te sluiten.

Artikel 5

1. Maakt het reisbureau bij de uitvoering van de reisovereenkomst gebruik van de hulp van andere personen, dan is het voor hun gedragingen op gelijke wijze als voor eigen gedragingen aansprakelijk.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 6

1. Wanneer een door het reisbureau gesloten overeenkomst niet overeenstemt met de gegevens, die het reisbureau daaromtrent in een door het reisbureau opgesteld prospectus, programma of ander geschrift verschaft, is het voor de daardoor opgekomen schade aansprakelijk, behalve voor zover deze werd veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig reisbureau niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een reisbureau de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 7

1. Indien een overeenkomst tot vervoer of tot verblijf niet naar behoren werd uitgevoerd, is het reisbureau, voor zover het een overeenkomst die het krachtens de reisovereenkomst met een ander zou sluiten, zelf uitvoerde, verplicht zulks onverwijld aan de opdrachtgever die hem kennis gaf van de schade mede te delen.

2. Doet het reisbureau de in het eerste lid bedoelde mededeling niet, dan is het, wanneer het daardoor niet tijdig als vervoerder of verstrekker van verblijf is aangesproken, een schadeloosstelling verschuldigd gelijk aan de schadevergoeding, die het zou hebben moeten voldoen, wanneer het wel tijdig als vervoerder of als verstrekker van verblijf zou zijn aangesproken.

3. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 8

1. Indien een overeenkomst tot vervoer of tot verblijf niet naar behoren werd uitgevoerd, is het reisbureau, voor zover het een overeenkomst, welke het krachtens de reisovereenkomst met een ander zou sluiten, niet zelf uitvoerde, verplicht de opdrachtgever onverwijld te doen weten welke overeenkomsten het ter uitvoering van zijn verbintenissen aanging. Het is tevens verplicht de opdrachtgever daarbij alle documenten en gegevens ter beschikking te stellen, waarover het beschikt of die het redelijkerwijs kan

verschaffen, voor zover deze althans kunnen dienen tot verhaal van opgekomen schade.

2. De opdrachtgever verkrijgt jegens degeen, met wie het reisbureau heeft gehandeld, van het ogenblik af, waarop hij het duidelijk kenbaar maakt, dat hij hen wil uitoefenen, de rechten en bevoegdheden die hem zouden zijn toegekomen, wanneer hij zelf als wederpartij de overeenkomst zou hebben gesloten. Hij kan ter zake in rechte optreden wanneer hij overlegt een door het reisbureau – of in geval van faillissement daarvan door de curator – af te geven verklaring, dat tussen hem en het reisbureau een reisovereenkomst met betrekking tot het vervoer of het verblijf, waarbij de schade opkwam, werd gesloten.

3. Komt het reisbureau een verplichting als in het eerste lid bedoeld niet na, dan is het een schadeloosstelling verschuldigd, gelijk aan de schadevergoeding die de opdrachtgever van het reisbureau had kunnen verkrijgen, wanneer dit zelf de overeenkomst, die het sloot, had uitgevoerd, verminderd met de schadevergoeding, die de opdrachtgever mogelijkerwijs van de vervoerder of verstrekker van verblijf verkreeg.

4. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 8a

Indien het reisbureau bewijst, dat schuld of nalatigheid van de reiziger schade heeft veroorzaakt of daartoe heeft bijgedragen, kan de aansprakelijkheid van het reisbureau daarvoor geheel of gedeeltelijk worden opgeheven.

Artikel 9

1. In geval van aan de reiziger overkomen letsel heeft uitsluitend de reiziger zelf een vordering tot schadevergoeding.

2. In geval van dood van de reiziger hebben uitsluitend de overblijvende echtgenoot, de kinderen of de ouders van de reiziger, die door zijn arbeid plachten te worden onderhouden, een vordering tot schadevergoeding.

3. De vorderingen bedoeld in de vorige leden van dit artikel worden gewaardeerd naar gelang van de wederzijdse stand en de fortuin der personen en naar de omstandigheden.

4. In geval van verlies of beschadiging van bagage wordt de vordering tot schadevergoeding gewaardeerd naar de omstandigheden.

5. Dit artikel is niet van toepassing op vorderingen, die het reisbureau als wederpartij van een ander reisbureau tegen deze laatste instelt.

Artikel 10

De opdrachtgever is verplicht het reisbureau de schade te vergoeden die dit lijdt doordat de reiziger, zijn bagage of de documenten met betrekking tot de reiziger of zijn bagage, die van zijn zijde vereist zijn voor vervoer of verblijf, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

Artikel 11

1. Wanneer vóór of tijdens het vervoer of het verblijf omstandigheden aan de zijde van de opdrachtgever of de reiziger zich opdoen of naar voren komen, die het reisbureau bij het sluiten van de reisovereenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij wel bekend waren geweest, voor het reisbureau redelijkerwijs grond hadden opgeleverd de reisovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is het reisbureau bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door een schriftelijke kennisgeving aan de opdrachtgever of aan de reiziger en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst van de eerst ontvangen kennisgeving.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 12

1. Wanneer vóór of tijdens het vervoer of het verblijf omstandigheden aan de zijde van het reisbureau zich opdoen of naar voren komen, die de opdrachtgever bij het sluiten van de reisovereenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij hem wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor hem grond hadden opgeleverd de reisovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is de opdrachtgever bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door een schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 13

1. De opdrachtgever is steeds bevoegd de overeenkomst op te zeggen. Hij is verplicht het reisbureau de schade te vergoeden, die dit ten gevolge van de opzegging lijdt.

2. De opzegging geschiedt door een schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 14

1. Op straffe van verval van zijn vordering jegens het reisbureau is de opdrachtgever dan wel de reiziger verplicht onverwijld kennisgeving van schade te doen aan het adres, dat het reisbureau hem daartoe schriftelijk en duidelijk en onder uitdrukkelijke verwijzing naar het in dit artikel bepaalde heeft opgegeven. Bij gebreke van dergelijke opgave van adres is de opdrachtgever dan wel de reiziger, eveneens op straffe van verval van zijn vordering jegens het reisbureau, verplicht het reisbureau van opgekomen schade kennisgeving te doen binnen drie maanden nadat de uitvoering van de laatste overeenkomst, die het reisbureau voor de opdrachtgever aanging, beëindigd is.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel ten nadele van de opdrachtgever of de reiziger wordt afgeweken.

Artikel 15

Voor de toepassing van de artikelen 8.2.6.16–8.2.6.19 wordt een reiziger aangemerkt als opdrachtgever bij de te zijnen aanzien gesloten reisovereenkomst.

Artikel 16

Indien een reisovereenkomst dan wel een overeenkomst tot vervoer of tot verblijf niet naar behoren wordt uitgevoerd, is het reisbureau, dat te dier zake door zijn wederpartij buiten overeenkomst wordt aangesproken, jegens deze niet verder aansprakelijk dan het dit zou zijn op grond van de door hen gesloten reisovereenkomst.

Artikel 17

Indien een reisovereenkomst dan wel een overeenkomst tot vervoer of tot verblijf niet naar behoren wordt uitgevoerd, is het reisbureau dat te dier zake buiten overeenkomst wordt aangesproken, behoudens de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7 en artikel 8.10.1.1, niet verder aansprakelijk dan het dit zou zijn tegenover zijn opdrachtgever.

Indien een vordering, als genoemd in het vorige artikel, buiten overeenkomst wordt ingesteld tegen een ondergeschikte van het reisbureau, dan is deze ondergeschikte, mits hij de schade veroorzaakte in de werkzaamheden waartoe hij werd gebruikt, niet verder aansprakelijk dan het reisbureau dit op grond van het vorige artikel zou zijn.

Artikel 19

Het totaal van de bedragen, verhaalbaar op het reisbureau, al dan niet gezamenlijk met het bedrag, verhaalbaar op de wederpartij van degenen die de vordering instelt, en hun ondergeschikten mag, behoudens in geval van schade ontstaan uit eigen handeling of nalaten van de aangesprokene, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien, niet overtreffen het totaal, dat op grond van de door hen ingeroepen overeenkomst is verschuldigd.

II. ZEERECHT

Titel 3

Het zeeschip en de zaken aan boord daarvan

Afdeling 1

Rederij van het zeeschip

Artikel 1

1. Indien een zeeschip blijkens het in artikel 8.3.2.4 genoemde register aan twee of meer personen gezamenlijk toebehoort, bestaat tussen hen een rederij. Wanneer de eigenaren van het schip onder een gemeenschappelijke naam optreden bestaat slechts een rederij, indien zulks uitdrukkelijk bij akte is overeengekomen en dit tevens uit het handelsregister blijkt.

2. De rederij is geen rechtspersoon.

Artikel 2

Iedere mede-eigenaar is van rechtswege lid der rederij. Wanneer een lid ophoudt eigenaar te zijn, eindigt zijn lidmaatschap van rechtswege.

Artikel 3

De leden der rederij moeten zich jegens elkander gedragen naar hetgeen door de redelijkheid en de billijkheid wordt gevorderd.

Artikel 4

In iedere rederij kan een boekhouder worden aangesteld. Een vennootschap is tot boekhouder benoembaar.

Artikel 5

De boekhouder kan slechts met toestemming van de leden der rederij overgaan tot enige buitengewone herstelling van het schip of tot benoeming of ontslag van een kapitein.

Artikel 6

De boekhouder geeft aan ieder lid der rederij op diens verlangen kennis en opening van alle aangelegenheden de rederij betreffende en inzage van alle boeken, brieven en documenten, op zijn beheer betrekking hebbende.

Artikel 7

De boekhouder is verplicht, zo dikwijls een terzake mogelijk bestaand gebruik dit medebrengt, doch in ieder geval telkens na verloop van een jaar en bij het einde van zijn beheer, binnen zes maanden aan de leden der rederij rekening en verantwoording te doen van zijn beheer met overlegging van alle bewijsstukken daarop betrekking hebbende. Hij is verplicht aan ieder van hen uit te keren wat hem toekomt.

Artikel 8

Ieder lid der rederij is verplicht de rekening en verantwoording van de boekhouder binnen drie maanden op te nemen en te sluiten.

Artikel 9

De goedkeuring der rekening en verantwoording door de meerderheid van de leden der rederij bindt slechts hen, die daartoe hebben medegewerkt, behoudens dat zij ook een lid dat aan de rekening en verantwoording niet heeft medegewerkt bindt, wanneer dit lid nalaat de rekening en verantwoording in rechte te betwisten binnen zes maanden, nadat hij daarvan heeft kunnen kennis nemen en nadat de goedkeuring door de meerderheid hem schriftelijk is medegedeeld.

Artikel 10

1. De betrekking van de boekhouder eindigt, indien over hem een provisionele bewindvoerder is benoemd, hij onder curatele is gesteld, terzake van krankzinnigheid in een gesticht is geplaatst, in staat van faillissement is verklaard, zijn Nederlanderschap verliest of buiten Nederland gaat wonen.

2. De betrekking van een vennootschap als boekhouder eindigt indien deze vennootschap niet meer behoort tot de vennootschappen, die op grond van artikel 311 van het Wetboek van Koophandel onder Nederlanders worden begrepen.

Artikel 11

1. Is de boekhouder lid der rederij, dan heeft hij, indien de leden zijn betrekking doen eindigen of hem een dringende reden hebben gegeven op grond waarvan hij zijnerzijds de betrekking doet eindigen, het recht te verlangen, dat zijn aandeel door de overige leden wordt overgenomen tegen zodanige prijs als deskundigen het op het tijdstip, waarop hij de overneming verlangt, waard zullen achten. Hij heeft dit recht niet, indien hij aan de leden der rederij een dringende reden heeft gegeven op grond waarvan zij de betrekking doen eindigen.

2. Hij moet van zijn verlangen tot overneming kennis geven aan de leden der rederij binnen een maand, nadat zijn betrekking is geëindigd. Wanneer aan zijn verlangen niet binnen een maand is voldaan of wanneer niet binnen twee weken na het overnemen van zijn aandeel de daarvoor bepaalde prijs aan hem is voldaan, kan de rechter bevelen, dat het schip wordt verkocht. De wijze van verkoop wordt door de rechter bepaald.

3. Door ieder van hen die tot de overneming verplicht zijn, wordt van het overgenomen aandeel een gedeelte verkregen, evenredig aan zijn aandeel in het schip.

Artikel 12

1. Alle besluiten, de aangelegenheden der rederij betreffende, worden genomen bij meerderheid van stemmen van de leden der rederij.

2. Het kleinste aandeel geeft één stem; ieder groter aandeel zoveel stemmen als het aantal malen, dat in dit aandeel het kleinste begrepen is.

3. Besluiten tot

- a. aanstelling van een boekhouder, die niet in Nederland woont, niet is lid der rederij of niet is Nederlander noch een vennootschap, die op grond van artikel 311 van het Wetboek van Koophandel onder Nederlander wordt begrepen,
- b. uitbreiding van de bevoegdheid van de boekhouder buiten de grenzen getrokken door artikel 8.3.1.18 eerste lid,
- c. het sluiten, voor meer dan zes maanden, van een rompbefrachtiging, een tijdbefrachtiging of een overeenkomst, als genoemd in artikel 8.5.4.2 of artikel 8.10.5.2,
- d. ontbinding der rederij tijdens de loop van een overeenkomst tot vervoer, van een overeenkomst waarbij het schip ter beschikking van een ander is gesteld, of van een ter visvangst ondernomen reis,
- e. de gehele of gedeeltelijke overdracht van een aandeel in het schip, waardoor dit de Nederlandse nationaliteit zou verliezen, vereisen eenstemmigheid.

Artikel 13

Op rederijen van zeevissersschepen is artikel 8.3.1.12 derde lid, onder a niet van toepassing.

Artikel 14

Indien ten gevolge van staking der stemmen de exploitatie van het schip wordt belet, kan de rechter op verzoek van een lid der rederij bevelen, dat het schip wordt verkocht. De wijze van verkoop wordt door de rechter bepaald.

Artikel 15

1. Indien is besloten omtrent enige buitengewone herstelling van het schip, omtrent benoeming of ontslag van de kapitein, dan wel omtrent het aangaan van een vervoerovereenkomst waarbij het schip ter beschikking van een ander wordt gesteld, kan ieder lid der rederij, dat tot het besluit niet heeft medegewerkt of daartegen heeft gestemd, verlangen dat zij die vóór het besluit hebben gestemd, zijn aandeel overnemen tegen zodanige prijs, als deskundigen het op het tijdstip, waarop hij de overneming verlangt, waard zullen achten. Hij moet van zijn verlangen tot overneming kennisgeven aan de boekhouder of, indien er geen boekhouder is, aan hen, die voorstemden, binnen een maand nadat het besluit te zijner kennis is gebracht. Wanneer aan zijn verlangen niet binnen een maand is voldaan of wanneer niet binnen twee weken na het overnemen van zijn aandeel de daarvoor bepaalde prijs aan hem is voldaan, kan de rechter bevelen, dat het schip wordt verkocht. De wijze van verkoop wordt door de rechter bepaald.

2. Door ieder van hen die tot de overneming verplicht zijn, wordt van het overgenomen aandeel een gedeelte verkregen, evenredig aan zijn aandeel in het schip.

Artikel 15a

Indien een eigenaar van een aandeel in het schip het Nederlandschap verliest of ophoudt ingezetene van het Koninkrijk te zijn, of indien anders dan door overdracht de eigendom van een aandeel in het schip geheel of gedeeltelijk overgaat op iemand, die niet is Nederlander of niet is ingezetene van het Koninkrijk en dientengevolge het schip de Nederlandse nationaliteit zou verliezen, kan de rechter, op een daartoe strekkend binnen zes maanden door een lid der rederij gedaan verzoek, bevelen, dat het aandeel in het schip wordt verkocht. De wijze van verkoop wordt door de rechter bepaald. Het aandeel mag alleen worden toegewezen aan een gegadigde, door wiens verkrijging het schip weer een Nederlands schip is in de zin van artikel 311 van het Wetboek van Koophandel.

Artikel 16

De leden der rederij moeten naar evenredigheid van hun aandeel bijdragen tot de uitgaven der rederij, waartoe bevoegdelyk is besloten.

Artikel 17

De leden der rederij delen in de winst en het verlies naar evenredigheid van hun aandeel in het schip.

Artikel 18

1. Is een boekhouder aangesteld, dan is hij, onverminderd artikel 8.5.1.1 eerste lid en met uitsluiting van ieder ander, in alles wat de normale exploitatie van het schip medebrengt, bevoegd voor de rederij met derden te handelen en de rederij te vertegenwoordigen.

2. Indien de rederij in het handelsregister is ingeschreven kunnen beperkingen van de bevoegdheid van de boekhouder aan derden niet worden tegengeworpen, tenzij deze beperkingen uit dat register blijken. Is de rederij niet in het handelsregister ingeschreven, dan kunnen beperkingen van de bevoegdheid van de boekhouder aan derden slechts worden tegengeworpen, wanneer hun die bekend waren.

3. De boekhouder heeft alle verplichtingen na te komen, die de wet de reder oplegt.

Artikel 19

De aanstelling van de boekhouder en het eindigen van diens betrekking kunnen aan derden, die daarmee niet bekend zijn, niet worden tegengeworpen, zolang niet aantekening daarvan in het handelsregister heeft plaats gehad.

Artikel 20

Indien er geen boekhouder is, alsmede in geval van ontstentenis of belet van de boekhouder, wordt de rederij vertegenwoordigd en kan voor haar worden gehandeld door een of meer harer leden, mits alleen of tezamen eigenaars zijnde van meer dan de helft van het schip. Handelingen, die geen uitstel kunnen lijden, kunnen zo nodig door ieder lid zelfstandig worden verricht. Ieder lid is bevoegd ten behoeve van de rederij verjaring te stuiten.

Artikel 21

Voor de verbintenissen van de rederij zijn haar leden aansprakelijk, ieder naar evenredigheid van zijn aandeel in het schip.

Artikel 22

De rederij wordt niet ontbonden door de dood van een harer leden noch door diens faillissement, plaatsing ter zake van krankzinnigheid in een gesticht of plaatsing onder curatele.

Artikel 23

Het lidmaatschap der rederij kan niet worden opgezegd; evenmin kan een lid van het lidmaatschap der rederij worden vervallen verklaard.

Artikel 24

Indien tot ontbinding der rederij is besloten, moet het schip worden verkocht. Een besluit of een ingevolge artikel 8.3.1.11, artikel 8.3.1.14 of artikel

8.3.1.15 gegeven bevel tot verkoop van het schip staat met een besluit tot ontbinding der rederij gelijk.

Artikel 25

1. Na ontbinding blijft de rederij bestaan voor zover dit tot haar vereffening nodig is.
2. De boekhouder, zo die er is, is met de vereffening belast.

Artikel 26

Nietig is ieder beding, waarbij wordt afgeweken van de artikelen 8.3.1.2–8.3.1.4, 8.3.1.10, 8.3.1.11 eerste en tweede lid, 8.3.1.18 derde lid, 8.3.1.20, 8.3.1.22 en 8.3.1.23.

Afdeling 2

Rechten op zeeschepen

Artikel 1

1. In afwijking van de artikelen 8.1.1 en 8.1.2 worden in de afdelingen 8.3.2–8.3.5 onder schepen mede verstaan schepen in aanbouw. Onder reder wordt mede verstaan de eigenaar van een zeeschip in aanbouw.
2. Indien een schip in aanbouw een schip in de zin van artikel 8.1.1 is geworden, ontstaat daardoor niet een nieuw schip.

Artikel 2

In deze afdeling wordt onder register verstaan het in artikel 8.3.2.4 genoemde register.

Artikel 3

De in deze afdeling aan de reder opgelegde verplichtingen rusten, indien het schip toebehoort aan meer personen, aan een vennootschap onder firma, aan een commanditaire vennootschap, of aan een rechtspersoon, mede op iedere mede-eigenaar, behorende vennoot of bestuurder.

Artikel 4

1. Er wordt een afzonderlijk openbaar register gehouden voor de teboekstelling van zeeschepen.
2. In dit register kunnen wettelijke zakelijke rechten op zeeschepen worden ingeschreven.

Artikel 5

1. Teboekstelling is slechts mogelijk
 - van een in aanbouw zijnd zeeschip: indien het in Nederland in aanbouw is;
 - van een afgebouwd zeeschip: indien het een Nederlands schip is in de zin van artikel 311 van het Wetboek van Koophandel.
2. Teboekstelling is niet mogelijk van een zeeschip, dat reeds teboekstaat in het register, in het in artikel 8.8.2.4 genoemde register, of in enig soortgelijk buitenlands register.
3. In afwijking van het tweede lid is teboekstelling van een zeeschip dat in een buitenlands register teboekstaat mogelijk, wanneer dit schip, nadat de teboekstelling ervan in dat register is doorgehaald, een Nederlands schip in de zin van artikel 311 van het Wetboek van Koophandel zal zijn. Deze teboekstelling heeft evenwel slechts rechtsgevolg, wanneer zij binnen 30 dagen is

gevolgd door aantekening in het register, dat de teboekstelling in het buitenlandse register is doorgehaald, of wanneer, ingeval de bewaarder van een buitenlands register ondanks daartoe schriftelijk tot hem gericht verzoek doorhaling weigert, van dit verzoek en van het feit dat er geen gevolg aan is gegeven, aantekening in het Nederlandse register is geschied.

4. De teboekstelling wordt verzocht door de reder van het zeeschip. Hij moet daarbij overleggen een door hem ondertekende verklaring, dat naar zijn beste weten het schip voor teboekstelling als zeeschip vatbaar is. Deze verklaring behoeft de goedkeuring van de rechter.

5. De teboekstelling in het register heeft geen rechtsgevolgen, wanneer aan de vereisten van dit artikel niet is voldaan.

Artikel 6

1. De teboekstelling wordt slechts doorgehaald

- a. op verzoek van degeen, die in het register als reder vermeld staat;
- b. op aangifte van de reder of ambtshalve:

- 1°. als het schip is vergaan, gesloopt is of blijvend ongeschikt voor drijven is geworden;
- 2°. als van het schip gedurende 6 maanden na het laatste uitvaren of de dag, waartoe zich de laatst ontvangen berichten uitstrekken, in het geheel geen tijding is aangekomen, zonder dat dit aan een algemene storing in de berichtgeving kan worden geweten;
- 3°. als het schip door rovers of vijanden is genomen;
- 4°. als het schip, ware het niet in het register teboekgesteld, een binnenschip zou zijn in de zin van artikel 8.1.3 of artikel 8.8.2.1;
- 5°. als het schip niet of niet meer de hoedanigheid van Nederlands schip heeft. Wanneer het schip de hoedanigheid van Nederlands schip heeft verloren door toewijzing na een executie buiten Nederland, vindt doorhaling slechts plaats, wanneer hetzij de reder, de houders van ingeschreven rechten en de beslagleggers gelegenheid hebben gehad hun rechten op de opbrengst geldend te maken en hun daartoe ook feitelijk de gelegenheid is gegeven, hetzij deze personen hun toestemming tot de doorhaling verlenen of hun vorderingen zijn voldaan.

2. In de in het eerste lid onder b genoemde gevallen is de reder tot het doen van aangifte verplicht binnen drie maanden nadat de reden tot doorhaling zich heeft voorgedaan.

3. Wanneer ten aanzien van het schip inschrijvingen of aantekeningen ten gunste van derden hebben plaatsgehad, geschiedt doorhaling slechts, wanneer geen dezer derden zich daartegen verzet.

4. Doorhaling geschiedt slechts na verleende machtiging van de rechter.

Artikel 7

1. Zolang de teboekstelling in het register niet is doorgehaald heeft teboekstelling van een zeeschip in een buitenlands register of vestiging in het buitenland van rechten daarop, die bij vestiging in Nederland in het Nederlandse register zouden moeten worden ingeschreven, geen rechtsgevolg.

2. In afwijking van het eerste lid wordt een teboekstelling of vestiging van rechten als daar bedoeld erkend, wanneer deze geschiedde onder voorwaarde van doorhaling van de teboekstelling in het Nederlandse register binnen 30 dagen na de teboekstelling van het schip in het buitenlandse register.

Artikel 8

De enige zakelijke rechten, waarvan een in het register teboekgesteld zeeschip het voorwerp kan zijn, zijn de eigendom, de hypotheek, het vruchtgebruik en de in artikel 8.3.3.2 genoemde voorrechten.

1. Artikel 2014 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing op een zeeschip, dat in het register is teboekgesteld.
2. Het recht van reclame kan op een zodanig schip niet worden uitgeoefend.

Artikel 10

1. De levering van in het register teboekgestelde zeeschepen en van aandelen in die schepen geschiedt door overschrijving van een desbetreffende notariële akte van overdracht in het register.
2. Onder akte van overdracht wordt begrepen een vonnis van de Nederlandse rechter, dat tot levering veroordeelt en of in kracht van gewijsde is gegaan of uitvoerbaar bij voorraad is. Het vonnis gaat in kracht van gewijsde:
 - a. ingeval het op tegenspraak is gewezen, wanneer niet binnen 3 maanden na de uitspraak de in het ongelijk gestelde partij in de registers van de griffier heeft doen aantekenen, dat zij hoger beroep of beroep in cassatie tegen het vonnis heeft ingesteld;
 - b. ingeval het na verstek is gewezen, wanneer de gedaagde niet binnen 3 maanden na het tijdstip, waarop het vonnis aan hem is betekend, in de registers van de griffier heeft doen aantekenen, dat hij tegen het vonnis verzet heeft gedaan.
3. Van de instelling van een vordering tot levering van een teboekgesteld zeeschip voor een Nederlandse rechter kan inschrijving in het register worden verkregen. De overschrijving van het vonnis werkt in dat geval terug tot de dag der inschrijving.
4. Deze inschrijving wordt doorgehaald op verzoek of met toestemming van degene, die haar heeft gevraagd, of ingevolge een vonnis van een Nederlandse rechter dat haar doorhaling beveelt en of in kracht van gewijsde is gegaan of uitvoerbaar bij voorraad is. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11

Bij de inlevering der akte ter overschrijving moet worden overgelegd een schriftelijke door de rechter goedgekeurde verklaring van de verkrijger, dat het schip de Nederlandse nationaliteit behoudt.

Artikel 12

1. Wie te goeder trouw en uit kracht van een wettige titel een in het register teboekstaand zeeschip verkrijgt, wordt daarvan eigenaar bij wege van verjaring door een bezit van drie jaren.
2. Wie te goeder trouw het bezit heeft van een in het register teboekstaand zeeschip gedurende vijf jaren, verkrijgt de eigendom zonder dat hij kan worden genoodzaakt zijn titel te bewijzen.

Artikel 13

1. Hypotheek op teboekgestelde zeeschepen of op aandelen in die schepen wordt gevestigd door inschrijving in het register van een notariële akte, waarbij de hypotheek wordt verleend en waarin duidelijk worden aangewezen de schuldenaar, de schuldeiser, hun woonplaats, het bezwaarde schip volgens de teboekstelling in het register, het beloop der vordering, de bedongen rente, alsmede het bedrag, waarvoor de hypotheek wordt verleend, en de bedingen nopens de opeisbaarheid van de vordering.
2. De volmacht tot het verlenen van hypotheek moet bij authentieke akte worden verleden.

Behoudens afwijkende, uit het register blijkende, bedingen, omvat de hypotheek de zaken, die uit hoofde van hun bestemming blijvend met het schip zijn verbonden en die toebehoren aan de reder van het schip.

Artikel 15

1. De door hypotheek gedekte vordering neemt rang na de vorderingen, genoemd in de artikelen 8.3.3.1, 8.3.3.2, 8.3.4.1, 8.3.4.2 eerste lid, 8.8.4.1 en 8.8.4.2 eerste lid, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. De onderlinge rang der hypotheeken wordt bepaald door de volgorde van inschrijving in het register. Hypotheeken welke op dezelfde dag zijn ingeschreven staan in rang gelijk.

Artikel 16

Indien de vordering rente draagt, strekt de hypotheek mede tot zekerheid voor de renten der hoofdsom, vervallen gedurende de laatste drie jaren voorafgaand aan het begin van de uitwinning en gedurende de loop hiervan.

Artikel 17

1. De schuldeiser, wiens vordering door hypotheek is verzekerd, vervolgt zijn recht op het schip of scheepsaandeel, in wiens handen zich dat ook bevindt.

2. Hypotheek op een aandeel blijft in stand na vervreemding of toedeling van het schip.

Artikel 18

1. Op de sloopshypotheeken zijn, voor zoveel de aard van het onderpand dit toelaat en uit de bepalingen van deze afdeling niet het tegendeel volgt, de wetbepalingen omtrent hypotheek op onroerend goed van overeenkomstige toepassing.

2. Artikel 1230 van het Burgerlijk Wetboek is mede van toepassing op bevrachtingen.

3. De borderellen, genoemd in artikel 1231 van het Burgerlijk Wetboek, bevatten mede het beloop der bedongen rente en de tijd, waarop zij opeisbaar is.

4. De artikelen 1212, 1227, 1228 en 1244 van het Burgerlijk Wetboek zijn niet van toepassing.

5. De artikelen 297 en 298 van het Wetboek van Koophandel zijn mede van toepassing met betrekking tot verzekering tegen andere gevaren dan brand.

Artikel 19

In geval van vruchtgebruik van een teboekstaand zeeschip is artikel 807 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek van toepassing, zijn de artikelen 819 en 820 van dat Wetboek mede van toepassing op bevrachting en is artikel 860 van dat Wetboek niet toepasselijk.

Afdeling 3

Voorrechten op zeeschepen

Artikel 1

1. In geval van uitwinning van een zeeschip worden de kosten van uitwinning, die van verkoop krachtens het beding van artikel 1223 tweede lid van

het Burgerlijk Wetboek, de kosten van bewaking tijdens deze uitwinning of verkoop, alsmede de kosten van gerechtelijke rangregeling en verdeling van de opbrengst onder de schuldeisers, uit de opbrengst van de verkoop voldaan boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. In geval van verkoop van een gestrand, onttakeld of gezonken zeeschip, dat de overheid in het openbaar belang heeft doen opruimen, worden de kosten der wrakopruiming uit de opbrengst van de verkoop voldaan boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 2

Boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend zijn, behoudens artikel 8.3.3.1, op een zeeschip bevoorrecht:

- a. in geval van beslag: de vorderingen ter zake van kosten na het beslag gemaakt tot behoud van het schip, daaronder begrepen de kosten van herstellingen, die onontbeerlijk waren voor het behoud van het schip;
- b. de vorderingen ontstaan uit de arbeidsovereenkomsten van de kaptain of de andere leden der bemanning, met dien verstande dat de vorderingen met betrekking tot loon, salaris of beloningen slechts bevoorrecht zijn tot op een bedrag over een tijdvak van 6 maanden verschuldigd;
- c. de vorderingen ter zake van hulpverlening, alsmede ter zake van de bijdrage van het schip in avarij-grosse.

Artikel 3

Wanneer een vordering uit hoofde van artikel 8.3.3.2 bevoorrecht is, zijn de renten hierop en de kosten ten einde een voor tenuitvoerlegging vatbare titel te verkrijgen, gelijkelijk bevoorrecht.

Artikel 4

1. De bevoorrechte vorderingen, genoemd in artikel 8.3.3.2, nemen rang in de volgorde, waarin zij daar zijn gerangschikt.
2. Bevoorrechte vorderingen onder dezelfde letter vermeld, staan in rang gelijk, doch de vorderingen genoemd in artikel 8.3.3.2 onder c nemen onderling rang naar de omgekeerde volgorde van de tijdstippen, waarop zij ontstonden.
3. In rang gelijkstaande vorderingen worden ponds-pondsgewijs betaald.

Artikel 5

De voorrechten, genoemd in artikel 8.3.3.2, strekken zich uit tot

- a. alle zaken, die uit hoofde van hun bestemming blijvend met het schip zijn verbonden en die toebehoren aan de reder van het schip;
- b. de schadevergoedingen, verschuldigd voor het verlies van het schip of voor niet herstelde beschadiging daarvan, daarbij inbegrepen dat deel van een beloning voor hulpverlening, van een beloning voor vlotbrengen of van een vergoeding in avarij-grosse, dat tegenover een zodanig verlies of beschadiging staat. Dit geldt eveneens wanneer deze schadevergoedingen of vorderingen tot beloning zijn overgedragen of met pandrecht zijn bezwaard. Deze schadevergoedingen omvatten echter niet vergoedingen welke zijn verschuldigd krachtens een overeenkomst van verzekering van het schip, die dekking geeft tegen het risico van verlies of avarij.

Artikel 6

De schuldeiser, die een voorrecht heeft op grond van artikel 8.3.3.2, vervolgt zijn recht op het schip, in wiens handen dit zich ook bevindt.

Artikel 7

De vorderingen genoemd in artikel 8.3.3.2, doen een voorrecht op het schip ontstaan en zijn alsdan daarop verhaalbaar, zelfs wanneer zij zijn ontstaan tijdens de terbeschikkingstelling van het schip aan een bevrachter, dan wel tijdens de exploitatie van het schip door een ander dan de reder, tenzij aan deze de feitelijke macht over het schip door een ongeoorloofde handeling was ontnomen en bovendien de schuldeiser niet te goeder trouw was.

Artikel 8

1. Boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend, doch na de bevoorrechte vorderingen genoemd in artikel 8.3.3.2, na de hypothecaire vorderingen, na de vorderingen genoemd in de artikelen 8.3.4.2 en 8.8.4.2 en na de vordering van de pandhouder, zijn op een zeeschip, waaronder voor de toepassing van dit artikel niet is te verstaan een zeeschip in aanbouw, bij voorrang verhaalbaar:

- a. de vorderingen, die voortvloeien uit rechtshandelingen van de reder en strekken tot het in bedrijf brengen of houden van het schip. Onder rechtshandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen;
- b. de vorderingen, die uit hoofde van artikel 8.5.1.1 op de reder rusten;
- c. de vorderingen, die uit hoofde van afdeling 8.6.1 op de reder rusten;
- d. de vorderingen genoemd in artikel 8.7.1 voor zover zij op de reder rusten;
- e. de vorderingen, die uit hoofde van het tweede lid van artikel 8.5.2.49 op de rompbevrachter rusten.

2. De in het eerste lid genoemde vorderingen staan in rang gelijk en worden ponds-pondsgewijs betaald.

3. De artikelen 8.3.3.3, 8.3.3.5 onder *a* en 8.3.3.7 zijn op de in het eerste lid genoemde vorderingen van toepassing. Op de vorderingen die in het eerste lid onder *c* worden genoemd, is ook artikel 8.3.3.6 van toepassing.

Artikel 8a

Na de vorderingen genoemd in artikel 8.3.3.8, zijn de vorderingen genoemd in artikel 1185 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij dit niet zijn op grond van enig ander artikel van deze titel, op een zeeschip bij voorrang verhaalbaar.

Artikel 9

1. De krachtens deze afdeling verleende voorrechten gaan teniet door verloop van een jaar, tenzij de schuldeiser zijn vordering in rechte geldend heeft gemaakt. Deze termijn begint met de aanvang van de dag volgend op die, waarop de vordering opeisbaar wordt. Met betrekking tot de vordering voor hulploon begint deze termijn echter met de aanvang van de dag volgend op die, waarop de hulpverlening is geëindigd.

2. Het voorrecht gaat teniet met de vordering.

3. De voorrechten gaan mede teniet door, in geval van executoriale verkoop, niet tijdig verzet te doen tegen de verdeling van de koopprijs, na gerechtelijke rangregeling.

Afdeling 4**Voorrechten op zaken aan boord van zeeschepen****Artikel 1**

In geval van uitwinning van zaken aan boord van een zeeschip worden de kosten van uitwinning, de kosten van bewaking daarvan tijdens deze uitwinning, alsmede de kosten van gerechtelijke rangregeling en verdeling van de opbrengst onder de schuldeisers, uit de opbrengst van de verkoop voldaan

boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 2

1. Op zaken aan boord van een zeeschip zijn de vorderingen ter zake van hulpverlening en van een bijdrage van die zaken in avarij-grosse bevoorrecht. Deze vorderingen nemen daartoe rang na die welke zijn genoemd in de artikelen 8.3.3.1, 8.3.3.2, 8.3.4.1, 8.8.3.1, 8.8.3.2 en 8.8.4.1, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. Op ten vervoer ontvangen zaken zijn bevoorrecht de vorderingen uit een met betrekking tot die zaken gesloten vervoerovereenkomst, dan wel uit artikel 8.5.2.58 of artikel 8.10.2.60 voortvloeiend, doch slechts voor zover aan de vervoerder door artikel 8.5.2.59 of artikel 8.10.2.63 retentierecht op de zaken wordt toegekend. Deze vorderingen nemen daartoe rang na die welke zijn genoemd in het eerste lid, en in de artikelen 8.3.2.15 en 8.8.2.15, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 3

Wanneer een vordering uit hoofde van artikel 8.3.4.2 bevoorrecht is, zijn de renten hierop en de kosten ten einde een voor tenuitvoerlegging vatbare titel te verkrijgen, gelijkelijk bevoorrecht.

Artikel 4

1. De bevoorrechte vorderingen, vermeld in artikel 8.3.4.2, nemen rang in de volgorde, waarin zij daar zijn genoemd.

2. De bevoorrechte vorderingen in het tweede lid van artikel 8.3.4.2 vermeld staan in rang gelijk.

3. Bij samenloop van bevoorrechte vorderingen ter zake van hulpverlening en bijdrage in avarij-grosse, die bevoorrecht zijn op grond van artikel 8.3.3.2, artikel 8.3.4.2 eerste lid, artikel 8.8.3.2 of artikel 8.8.4.2 eerste lid, nemen deze vorderingen onderling rang naar de omgekeerde volgorde van de tijdstippen, waarop zij ontstonden.

4. In rang gelijkstaande vorderingen worden ponds-pondsgewijs betaald.

Artikel 5

De voorrechten, genoemd in artikel 8.3.4.2, strekken zich uit tot de schadevergoedingen, verschuldigd voor verlies of niet herstelde beschadiging, daarbij inbegrepen dat deel van een beloning voor hulpverlening, van een beloning voor vlotbrengen, of van een vergoeding in avarij-grosse, dat tegenover een zodanig verlies of beschadiging staat. Dit geldt eveneens wanneer deze schadevergoedingen of vorderingen tot beloning zijn overgedragen of met pandrecht zijn bezwaard. Deze schadevergoedingen omvatten echter niet vergoedingen, welke zijn verschuldigd krachtens een overeenkomst van verzekering die dekking geeft tegen het risico van verlies of avarij.

Artikel 6

De in artikel 8.3.4.2 genoemde vorderingen doen een voorrecht op de daar vermelde zaken ontstaan en zijn alsdan daarop bij voorrang verhaalbaar, ook al is hun eigenaar op het tijdstip, dat het voorrecht is ontstaan, niet de schuldenaar van deze vorderingen.

Artikel 7

1. Met de aflevering van de zaken aan de daartoe gerechtigde gaan, behalve in het geval van artikel 8.6.2.6, de in artikel 8.3.4.2 genoemde voorrechten teniet.
2. Zij blijven in stand, zolang de zaken op grond van de artikelen 8.5.2.60, 8.10.2.64 of 8.6.2.18 zijn opgeslagen of daarop op grond van artikel 500, artikel 566 of artikel 837 van het Wetboek van Koophandel beslag is gelegd.

Afdeling 5
Slotbepalingen
Artikel 1

De afdelingen 8.3.2 – 8.3.4 zijn niet van toepassing op zeeschepen, welke toebehoren aan het Rijk of enig openbaar lichaam en uitsluitend bestemd zijn voor de uitoefening van

- a. de openbare macht of
- b. niet-commerciële overheidsdienst.

Artikel 2

Behoeven de in de afdelingen 8.3.2–8.3.5 geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van de wet nadere regeling, dan geschiedt dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Titel 4
Bemanning van een zeeschip
Afdeling 2
Kapitein
Artikel 13

1. De kapitein is bevoegd die rechtshandelingen te verrichten, welke strekken om het schip in bedrijf te brengen of te houden. Onder rechtshandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen.
2. De kapitein is bevoegd cognossementen af te geven voor zaken, die ten vervoer zijn ontvangen en aangenomen en passagebiljetten af te geven voor met het schip te vervoeren reizigers. Tevens is hij bevoegd in het buitenland namens de reder omtrent het hulploon overeen te komen en dit te innen.

Artikel 16

1. De kapitein is verplicht voor de belangen van de bevrachters en van de rechthebbenden op de aan boord zijnde zaken, zo mogelijk ook na lossing daarvan, te waken en de maatregelen, die daartoe nodig zijn, te nemen.
2. Indien het noodzakelijk is onverwijld ter behartiging van deze belangen rechtshandelingen te verrichten is de kapitein daartoe bevoegd.
3. Voor zover mogelijk geeft hij van bijzondere voorvallen terstond kennis aan de belanghebbenden bij de betrokken goederen en handelt hij in overleg met hen en volgens hun orders.

Artikel 19

1. Beperkingen van de wettelijke bevoegdheid van de kapitein gelden tegen derden slechts wanneer die hun bekend zijn gemaakt.
2. De kapitein verbindt zichzelf slechts dan, wanneer hij de grenzen zijner bevoegdheid overschrijdt.

De kapitein is, voor zover hij handelde in de uitoefening van zijn in deze afdeling omschreven werkzaamheden, jegens derden slechts aansprakelijk voor schade door hem toegebracht, wanneer deze schade is ontstaan uit zijn eigen handeling of nalaten, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

Titel 5

Exploitatie

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. De reder is naast een bevrachter met deze hoofdelijk aansprakelijk uit een deze laatste bindende rechtshandeling, die strekt tot het in bedrijf brengen of houden van het schip. Onder rechtshandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien aan degeen, met wie de daar genoemde rechtshandeling wordt verricht, kenbaar is gemaakt, dat de bevrachter de reder niet vermag te binden.

3. Het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van vervoerovereenkomsten, overeenkomsten tot het verrichten van arbeid met de bemanning aangegaan en overeenkomsten als genoemd in afdeling 8.5.4 of afdeling 8.10.5.

4. Het eerste lid is niet van toepassing, wanneer aan de reder de feitelijke macht over het schip door een ongeoorloofde handeling was ontnomen en bovendien de schuldeiser niet te goeder trouw was.

Artikel 2

1. Onder «exploitatie-overeenkomsten» worden verstaan: de bevrachtingen van het schip en de overeenkomsten tot vervoer van zaken of personen met het schip.

2. Onder «keten der exploitatie-overeenkomsten» worden verstaan: de exploitatie-overeenkomsten gerangschikt:

- a. wat betreft bevrachtingen: te beginnen met een mogelijkerwijs aangegane rompbevrachting en vervolgens in de volgorde, waarin de bevrachters hun bevoegdheid over het schip te beschikken van elkaar afleiden.
- b. wat betreft vervoerovereenkomsten, die geen bevrachting zijn: te beginnen met de vervoerovereenkomst aangegaan door een vervoerder, die de beschikking heeft over het schip of een gedeelte daarvan, en te eindigen met de vervoerovereenkomst aangegaan tussen een vervoerder met het schip en zijn wederpartij, die niet wederom op zijn beurt vervoerder met het schip is.

3. Voor de toepassing van deze afdeling wordt een reiziger aangemerkt als partij bij de te zijnen aanzien gesloten vervoerovereenkomst.

4. In deze afdeling worden onder beschadiging mede begrepen niet-aflevering, geheel of gedeeltelijk verlies, waardevermindering en vertraagde aflevering en wordt onder letsel mede begrepen vertraagde ontscheping.

Artikel 3

Indien een partij bij een exploitatie-overeenkomst door haar wederpartij daarbij terzake van een bij de exploitatie van het schip ontstane schade buiten overeenkomst wordt aangesproken, is zij jegens die wederpartij niet verder aansprakelijk dan zij dit zou zijn op grond van de door hen gesloten overeenkomst.

Artikel 4

Indien een partij bij een exploitatie-overeenkomst terzake van een bij de exploitatie van het schip ontstane schade buiten overeenkomst wordt aangesproken door een andere partij bij een dusdanige overeenkomst, dan is zij tegenover deze niet verder aansprakelijk dan zij dit zou zijn als ware zij wederpartij bij de exploitatie-overeenkomst, die is aangegaan door degeen die haar aanspreekt en die in de keten der exploitatie-overeenkomsten tussen haar en deze laatste ligt.

Artikel 5

1. Wordt een reder of een bevrachter van een schip, dan wel een vervoerder met een schip terzake van dood of letsel van een persoon of terzake van beschadiging van een zaak, buiten overeenkomst aangesproken door iemand die geen partij is bij een exploitatie-overeenkomst, dan is hij tegenover deze niet verder aansprakelijk dan hij uit overeenkomst zou zijn.

2. Was met betrekking tot de persoon of zaak een vervoerovereenkomst afgesloten en is de schade ontstaan in het tijdvak waarin een vervoerder met het schip als zodanig daarvoor aansprakelijk is, dan geldt als overeenkomst bedoeld in lid 1, de laatste in de keten der exploitatie-overeenkomsten met betrekking tot die persoon of zaak aangegaan.

3. Was de persoon of zaak aan boord van het schip op grond van een overeenkomst met een partij bij een exploitatie-overeenkomst, doch is het vorige lid niet van toepassing, dan geldt die exploitatie-overeenkomst als overeenkomst bedoeld in lid 1.

4. Was de persoon of zaak buiten overeenkomst aan boord, dan geldt een vervoerovereenkomst als overeenkomst bedoeld in lid 1.

5. De aansprakelijkheid bedoeld in lid 1, is voor de toepassing van de leden 2 en 4 die van een vervoerder, en voor de toepassing van lid 3 die van de aldaar genoemde partij.

Artikel 6

Indien een vordering, als genoemd in de voorgaande artikelen, buiten overeenkomst wordt ingesteld tegen een ondergeschikte van een partij bij een exploitatie-overeenkomst dan is deze ondergeschikte, mits hij de schade veroorzaakte in de werkzaamheden, waartoe hij werd gebruikt, niet verder aansprakelijk dan een dergelijke partij, die hem tot deze werkzaamheden gebruikte, dit op grond van de voorgaande artikelen zou zijn.

Artikel 7

Het totaal van de bedragen verhaalbaar op een derde, die partij is bij een exploitatie-overeenkomst, en zijn ondergeschikten, al dan niet gezamenlijk met het bedrag verhaalbaar op de wederpartij van degeen, die de in de artikelen 8.5.1.4 of 8.5.1.5 genoemde vordering instelde en haar ondergeschikten, mag, behoudens in geval van schade ontstaan uit eigen handeling of nalaten van de aangesprokene, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien, niet overtreffen het totaal, dat op grond van de door hen ingeroepen overeenkomst is verschuldigd.

Afdeling 2**Overeenkomst van goederenvervoer over zee****Artikel 1**

1. De overeenkomst van goederenvervoer in de zin van deze titel is de overeenkomst van goederenvervoer, al dan niet tijd- of reisbevrachting zijnde, waarbij de vervoerder zich tegenover de afzender verbindt aan boord van een schip zaken uitsluitend over zee te vervoeren.

2. Vervoer over zee en binnenwateren aan boord van een en eenzelfde schip, dat deze beide wateren bevaart, wordt als vervoer over zee beschouwd, tenzij het varen van dit schip over zee kennelijk ondergeschikt is aan het varen over binnenwateren, in welk geval dit varen als varen over binnenwateren wordt beschouwd.

3. Vervoer over zee en binnenwateren aan boord van een en eenzelfde schip, dat zonder eigen beweegkracht deze beide wateren bevaart, wordt beschouwd als vervoer over zee voor zover, met inachtneming tevens van het tweede lid van dit artikel, het varen van het beweegkracht overbrengende schip als varen over zee wordt beschouwd. Voor zover dit niet het geval is, wordt het als vervoer over binnenwateren beschouwd.

4. Deze afdeling is niet van toepassing op overeenkomsten tot het vervoeren van bagage, brieven, andere poststukken of postpakketten.

Artikel 1a

1. Onder gewijzigd Verdrag wordt in dit artikel verstaan het op 25 augustus 1924 bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Brussel ter tekening neergelegde Verdrag van 25 augustus 1924 tot vaststelling van enige eenvormige regelen betreffende het cognossement (Trb. 1953, 109) met inbegrip van de bepaling voorkomend in onderdeel 1 van het daarbij behorend Protocol de Signature, zoals dat Verdrag is gewijzigd bij het te Brussel op 23 februari 1968 ondertekende Protocol.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder verdragsstaat verstaan een staat, welke partij is bij het gewijzigd Verdrag.

3. De artikelen 1-9 van het gewijzigd Verdrag worden toegepast op elk cognossement, dat betrekking heeft op vervoer van zaken tussen havens in twee verschillende staten, indien:

- a. het cognossement is uitgegeven in een verdragsstaat, of
- b. het vervoer plaats vindt vanuit een haven in een verdragsstaat, of
- c. de overeenkomst, die in het cognossement is vervat of daaruit blijkt, bepaalt, dat op die overeenkomst toepasselijk zijn de bepalingen van het gewijzigd Verdrag of van enigerlei wetgeving, welke die verdragsbepalingen van kracht verklaart of in andere vorm of bewoordingen heeft overgenomen.

Artikel 2

1. Tijd- of reisbevrachting in de zin van deze afdeling is de overeenkomst van goederenvervoer, waarbij de vervoerder zich verbindt tot vervoer aan boord van een schip, dat hij daartoe, anders dan bij wijze van rompbevrachting, geheel of gedeeltelijk en al dan niet op tijdbasis (tijdbevrachting of reisbevrachting) ter beschikking stelt van de afzender.

2. Onder «vervrachter» is in deze afdeling de in het eerste lid genoemde vervoerder, onder «bevrachter» de aldaar genoemde afzender te verstaan.

Artikel 3

De wetsbepalingen omtrent huur, bewaargeving en bruikleen zijn op terbeschikkingstelling van een schip niet van toepassing.

Artikel 3a

1. Bij eigendomsovergang van een tevoren vervracht, al dan niet teboekstaand, schip op een derde volgt deze in alle rechten en verplichtingen van de vervrachter op, die nochtans naast de nieuwe eigenaar aan de overeenkomst gebonden blijft.

2. Rechten en verplichtingen, welke vóór de eigendomsovergang opeisbaar zijn geworden, gaan op de derde niet over.

Artikel 4

1. Onder voorbehoud van de eerste volzin van artikel 8.5.2.47 tweede lid worden door de vervoerder algemeen verkrijgbaar gestelde voorwaarden of tarieven vermoed deel uit te maken van de vervoerovereenkomst.

2. Niettemin kan de vervoerder geen beroep doen op enig beding, waarvan hij begreep of moest begrijpen, dat de afzender, indien hij het beding had gekend, de overeenkomst niet of op andere voorwaarden zou zijn aangegaan.

Artikel 4a

In deze titel wordt onder vervoerovereenkomst onder cognossement verstaan de vervoerovereenkomst neergelegd in een cognossement dan wel enig soortgelijk document dat een titel vormt voor het vervoer van zaken over zee; eveneens wordt eronder verstaan de vervoerovereenkomst neergelegd in een cognossement of soortgelijk document als genoemd, dat is uitgegeven uit hoofde van een charterpartij, van het ogenblik af waarop dit cognossement of soortgelijk document de verhouding tussen de vervoerder en de houder van het cognossement beheerst.

Artikel 5

De vervoerder is verplicht ten vervoer ontvangen zaken ter bestemming af te leveren en wel in de staat, waarin hij hen heeft ontvangen.

Artikel 6

Onverminderd artikel 8.5.2.5 is de vervoerder verplicht ten vervoer ontvangen zaken zonder vertraging te vervoeren.

Artikel 7

1. In geval van tijdbevrachting is de vervrachter verplicht de kapitein opdracht te geven binnen de grenzen door de overeenkomst gesteld de orders van de bevrachter op te volgen. De vervrachter staat er voor in, dat de kapitein de hem gegeven opdracht nakomt.

2. De bevrachter staat er voor in, dat het schip de plekken of plaatsen, waarheen hij het ter inlading, lossing of anderszins op grond van het eerste lid beveelt te gaan, veilig kan bereiken, innemen en verlaten. Indien deze plekken of plaatsen blijken niet aan deze vereisten te voldoen, is de bevrachter slechts in zoverre niet aansprakelijk als de kapitein, door de hem gegeven orders op te volgen, onredelijk handelde.

3. De bevrachter wordt verbonden door een rechtshandeling, die de kapitein ingevolge het eerste lid van dit artikel verricht. Onder rechtshandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen.

Artikel 8

1. Onder een vervoerovereenkomst onder cognossement is de vervoerder verplicht vóór en bij de aanvang van de reis redelijke zorg aan te wenden voor:

- a. het zeewaardig maken van het schip;
- b. het behoorlijk bemannen, uitrusten en bevoorraden van het schip;
- c. het geschikt maken en in goede staat brengen van de ruimen, koel- en vrieskamers en alle andere delen van het schip, waarin zaken worden geladen, om deze daarin te bergen, te vervoeren en goed te houden.

2. Onder een vervoerovereenkomst onder cognossement is de vervoerder, behoudens de artikelen 8.5.2.10, 8.5.2.15, 8.5.2.33 vierde lid en 8.5.2.42, verplicht de zaken behoorlijk en zorgvuldig te laden, te behandelen, te stuwten, te vervoeren, te bewaren, te verzorgen en te lossen.

1. Nietig is ieder beding in een vervoerovereenkomst onder cognossement, waardoor de vervoerder of het schip wordt ontheven van aansprakelijkheid voor verlies of schade met betrekking tot zaken, voortvloeiende uit nalatigheid, schuld of tekortkoming in het voldoen aan de plichten en verbintenissen in de artikelen 8, 28, 30, 33 eerste lid, 62 of 63 van deze afdeling of in artikel 468 lid 7 van het Wetboek van Koophandel voorzien, of waardoor deze aansprakelijkheid mocht worden verminderd op andere wijze dan in deze afdeling is voorzien. Een beding, op grond waarvan vorderingen uit hoofde van verzekering aan de vervoerder zijn overgedragen, of enig ander beding van dergelijke strekking, wordt aangemerkt als te zijn gemaakt ten einde de vervoerder van zijn aansprakelijkheid te ontheffen.

2. Niettegenstaande het eerste lid is een beding, als daar genoemd, geldig mits het betreft:

- a. een geoorloofd beding omtrent avarij-grosse;
- b. levende dieren;
- c. zaken, die feitelijk op het dek worden vervoerd mits deze in het cognossement als deklading zijn opgegeven.

Artikel 10

1. Onder een vervoerovereenkomst onder cognossement is noch de vervoerder noch het schip aansprakelijk voor verliezen of schaden, voortgevloeid of ontstaan uit onzeewaardigheid, tenzij deze is te wijten aan gebrek aan redelijke zorg aan de zijde van de vervoerder om het schip zeewaardig te maken, het behoorlijk te bemannen, uit te rusten of te bevoorraden, of om de ruimen, koel- en vrieskamers en alle andere delen van het schip, waarin de zaken worden geladen, geschikt te maken en in goede staat te brengen, zodat zij kunnen dienen tot het bergen, het vervoeren en het bewaren van de zaken, alles overeenkomstig het eerste lid van artikel 8.5.2.8. Telkens als verlies of schade is ontstaan uit onzeewaardigheid, rust de bewijslast ten aanzien van het aangewend zijn van de redelijke zorg op de vervoerder of op iedere andere persoon, die mocht beweren krachtens dit artikel van aansprakelijkheid te zijn ontheven.

2. Onder een vervoerovereenkomst al dan niet onder cognossement is noch de vervoerder noch het schip aansprakelijk voor verlies of schade ontstaan of voortgevloeid uit:

- a. een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid van de kapitein, een ander lid van de bemanning, de loods of ondergeschikten van de vervoerder, gepleegd bij de navigatie of de behandeling van het schip;
- b. brand, tenzij veroorzaakt door de persoonlijke schuld van de vervoerder;
- c. gevaren, onheilen en ongevallen van de zee of andere bevaarbare wateren;
- d. een natuurgebeuren;
- e. oorlogshandelingen;
- f. een daad van vijanden van de staat;
- g. aanhouding of maatregelen van hogerhand of gerechtelijk beslag;
- h. maatregelen van quarantaine;
- i. een handeling of een nalaten van de afzender of eigenaar der zaken of van hun agent of vertegenwoordiger;
- j. werkstakingen of uitsluitingen of stilstand of belemmering van de arbeid, voor welke reden ook, hetzij gedeeltelijk hetzij geheel;
- k. oproer of onlusten;
- l. redding of poging tot redding van mensenlevens of goederen op zee;
- m. verlies aan volume of gewicht of enig ander verlies, of enige andere schade, ontstaan uit een verborgen gebrek, de bijzondere aard of een eigen gebrek van de zaak;

- n. onvoldoende verpakking;
 - o. onvoldoende of gebrekkige merken;
 - p. verborgen gebreken, die ondanks een redelijke zorg niet te ontdekken waren;
 - q. enige andere oorzaak, niet voortgevloeid uit de persoonlijke schuld van de vervoerder, noch uit schuld of nalatigheid van zijn agenten of ondergeschikten; doch de bewijslast rust op degenen, die zich op deze onthef-fing beroept, en het staat aan hem aan te tonen, dat noch zijn persoonlijke schuld, noch de nalatigheid of schuld van zijn agenten of onderge-schikten heeft bijgedragen tot het verlies of de schade.
3. Onder een vervoerovereenkomst onder cognossement is de afzender niet aansprakelijk voor door de vervoerder of het schip geleden verliezen of schaden, voortgevloeid of ontstaan uit welke oorzaak dan ook, zonder dat er is een handeling, schuld of nalatigheid van hem, van zijn agenten of van zijn ondergeschikten.
4. Generlei afwijking van de koers tot redding of poging tot redding van mensenlevens of goederen op zee en generlei redelijke afwijking van de koers wordt beschouwd als een schending van enige vervoerovereenkomst en de vervoerder is niet aansprakelijk voor enig verlies of enige schade daar-door ontstaan.
5. Het staat de afzender vrij aansprakelijkheid aan te tonen voor verlies of schade ontstaan of voortgevloeid uit de schuld van de vervoerder zelf of de schuld van zijn ondergeschikten, niet bestaande uit een handeling, onacht-zaamheid of nalatigheid als in het tweede lid onder a bedoeld.

Artikel 11

Het staat de vervoerder vrij geheel of gedeeltelijk afstand te doen van zijn uit de in het eerste lid van artikel 8.5.2.9 genoemde artikelen of uit de artike-len 8.5.2.10, 8.5.2.15, 8.5.2.33 vierde lid of 8.5.2.42 voortvloeiende rechten en ontheffingen van aansprakelijkheid of zijn uit deze artikelen voortvloeiende aansprakelijkheden en verplichtingen te vermeerderen, mits in geval van een vervoerovereenkomst onder cognossement deze afstand of deze ver-meerdering blijkt uit het aan de afzender afgegeven cognossement.

Artikel 12

Niettegenstaande het eerste lid van artikel 8.5.2.9 is een beding als daar bedoeld geldig, wanneer het betreft zaken, die door hun karakter of gesteld-heid een bijzondere overeenkomst rechtvaardigen en welker vervoer moet geschieden onder omstandigheden of op voorwaarden, die een bijzondere overeenkomst rechtvaardigen. Het hier bepaalde geldt echter slechts, wan-neer voor het vervoer van deze zaken geen cognossement, doch een blijkens zijn bewoordingen onverhandelbaar document is afgegeven en het niet be-treft een gewone handelslading, verscheept bij gelegenheid van een gewo-ne handelsverrichting.

Artikel 13

Niettegenstaande het eerste lid van artikel 8.5.2.9 staat het de vervoerder en de afzender vrij in een vervoerovereenkomst enig beding, enige voor-waarde, enig voorbehoud of enige ontheffing op te nemen met betrekking tot de verplichtingen en aansprakelijkheden van de vervoerder of het schip voor het verlies of de schaden opgekomen aan de zaken of betreffende hun bewaring, verzorging of behandeling vóór het laden in en na het lossen uit het over zee vervoerende schip.

Artikel 14

Voor zover de vervoerder aansprakelijk is wegens niet nakomen van de op hem uit hoofde van de artikelen 8.5.2.5 en 8.5.2.6 rustende verplichtingen,

heeft de afzender geen ander recht dan betaling van de in artikel 8.5.2.15 genoemde of de met toepassing van artikel 8.5.2.11 overeengekomen bedragen te vorderen.

Artikel 15

1. Tenzij de aard en de waarde van zaken zijn opgegeven door de afzender vóór hun inlading en deze opgave in het cognossement, indien dit is afgegeven, is opgenomen, is noch de vervoerder noch het schip in enig geval aansprakelijk voor enig verlies van of enige schade aan de zaken of met betrekking tot deze voor een bedrag hoger dan de tegenwaarde van 10 000 franken per collo of eenheid, dan wel 30 franken per kilogram brutogewicht der verloren gegane of beschadigde zaken, waarbij het hoogste dezer bedragen in aanmerking moet worden genomen.

2. Het totale verschuldigde bedrag wordt berekend met inachtneming van de waarde welke zaken als de ten vervoer ontvangene zouden hebben gehad zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij hadden moeten zijn afgeleverd. Dit bedrag wordt, indien de zaken worden afgeleverd, verminderd met hun waarde, zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij zijn afgeleverd, te berekenen met inachtneming van artikel 8.5.2.16; dit bedrag wordt tevens verminderd met hetgeen is bespaard. De in dit lid eerstgenoemde waarde wordt berekend met inachtneming van de koers op de goederenbeurs of, wanneer er geen dergelijke koers is, met inachtneming van de gangbare marktwaarde of, wanneer ook deze ontbreekt, met inachtneming van de normale waarde van zaken van dezelfde aard en hoedanigheid.

3. Wanneer een laadkist, een laadbord of dergelijk vervoergerei is gebestemd om zaken bijeen te brengen, wordt iedere collo of eenheid, die volgens vermelding in het cognossement in dat vervoergerei is verpakt, beschouwd als een collo of eenheid als in het eerste lid bedoeld. Behalve in het geval hiervoor omschreven wordt dit vervoergerei als een collo of eenheid beschouwd.

4. Onder frank wordt verstaan een eenheid, bestaande uit 65,5 mg goud van een gehalte van 900/1000ste fijn. Deze frank wordt omgerekend in Nederlands geld naar de koers van de dag, waarop de betaling wordt verricht.

5. Noch de vervoerder noch het schip kan zijn aansprakelijkheid met een beroep op dit artikel of het vierde lid van artikel 8.5.2.33 beperken, wanneer bewezen is, dat de schade is ontstaan uit een handeling of nalaten van de vervoerder, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

6. Bij overeenkomst tussen de vervoerder, de kapitein of de agent van de vervoerder enerzijds en de afzender anderzijds, mogen andere maximumbedragen dan die, genoemd in het eerste lid, worden bepaald, mits deze bedragen in geval van een vervoerovereenkomst onder cognossement niet lager zijn dan de in het eerste lid genoemde.

7. Noch de vervoerder noch het schip is in enig geval aansprakelijk voor verlies of schade van of aan zaken of met betrekking tot deze, indien de afzender de aard of de waarde der zaken bewust onjuist heeft opgegeven.

Artikel 16

Indien met betrekking tot een zaak hulploon, een bijdrage in avarië-grosse of een schadevergoeding uit hoofde van artikel 8.5.2.58 is verschuldigd, wordt deze aangemerkt als een waardevermindering van die zaak.

Artikel 17

1. De tijd- of reisbevrachter is bevoegd de overeenkomst op te zeggen, wanneer hem door de vervoerster is medegedeeld dat het schip niet op de overeengekomen plaats of tijd te zijner beschikking is of zal kunnen zijn.

2. Hij kan deze bevoegdheid slechts uitoefenen door binnen een redelijke, niet meer dan 48 uur durende, termijn na ontvangst van een mededeling, als bedoeld in het eerste lid, het in het vijfde lid genoemde bericht te verzenden.

3. Indien bij gebreke van de ontvangst van een mededeling, als bedoeld in het eerste lid, het de bevrachter uit anderen hoofde bekend is, dat het schip niet op de overeengekomen plaats of tijd te zijner beschikking is of kan zijn, is hij, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist, bevoegd de overeenkomst op te zeggen, doch slechts binnen een redelijke, niet meer dan 48 uur durende, termijn nadat hem dit bekend is geworden; gelijke bevoegdheid komt hem toe, indien hem na ontvangst van een mededeling, als bedoeld in het eerste lid, uit anderen hoofde bekend wordt, dat het schip op grond van andere omstandigheden dan welke de vervrachter tot zijn mededeling brachten, niet op de overeengekomen plaats of tijd te zijner beschikking is of kan zijn.

4. De in dit artikel genoemde termijn wordt geschorst op die zaterdagen, zondagen en plaatselijke feestdagen, waarop ten kantore van de bevrachter in het geheel niet wordt gewerkt.

5. De opzegging geschiedt door telegram of bericht per telex of door enig ander spoedbericht, waarvan de ontvangst duidelijk aantoonbaar is en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 18

De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de overeengekomen zaken, door welke oorzaak dan ook, niet op de overeengekomen plaats en tijd te zijner beschikking zijn.

Artikel 19

1. Alvorens zaken ter beschikking van de vervoerder zijn gesteld, is de afzender bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. Zijn bij het verstrijken van de tijd, waarbinnen de zaken ter beschikking van de vervoerder moeten zijn gesteld, verlengd met de overligtijd, door welke oorzaak dan ook, in het geheel geen zaken ter beschikking van de vervoerder, dan is deze, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist, bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

3. Zijn bij het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde tijd, door welke oorzaak dan ook, de overeengekomen zaken slechts gedeeltelijk ter beschikking, dan is de vervoerder, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist, bevoegd de reis te aanvaarden.

4. De opzegging geschiedt door telegram of bericht per telex of door enig ander spoedbericht, waarvan de ontvangst duidelijk aantoonbaar is en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

5. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt tengevolge van de opzegging of van de aanvaarding van de reis, als in de vorige leden bedoeld.

6. Dit artikel is niet van toepassing in geval van tijdbevrachting.

Artikel 22

1. In geval van reisbevrachting is de vervrachter tegen zekerheidstelling voor wat hij van de bevrachter heeft te vorderen, op diens verlangen verplicht de reis te aanvaarden met een gedeelte der overeengekomen zaken. De bevrachter is verplicht de vervrachter de dientengevolge geleden schade te vergoeden.

2. De vervrachter is bevoegd in plaats van de ontbrekende zaken andere aan te nemen. Hij is niet gehouden de vracht, die hij voor het vervoer van deze zaken ontvangt, met de bevrachter te verrekenen, behalve voor zover hij zijnerzijds van de bevrachter vergoeding van door hem geleden schade heeft geïnd of gevorderd.

Artikel 23

De afzender is verplicht de vervoerder omtrent de zaken alsmede omtrent de behandeling daarvan tijdig al die opgaven te doen, waartoe hij in staat is of behoort te zijn, en waarvan hij weet of behoort te weten, dat zij voor de vervoerder van belang zijn, tenzij hij mag aannemen dat de vervoerder deze gegevens kent.

Artikel 24

1. Onder voorbehoud van het derde lid van artikel 8.5.2.10 is de afzender verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de documenten, die van de zijde van de afzender voor het vervoer vereist zijn, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

2. Artikel 8.5.2.19 leden 2, 3, 4, 5 en 6 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25

1. Wanneer vóór of bij de aanbieding van de zaken aan de vervoerder omstandigheden aan de zijde van een der partijen zich opdoen of naar voren komen, die haar wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij haar wel bekend waren geweest, redelijkerwijs voor haar grond hadden opgeleverd de vervoerovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is deze wederpartij bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door telegram, bericht per telex of door enig ander spoedbericht, waarvan de ontvangst duidelijk aantoonbaar is en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 26

1. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden, die materiaal, dat hij deze ter beschikking stelde of zaken die deze ten vervoer ontving dan wel de behandeling daarvan, de vervoerder berokkendende, behalve voor zover deze schade is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig afzender van de ten vervoer ontvangen zaken niet heeft kunnen verhinderen en waarvan zulk een afzender de gevolgen niet heeft kunnen verhinderen.

2. Dit artikel laat de artikelen 8.5.2.10 derde lid en 8.5.2.42, alsmede de bepalingen nopens avarij-grosse onverlet.

Artikel 27

1. Ten vervoer ontvangen zaken, die een zorgvuldig vervoerder, indien hij geweten zou hebben dat zij na hun inontvangstneming gevaar zouden kunnen opleveren, met het oog daarop niet ten vervoer zou hebben willen ontvangen, mogen door hem op ieder ogenblik en op iedere plaats worden gelost, vernietigd dan wel op andere wijze onschadelijk gemaakt. Ten aanzien van ten vervoer ontvangen zaken, waarvan de vervoerder de gevaarlijkheid heeft gekend, geldt hetzelfde doch slechts dan wanneer zij onmiddellijk dreigend gevaar opleveren.

2. Door het treffen van de in het eerste lid bedoelde maatregel eindigt de overeenkomst met betrekking tot de aldaar genoemde zaken, doch, indien deze alsnog worden gelost, eerst na deze lossing. De vervoerder verwittigt zo mogelijk de afzender, degeen aan wie de zaken moeten worden afgeleverd en degeen, aan wie hij volgens de bepalingen van een mogelijkerwijs afgegeven cognossement bericht van aankomst van het schip moet zenden.

Dit lid is niet van toepassing met betrekking tot zaken die de vervoerder na het treffen van de in het eerste lid bedoelde maatregel alsnog naar hun bestemming vervoert.

3. Indien zaken na beëindiging van de overeenkomst alsnog in feite worden afgeleverd, wordt vermoed, dat zij zich op het ogenblik van beëindiging van de overeenkomst bevonden in de staat, waarin zij feitelijk zijn afgeleverd; worden zij niet afgeleverd, dan wordt vermoed, dat zij op het ogenblik van beëindiging van de overeenkomst verloren zijn gegaan.

4. Indien de afzender na feitelijke aflevering een zaak niet naar haar bestemming vervoert, wordt het verschil tussen de waarden ter bestemming en ter plaatse van de aflevering, als bedoeld in de derde volzin van het tweede lid van artikel 8.5.2.15, aangemerkt als waardevermindering van die zaak. Vervoert de afzender een zaak na de feitelijke aflevering alsnog naar haar bestemming, dan worden de kosten, die hij te dien einde maakt, aangemerkt als waardevermindering van die zaak.

5. Op de feitelijke aflevering is het tussen partijen overeengekomene alsmede het in deze afdeling nopens de aflevering van zaken bepaalde van toepassing, met dien verstande, dat deze feitelijke aflevering niet op grond van de eerste zin van het eerste lid van artikel 8.5.2.54 de vracht verschuldigd doet zijn. De artikelen 8.5.2.60 en 8.5.2.61 zijn van overeenkomstige toepassing.

6. Dit artikel laat artikel 8.5.2.42, alsmede de bepalingen nopens avarij-grosse onverlet.

7. Nietig is ieder beding, waarbij van het eerste lid van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 28

1. Na de zaken ontvangen en aangenomen te hebben, moet de vervoerder, de kapitein of de agent van de vervoerder op verlangen van de afzender aan deze een cognossement afgeven, dat onder meer vermeldt:

- a. de voornaamste voor identificatie van de zaken nodige merken, zoals deze, voor de inlading van deze zaken is begonnen, door de afzender schriftelijk zijn opgegeven, mits deze merken zijn gestempeld of anderszins duidelijk zijn aangebracht op de onverpakte zaken of op de kisten of verpakkingen, die de zaken inhouden en wel zodanig, dat zij in normale omstandigheden tot het einde van de reis leesbaar zullen blijven;
- b. of het aantal der colli of het stuktal, of de hoeveelheid of het gewicht, al naar gelang der omstandigheden, zoals zulks door de afzender schriftelijk is opgegeven;
- c. de uiterlijk zichtbare staat en gesteldheid der zaken;

met dien verstande, dat geen vervoerder, kapitein of agent van de vervoerder verplicht zal zijn in het cognossement merken, aantal, hoeveelheid of gewicht op te geven of te noemen waarvan hij redelijke gronden heeft te vermoeden, dat zij niet nauwkeurig de in werkelijkheid door hem ontvangen zaken weergeven of tot het toetsen waarvan hij geen redelijke gelegenheid heeft gehad. De vervoerder wordt vermoed geen redelijke gelegenheid te hebben gehad de hoeveelheid en het gewicht van gestorte of gepompte zaken te toetsen.

2. Als de zaken ingeladen zijn, zal het cognossement, dat de vervoerder, kapitein of agent van de vervoerder aan de afzender afgeeft, indien deze dit verlangt, de vermelding 'geladen' bevatten, mits de afzender, indien hij vooraf enig op die zaken rechtgevend document heeft ontvangen, dit tegen afgifte van het «geladen»-cognossement teruggeeft. De vervoerder, kapitein of agent van de vervoerder heeft eveneens het recht in de laadhaven op het oorspronkelijk afgegeven document de naam van het schip of van de schepen, aan boord waarvan de zaken werden geladen, en de datum of de data van inlading aan te tekenen, in welk geval het aldus aangevulde document, mits inhoudende de in dit artikel vermelde bijzonderheden, als een «geladen»-cognossement in de zin van dit artikel wordt beschouwd.

Artikel 29

Indien een vervoerovereenkomst is gesloten en bovendien een cognossement is afgegeven, wordt, behoudens artikel 8.5.2.47 tweede lid, tweede volzin, de rechtsverhouding tussen vervoerder en afzender door de bedingen van de vervoerovereenkomst en niet door die van dit cognossement beheerst. Behoudens het in artikel 8.5.2.47 eerste lid gestelde vereiste van houderschap van het cognossement, strekt dit hun dan slechts tot bewijs van de ontvangst der zaken door de vervoerder.

Artikel 30

1. De afzender wordt beschouwd als ten behoeve van de vervoerder in te staan voor de juistheid, op het ogenblik van de inontvangstneming, van de door hem krachtens artikel 8.5.2.28 opgegeven merken, aantal, hoeveelheid en gewicht en de afzender zal de vervoerder schadeloos stellen voor alle verliezen, schaden en kosten voortvloeidend of ontstaan uit onjuistheden in de opgave van deze bijzonderheden.

2. Het recht van de vervoerder op dergelijke schadeloosstelling beperkt op geen enkele wijze zijn aansprakelijkheid en zijn verbintenissen, zoals deze uit de vervoerovereenkomst voortvloeien tegenover ieder ander dan de afzender.

Artikel 31

1. Het cognossement wordt gedateerd en door de vervoerder ondertekend en vermeldt de voorwaarden waarop het vervoer plaatsvindt, alsmede de plaats waar en de persoon aan wie de zaken moeten worden afgeleverd. Deze wordt, ter keuze van de afzender, aangegeven hetzij bij name of andere aanduiding, hetzij als order van de afzender of van een ander, hetzij als toonder.

2. De enkele woorden «aan order» worden geacht de order van de afzender aan te geven.

Artikel 32

Het cognossement wordt afgegeven in twee verhandelbare exemplaren. De verhandelbare exemplaren, waarin is vermeld hoeveel van deze exemplaren in het geheel zijn afgegeven, gelden allen voor één en één voor allen. Niet verhandelbare exemplaren moeten als zodanig worden aangeduid.

Artikel 33

1. Tegenbewijs tegen het cognossement wordt niet toegelaten, wanneer het is overgedragen aan een derde te goeder trouw.

2. Indien in het cognossement de clausule: «inhoud, hoedanigheid, aantal, gewicht of maat onbekend», of enige andere clausule van dergelijke strekking is opgenomen, binden zodanige in het cognossement voorkomende vermeldingen omtrent de zaken de vervoerder niet, tenzij bewezen wordt, dat hij de inhoud of de hoedanigheid der zaken heeft gekend of had behoren te kennen of dat de zaken hem toegeteld, toegewogen of toegemeten zijn.

3. Een cognossement, dat de uiterlijk zichtbare staat of gesteldheid van de zaak niet vermeldt, levert, behoudens tegenbewijs dat ook jegens een derde mogelijk is, een vermoeden op dat de vervoerder die zaak voor zover uiterlijk zichtbaar in goede staat of gesteldheid heeft ontvangen.

4. De in het cognossement opgenomen opgave, bedoeld in artikel 8.5.2.15 eerste lid, schept behoudens tegenbewijs een vermoeden, doch bindt niet de vervoerder die haar kan betwisten.

Artikel 34

Verwijzingen in het cognossement worden geacht slechts die bedingen daarin in te voegen, die voor degeen, jegens wie daarop een beroep wordt gedaan, duidelijk kenbaar zijn.

Artikel 35

Een cognossement aan order wordt overgedragen door endossement en overgave van het stuk. Voor endossement is de enkele handtekening voldoende.

Artikel 36

Overgave van het cognossement vóór de aflevering der daarin vermelde zaken door de vervoerder geldt als overgave van die zaken.

Artikel 37

De vervoerder is verplicht de plek van inlading en lossing aan te wijzen; in geval van tijdbevrachting is echter artikel 8.5.2.7 van toepassing en in geval van reisbevrachting artikel 8.5.2.38.

Artikel 38

1. In geval van reisbevrachting is de bevrachter verplicht de plek van inlading en lossing tijdig aan te wijzen.

2. Hij moet daartoe aanwijzen een gebruikelijke plek, die terstond of binnen redelijke tijd beschikbaar is, waar het schip veilig kan komen, liggen, laden of lossen en waarvandaan het veilig kan vertrekken.

3. Wanneer de bevrachter niet aan deze verplichting voldoet of de bevrachters, als er meer zijn, niet eenstemmig zijn in de aanwijzing, is de bevrachter zonder dat enige aanmaning is vereist verplicht zelf de plek van inlading of lossing aan te wijzen.

4. Indien de bevrachter achtereenvolgens meer dan één plek aanwijst, geldt de tijd nodig voor het verhalen als gebruikte laad- of lostijd. De kosten van verhalen zijn voor zijn rekening.

5. De bevrachter staat er voor in, dat het schip op de plek, die hij op grond van het eerste lid ter inlading of lossing aanwijst, veilig kan komen, liggen, laden of lossen en daarvandaan veilig kan vertrekken. Indien deze plek blijkt niet aan deze vereisten te voldoen, is de bevrachter slechts in zoverre niet aansprakelijk als de kapitein, door de hem gegeven aanwijzing op te volgen, onredelijk handelde.

Artikel 39

Wanneer in geval van reisbevrachting de bevrachter de bevoegdheid heeft laad- of loshaven nader aan te wijzen, is artikel 8.5.2.38 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 40

De vervoerder is verplicht de zaken aan boord van het schip te laden en te stuwen.

Artikel 41

1. Voor zover de vervoerder verplicht is tot laden, is hij gehouden zulks in de overeengekomen laadtijd te doen.

2. Voor zover de afzender verplicht is tot laden of stuwten, staat hij er voor in dat zulks in de overeengekomen laadtijd geschiedt.

3. Werd geen laadtijd vastgesteld, dan behoort de inlading te geschieden zo snel als ter plekke voor een schip als het betrokken schip gebruikelijk of redelijk is.

4. Bepaalt de vervoerovereenkomst overliggeld, doch niet de overligtijd, dan wordt deze tijd vastgesteld op acht opeenvolgende etmalen of, als op de ligplek een ander aantal redelijk of gebruikelijk is, op dit aantal.

5. De wettelijke bepalingen omtrent boetebedingen zijn niet van toepassing op bedingen met betrekking tot overliggeld.

6. Schuldenaren van overliggeld zijn tot betaling daarvan hoofdelijk verbonden. Onderling zijn zij verplicht bij te dragen voor dat gedeelte van de schuld, dat ieder van hen aangaat.

Artikel 42

1. Onder een vervoerovereenkomst onder cognossement mogen zaken van ontvlambare, explosieve of gevaarlijke aard, tot de inlading waarvan de vervoerder, de kapitein of de agent van de vervoerder geen toestemming zou hebben gegeven, wanneer hij de aard of de gesteldheid daarvan had gekend, te allen tijde vóór de lossing door de vervoerder op iedere plaats worden gelost of vernietigd of onschadelijk gemaakt zonder schadevergoeding, en de afzender van deze zaken is aansprakelijk voor alle schade en onkosten, middellijk of onmiddellijk voortgevloeid of ontstaan uit het inladen daarvan.

2. Indien onder een vervoerovereenkomst onder cognossement enige zaak, als bedoeld in het eerste lid, ingeladen met voorkennis en toestemming van de vervoerder, een gevaar wordt voor het schip of de lading, mag zij evenzo door de vervoerder worden gelost of vernietigd of onschadelijk gemaakt zonder aansprakelijkheid van de vervoerder, tenzij voor avarij-grosse, indien daartoe gronden bestaan.

Artikel 43

1. Behalve in geval van tijd- of reisbevrachting is de vervoerder wanneer, nadat de inlading een aanvang heeft genomen, het schip vergaat of zodanig beschadigd blijkt te zijn, dat het schip het herstel, nodig voor de uitvoering van de overeenkomst, niet waard is of dat dit herstel binnen redelijke tijd niet mogelijk is, na lossing van de zaken bevoegd de overeenkomst te beëindigen, mits hij dit zo spoedig mogelijk doet.

2. Vermoed wordt, dat het vergaan of de beschadiging van het schip te wijten is aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervoerder komt; voor rekening van de vervoerder komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

3. De vervoerder verwittigt, zo mogelijk, de afzender, degeen aan wie de zaken moeten worden afgeleverd en degeen aan wie hij volgens de bepalingen van een mogelijkerwijs afgegeven cognossement bericht van aankomst van het schip moet zenden.

4. Het derde, het vierde en het vijfde lid van artikel 8.5.2.27 zijn van toepassing.

Artikel 44

1. In geval van tijd- of reisbevrachting is ieder der partijen, mits zij dit zo spoedig mogelijk doet, bevoegd de overeenkomst geheel of met betrekking tot een gedeelte der zaken op te zeggen, wanneer het schip, zonder dat het vergaan is, zodanig beschadigd blijkt te zijn, dat het schip het herstel, nodig voor de uitvoering van de overeenkomst, niet waard is of dat dit herstel binnen redelijke tijd niet mogelijk is.

2. De reisbevrachter komt de hem in het eerste lid van dit artikel toegekende bevoegdheid ten aanzien van reeds aan boord ontvangen zaken niet

toe, indien de vervrachter, zodra hem dit redelijkerwijs mogelijk was, heeft verklaard dat hij deze zaken, zij het niet in het bevrachte schip, ondanks de beëindiging van de overeenkomst naar hun bestemming zal vervoeren; zulk vervoer wordt vermoed op grond van de bedingen van de oorspronkelijke overeenkomst plaats te vinden.

3. De opzegging geschiedt door telegram of bericht per telex of door enig ander spoedbericht, waarvan de ontvangst duidelijk aantoonbaar is en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan, doch ten aanzien van reeds aan boord ontvangen zaken, eerst na lossing van die zaken. Een in een dergelijk telegram of bericht vervatte mededeling, dat de vervrachter zaken alsnog, doch niet in het bevrachte schip, naar hun bestemming zal vervoeren, houdt met betrekking tot die zaken opzegging van de overeenkomst in.

4. Ten aanzien van reeds ten vervoer ontvangen zaken wordt vermoed, dat de beschadiging van het schip is te wijten aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervrachter komen; voor rekening van de vervrachter komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

5. Het derde, het vierde en het vijfde lid van artikel 8.5.2.27 zijn van toepassing met dien verstande, dat ingeval van tijdbevrachting vracht verschuldigd blijft tot op het tijdstip van de lossing der zaken.

Artikel 45

1. In geval van tijd- of reisbevrachting eindigt de overeenkomst met het vergaan van het schip. In geval van langdurige tijdingloosheid wordt vermoed, dat het schip is vergaan te 2400 uur Greenwich Middel Tijd van de dag, waarop het laatste bericht is ontvangen.

2. Ten aanzien van reeds ten vervoer ontvangen zaken wordt vermoed, dat het vergaan van het schip is te wijten aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervrachter komt; voor rekening van de vervrachter komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

3. Vervoert de vervrachter ondanks het vergaan van het schip zaken die reeds aan boord waren ontvangen alsnog naar hun bestemming, dan wordt dit vervoer vermoed op grond van de bedingen van de oorspronkelijke overeenkomst plaats te vinden.

4. De vervrachter verwittigt de bevrachter zo spoedig als dit mogelijk is.

5. Het derde, het vierde en het vijfde lid van artikel 8.5.2.27 zijn van toepassing.

Artikel 46

1. De afzender – of, indien een cognossement is afgegeven, uitsluitend de in artikel 8.5.2.47 bedoelde houder daarvan en dan alleen tegen afgifte van alle verhandelbare exemplaren van dit cognossement – is bevoegd, voor zover de vervoerder hieraan redelijkerwijs kan voldoen, aflevering van ten vervoer ontvangen zaken of, indien daarvoor een cognossement is afgegeven, van alle daarop vermelde zaken gezamenlijk, vóór de aankomst ter bestemmingsplaats te verlangen, mits hij de vervoerder en de belanghebbenden bij de overige lading ter zake schadeloos stelt. Hij is verplicht tot bijdragen in een avarij-grosse, wanneer de avarij-grosse handeling plaatshad met het oog op een omstandigheid, waarvan reeds vóór de aflevering is gebleken.

2. Hij kan dit recht niet uitoefenen, wanneer door de voortijdige aflevering de reis zou worden vertraagd.

3. Zaken, die ingevolge het eerste lid zijn afgeleverd, worden aangemerkt als ter bestemming afgeleverde zaken en de bepalingen van deze afdeling nopens de aflevering van zaken, alsmede de artikelen 8.5.2.60 en 8.5.2.61 zijn van toepassing.

1. Indien een cognossement is afgegeven, heeft uitsluitend de regelmatige houder daarvan, tenzij hij niet op rechtmatige wijze houder is geworden, jegens de vervoerder onder het cognossement het recht aflevering van de zaken overeenkomstig de op de vervoerder rustende verplichtingen te vorderen; daarbij is artikel 8.5.2.14 van toepassing.

2. Jegens de houder van het cognossement, die niet de afzender is, is de vervoerder onder cognossement gehouden aan en kan hij een beroep doen op de bedingen van dit cognossement; artikel 8.5.2.4 is niet van toepassing. Jegens iedere houder van het cognossement, kan hij de uit het cognossement duidelijk kenbare rechten tot betaling geldend maken. Jegens de houder van het cognossement, die ook de afzender was, kan de vervoerder zich bovendien op de bedingen van de vervoerovereenkomst en op zijn persoonlijke verhouding tot de afzender beroepen.

3. Indien bij toepassing van artikel 8.5.2.49 verscheidene personen als vervoerder onder het cognossement moeten worden beschouwd, zijn deze personen hoofdelijk verbonden en gerechtigd.

Artikel 48

Van de houders van verschillende exemplaren van hetzelfde cognossement heeft hij het beste recht, die houder is van het exemplaar, waarvan ná de gemeenschappelijke voorman, die houder was van al die exemplaren, het eerst een ander houder is geworden te goeder trouw en onder bezwarende titel.

Artikel 49

1. Hij, die het cognossement ondertekende of voor wie een ander dit ondertekende, wordt als vervoerder onder het cognossement beschouwd, tenzij die ander daarbij de grenzen zijner bevoegdheid overschreed. Tevens wordt als vervoerder onder het cognossement beschouwd hij, wiens formulier voor dit cognossement is gebezigd, tenzij hij bewijst, dat zulks zonder zijn toestemming is geschied.

2. Onverminderd het in het eerste lid bepaalde wordt, indien de kapitein binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, of een ander bevoegdelijk namens deze, het cognossement ondertekende, die tijd- of reisbevrachter, die vervoerder is bij de laatste overeenkomst in de keten der exploitatie-overeenkomsten als bedoeld in afdeling 8.5.1, als vervoerder onder het cognossement beschouwd; indien het schip in rompbefrachtiging is uitgegeven wordt naast deze tijd- of reisbevrachter ook de rompbefrachtiging als vervoerder onder het cognossement beschouwd. Is het schip niet in rompbefrachtiging uitgegeven, dan wordt naast de hiergenoemde tijd- of reisbevrachter, in afwijking van artikel 8.5.1.1, ook de reder als vervoerder onder het cognossement beschouwd.

3. De vorige leden vinden geen toepassing, wanneer uit het cognossement voor de houder daarvan duidelijk kenbaar is, wie als vervoerder onder het cognossement moet worden beschouwd, en deze persoon niet bewijst, dat hij zonder zijn toestemming als zodanig in het cognossement is vermeld. Het tweede lid van dit artikel vindt bovendien geen toepassing, wanneer de houder van het cognossement op het tijdstip van de verkrijging daarvan wist, dat de kapitein niet bevoegd was voor de betrokken reder of bevrachter het cognossement te tekenen.

4. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 50

1. Is een vervrachter ingevolge artikel 8.5.2.49 tot meer gehouden dan waartoe hij uit hoofde van zijn bevrachting is verplicht of ontving hij minder

dan waartoe hij uit dien hoofde is gerechtigd, dan heeft hij – mits de onder-tekening van het cognossement of de afgifte van het formulier plaatsvond krachtens het in de bevrachting bepaalde, dan wel op verzoek van de bevrachter – deswege op deze laatste verhaal.

2. Hetzelfde geldt voor een ingevolge het eerste lid aangesproken bevrachter, die op zijn beurt vervrachter is.

Artikel 51

1. De houder van het cognossement, die zich tot ontvangst van de zaken heeft aangemeld, is verplicht, voordat hij deze heeft ontvangen, het cognossement van kwijting te voorzien en aan de vervoerder af te geven.

2. Hij is gerechtigd het cognossement tot zekerheid der afgifte daarvan bij een, in geval van geschil door de rechter aan te wijzen, derde in bewaring te geven totdat de zaken afgeleverd zijn.

Artikel 52

Een door de vervoerder na intrekking van het cognossement afgegeven document dat de houder daarvan recht geeft op aflevering van in dat cognossement genoemde zaken, wordt met betrekking tot deze zaken met het cognossement gelijk gesteld. Het cognossement wordt vermoed van het hier bedoelde document deel uit te maken. Artikel 8.5.2.49 vindt ten aanzien van dit document geen toepassing.

Artikel 53

1. De vervoerder is verplicht de zaken uit het schip te lossen.
2. Op de lossing van de zaken vindt artikel 8.5.2.41 overeenkomstige toepassing.

Artikel 54

1. De vracht is verschuldigd na aflevering van de zaken ter bestemming of ter plaatse, waar de vervoerder hen met inachtneming van artikel 8.5.2.46 afleverde. Is de vracht bepaald naar gewicht of omvang der zaken, dan wordt hij berekend naar deze gegevens bij aflevering.

2. Vracht die in één som voor alle zaken is bepaald, is, ook wanneer slechts een gedeelte van die zaken is afgeleverd, in zijn geheel verschuldigd.

3. Onder voorbehoud van het vijfde lid van dit artikel is voor zaken, die onderweg zijn verkocht omdat hun beschadigdheid verder vervoer redelijkerwijs niet toeliet, de vracht verschuldigd, doch ten hoogste tot het bedrag van hun opbrengst.

4. Vracht, die vooruit te voldoen is of voldaan is, is en blijft – behalve in geval van tijdbevrachting – in zijn geheel verschuldigd, ook wanneer de zaken niet ter bestemming worden afgeleverd.

5. In waardeloze toestand afgeleverde zaken worden aangemerkt als niet te zijn afgeleverd. Zaken, die niet zijn afgeleverd, of die in waardeloze toestand zijn afgeleverd, worden desalniettemin aangemerkt als afgeleverde zaken, voor zover het niet of in waardeloze toestand afleveren het gevolg is van de aard of een gebrek van de zaken, dan wel van een handeling of nalaten van een rechthebbende op of de afzender of ontvanger van de zaken.

Artikel 55

Voor zaken die door een opvarende voor eigen rekening, in strijd met enig wettelijk verbod, worden vervoerd is de hoogste vracht verschuldigd, die ten tijde van de inlading voor soortgelijke zaken kon worden bedongen. Deze vracht is verschuldigd ook wanneer de zaken niet of in waardeloze toestand ter bestemming worden afgeleverd en de ontvanger is met de verscheper hoofdelijk voor deze vracht verbonden.

Artikel 56

Onder voorbehoud van de laatste zinsnede van het vijfde lid van artikel 8.5.2.44 is in geval van tijdbevrachting vracht niet verschuldigd over de tijd, dat de bevrachter het schip niet overeenkomstig de bedingen van de bevrachting te zijner beschikking heeft

- a. ten gevolge van beschadiging daarvan, dan wel
- b. doordat de vervrachter in de nakoming van zijn verplichtingen te kort schiet,

mits het schip meer dan 24 aaneengesloten uren niet ter beschikking van de bevrachter staat.

Artikel 57

1. Bij tijdbevrachting komen de brandstof voor de machines, het ketelwater, de havenrechten en soortgelijke rechten en uitgaven, die verschuldigd worden ten gevolge van uitgevoerde reizen en het vervoeren van zaken, ten laste van de bevrachter. De overige lasten der exploitatie van het schip komen ten laste van de vervrachter.

2. De vervrachter is gerechtigd en verplicht de zich bij het einde van de bevrachting nog aan boord bevindende brandstof van de bevrachter over te nemen tegen de marktprijs ten tijde en ter plaatse van de oplevering van het schip.

Artikel 58

Onverminderd het omtrent avarij-grosse bepaalde zijn de afzender, en indien een cognossement is afgegeven, de in artikel 8.5.2.47 bedoelde houder daarvan, hoofdelijk verbonden de vervoerder de schade te vergoeden, geleden doordat deze zich als zaakwaarnemer inliet met de behartiging van de belangen van een rechthebbende op ten vervoer ontvangen zaken, dan wel doordat de kapitein zijn in artikel 8.4.2.16 of artikel 8.9.2.10 genoemde verplichtingen is nagekomen.

Artikel 59

1. De vervoerder heeft jegens ieder die afgifte van zaken verlangt, een retentierecht hierop. Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij op het tijdstip dat hij de zaak ten vervoer ontving, wist of behoorde te weten, dat de afzender jegens die derde niet de bevoegdheid had de zaak ten vervoer ter beschikking te stellen.

2. De vervoerder kan het recht van retentie uitoefenen voor hetgeen hem door de ontvanger verschuldigd is of zal worden ter zake van het vervoer van die zaken alsmede voor hetgeen als bijdrage in avarij-grosse op die zaken verschuldigd is of zal worden.

3. Dit retentierecht vervalt zodra aan de vervoerder is betaald het bedrag, waarover geen verschil tussen partijen bestaat, en voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van die bedragen, waaromtrent wel geschil bestaat of welker hoogte nog niet kan worden vastgesteld.

Artikel 60

1. Voor zover hij die jegens de vervoerder recht heeft op aflevering van vervoerde zaken niet opkomt, weigert deze te ontvangen of deze niet met de vereiste spoed in ontvangst neemt, voor zover op zaken beslag is gelegd, alsmede indien de vervoerder gegronde redenen heeft aan te nemen, dat een houder van een cognossement die als ontvanger opkomt, desalniettemin niet tot de aflevering gerechtigd is, is de vervoerder gerechtigd deze zaken voor rekening en gevaar van de rechthebbende bij een derde op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats of lichter. Met toestemming van de

rechter kan hij deze zaken, desgewenst ook in het schip, onder zichzelf houden of op andere wijze daarover beschikken.

2. De derde-bewaarnemer en de ontvanger zijn jegens elkaar verbonden, als ware de omtrent de bewaring gesloten overeenkomst mede tussen hen aangegaan. De bewaarnemer is echter niet gerechtigd tot afgifte dan na schriftelijke toestemming daartoe van hem, die de zaken in bewaring gaf.

Artikel 61

1. In geval van toepassing van artikel 8.5.2.60 kan de vervoerder, de bewaarnemer dan wel hij, die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering, door de rechter worden gemachtigd de zaken geheel of gedeeltelijk op de door deze te bepalen wijze te verkopen.

2. De bewaarnemer is verplicht de vervoerder zo spoedig mogelijk van de voorgenomen verkoop op de hoogte te stellen; de vervoerder heeft deze verplichting jegens degeen, die jegens hem recht heeft op de aflevering van de zaken, en jegens degeen, aan wie hij volgens de bepalingen van het cognossement bericht van aankomst van het schip moet zenden.

3. De opbrengst van het verkochte wordt in de consignatiekas gestort, voor zover zij niet strekt tot voldoening van de kosten van opslag en verkoop, alsmede, binnen de grenzen der redelijkheid, van de gemaakte kosten. Tenzij op de zaken een ander dan revindicatoir beslag is gelegd, moet aan de vervoerder uit het in bewaring te stellen bedrag worden voldaan hetgeen hem verschuldigd is ter zake van het vervoer, alsmede een bijdrage in avarij-grosse; voor zover deze vorderingen nog niet vaststaan, zal de opbrengst of een gedeelte daarvan op door de rechter te bepalen wijze tot zekerheid voor deze vorderingen strekken.

4. De in de consignatiekas gestorte opbrengst treedt in de plaats van de zaken.

Artikel 62

1. Tenzij aan de vervoerder of zijn agent in de loshaven vóór of op het ogenblik van het weghalen van de zaken en van hun overgifte aan de krachtens de vervoerovereenkomst op de aflevering rechthebbende persoon schriftelijk kennis is gegeven van verliezen of schaden en van de algemene aard van deze verliezen of schaden, schept dit weghalen, tot op bewijs van het tegendeel, het vermoeden dat de zaken door de vervoerder zijn afgeleverd in de staat als in de vervoerovereenkomst omschreven.

2. Zijn de verliezen of schaden niet uiterlijk zichtbaar, dan moet de kennisgeving binnen drie dagen na de aflevering geschieden.

3. Schriftelijk voorbehoud is overbodig als de staat van de zaak op het ogenblik van de inontvangstneming door beide partijen gezamenlijk werd vastgesteld.

Artikel 63

Indien er zekerheid of vermoeden bestaat, dat er verlies of schade is, moeten vervoerder en ontvanger elkaar over en weer in redelijkheid alle middelen verschaffen om het onderzoek van de zaak en het natellen van de colli mogelijk te maken.

Artikel 64

1. Zowel de vervoerder als hij, die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering, is bevoegd bij de aflevering van zaken een gerechtelijk onderzoek te doen plaatshebben naar de toestand waarin deze worden afgeleverd; tevens zijn zij bevoegd de daarbij bevonden verliezen of schaden gerechtelijk te doen begroten.

2. Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of na behoorlijke oproeping van de wederpartij heeft plaatsgehad, wordt het uitgebrachte rapport vermoed juist te zijn.

Artikel 65

1. Zowel de vervoerder als hij die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering is, wanneer hij verliezen of schaden van zaken vermoedt, bevoegd vóór, bij of terstond na de aflevering daarvan en desgewenst aan boord van het schip een gerechtelijk onderzoek te doen plaatshebben naar de oorzaak daarvan.

2. Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of na behoorlijke oproeping van de wederpartij heeft plaatsgehad, wordt het uitgebrachte rapport vermoed juist te zijn.

Artikel 66

1. De kosten van gerechtelijk onderzoek, als bedoeld in de artikelen 8.5.2.64 en 8.5.2.65, moeten worden voldaan door de aanvrager.

2. De rechter kan deze kosten en door het onderzoek geleden schade geheel of gedeeltelijk ten laste van de wederpartij van de aanvrager brengen, ook al zou daardoor het bedrag genoemd in het eerste lid van artikel 8.5.2.15 worden overschreden.

Afdeling 3

Overeenkomst van personenvervoer over zee

Zie het in de Memorie van Toelichting bij afdeling 8.5.3 opgemerkte.

Afdeling 4

Enige bijzondere overeenkomsten

Artikel 1

1. Onder de overeenkomst (rompbevrachting), waarbij de ene partij (de rompvervrachter) zich verbindt een schip uitsluitend ter zee terbeschikking te stellen van haar wederpartij (de rompbevrachter) zonder daarover nog enige zeggenschap te houden, ligt de exploitatie van het schip in handen van de rompbevrachter en geschiedt zij voor diens rekening.

2. Artikel 8.5.2.3a is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2

1. Op de overeenkomst, waarbij de ene partij zich verbindt een schip, anders dan bij wijze van rompbevrachting, uitsluitend ter zee terbeschikking te stellen van de andere partij voor andere doeleinden dan het daarmee vervoeren van zaken of personen zijn de bepalingen nopens avarij-grosse alsmede de bepalingen van deze titel en, indien het een binnenschip betreft, artikel 8.10.1.1 van overeenkomstige toepassing.

2. Partijen hebben de vrijheid af te wijken van in het eerste lid op hun verhouding toepasselijk verklaarde bepalingen.

Artikel 3

Voor de toepassing van de bepalingen van deze afdeling wordt terbeschikkingstelling van een en eenzelfde schip ter zee en op binnenwateren beschouwd als terbeschikkingstelling ter zee, tenzij deze terbeschikkingstelling ter zee kennelijk ondergeschikt is aan die op binnenwateren, in welk geval zij als terbeschikkingstelling op binnenwateren wordt beschouwd.

Titel 6
Ongevallen**Afdeling 1**
Aanvaring**Artikel 2**

Aanvaring is de aanraking van schepen met elkaar.

Artikel 3

Het in deze afdeling omtrent aanvaring bepaalde vindt eveneens toepassing indien schade door een zeeschip is veroorzaakt zonder dat een aanvaring plaats had.

Artikel 4

Indien een zeeschip door een aanvaring schade heeft veroorzaakt, dan wel aan een zeeschip, deszelfs opvarenden of de zaken aan boord daarvan door een schip schade is veroorzaakt, wordt de aansprakelijkheid voor deze schade geregeld door deze afdeling.

Artikel 5

Indien de aanvaring is veroorzaakt door toeval, indien zij is toe te schrijven aan overmacht of indien twijfel bestaat omtrent de oorzaken der aanvaring, wordt de schade gedragen door hen, die haar hebben geleden.

Artikel 6

Indien de aanvaring is veroorzaakt door de schuld van één schip, is de eigenaar van het schip, dat de schuld had, verplicht de schade te vergoeden.

Artikel 7

1. Indien twee of meer schepen gezamenlijk door hun schuld een aanvaring hebben veroorzaakt, zijn de eigenaren daarvan zonder hoofdelijkheid aansprakelijk voor de schade, toegebracht aan medeschuldige schepen en aan goederen, die zich aan boord daarvan bevinden, en hoofdelijk voor alle overige schade.

2. Is de aansprakelijkheid niet hoofdelijk, dan zijn de eigenaren van de schepen, die gezamenlijk door hun schuld de aanvaring hebben veroorzaakt, tegenover de benadeelden aansprakelijk in verhouding tot het gewicht van de schuld van hun schepen; indien echter de omstandigheden meebrengen, dat die verhouding niet kan worden vastgesteld of indien blijkt dat de schuld van deze schepen gelijkwaardig is wordt de aansprakelijkheid in gelijke delen verdeeld.

3. Is de aansprakelijkheid hoofdelijk, dan moet elk der aansprakelijke eigenaren zijn door het tweede lid van dit artikel vastgestelde aandeel in de betaling aan de schuldeiser voor zijn rekening nemen. Onder voorbehoud van artikel 8.5.1.5 en artikel 8.10.1.1 heeft hij, die meer dan zijn aandeel heeft betaald, voor het overschot verhaal op zijn medeschuldenaren, die minder dan hun aandeel hebben betaald.

Artikel 8

Er bestaan geen wettelijke vermoedens van schuld met betrekking tot de aansprakelijkheid voor aanvaring.

Artikel 9

De krachtens deze afdeling bestaande aansprakelijkheid wordt niet opgeheven ingeval de aanvaring is veroorzaakt door de schuld van een loods, zelfs niet als het gebruik van deze verplicht is.

Afdeling 2
Hulpverlening
Artikel 1

De bepalingen omtrent hulp aan een schip zijn van overeenkomstige toepassing op hulp aan andere in zee dan wel in bevaarbaar binnenwater drijvende dan wel gezonken of aangespoelde zaken.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze afdeling worden de wateren genoemd in artikel 21 van de Wet op de strandvonderij beschouwd tot de zee, en de stranden en oevers daarvan tot het zeestrand te behoren.

Artikel 3

Deze afdeling is mede van toepassing, wanneer hulp is verleend door of aan een oorlogsschip of enig ander schip, dat toebehoort aan, dan wel gebruikt of bevracht wordt door enige Staat of openbaar lichaam.

Artikel 4

1. Hulp aan in gevaar verkerende schepen, aan zich aan boord daarvan bevindende zaken of aan van een schip afkomstige driftige, aangespoelde of gezonken zaken mag niet worden verleend tegen een uitdrukkelijk en redelijk verbod vanwege het schip in. Kan een dergelijk verbod niet worden uitgevaardigd, dan mag geen hulp worden verleend tegen een uitdrukkelijk en redelijk verbod in van de rechthebbende op het schip of de daarvan afkomstige driftige, aangespoelde of gezonken zaak.
2. Een verbod tot hulpverlening kan steeds worden uitgevaardigd.

Artikel 5

1. Het verlenen van hulp aan een schip, aan zich aan boord daarvan bevindende zaken of aan van een schip afkomstige driftige, aangespoelde of gezonken zaken staat onder leiding van de kapitein en, wanneer er geen kapitein is of deze niet optreedt, onder leiding van de rechthebbende op het schip of de zaak.
2. Bij stranding of aanspoeling op of aan het vaste zeestrand berust de leiding, wanneer kapitein noch rechthebbende optreedt, bij de strandvonder.
3. Indien het noodzakelijk is onverwijld maatregelen te treffen, geldt het in dit artikel bepaalde niet, totdat de kapitein, de rechthebbende of de strandvonder de leiding op zich heeft genomen.

Artikel 6

1. Wanneer een schip door de bemanning is verlaten en door redders is overgenomen, staat het de kapitein steeds vrij naar zijn schip terug te keren en het gezag daarover te hernemen, in welk geval de redders terstond het gezag aan de kapitein moeten overdragen.
2. Indien de kapitein of de rechthebbende bij de hulpverlening of ter plaatse, waar de geredde zaken worden aangebracht, tegenwoordig is en dit de redders bekend is, moeten de redders, onverminderd artikel 8.6.2.17, die zaken terstond te zijner beschikking stellen.

3. In de gevallen, waarin de geredde zaken niet op grond van het vorige lid terstond ter beschikking van de kapitein of van de rechthebbende moeten worden gesteld, moeten zij, voor zover zij tijdens de redding zich in zee, dan wel aan of op de buitengronden of het vaste zeestrand bevinden, terstond ter beschikking worden gesteld van de strandvonder, binnen wiens ressort zij worden aangebracht.

Artikel 7

1. Iedere hulp aan in gevaar verkerende schepen, alsmede iedere hulp aan zich aan boord daarvan bevindende zaken geeft, indien de hulp met gunstig gevolg is verleend, recht op een billijk hulploon.

2. Geen hulploon is verschuldigd, wanneer de verleende hulp zonder gunstig gevolg blijft.

3. Hulp als omschreven in het eerste lid van dit artikel geeft recht op hulploon, ook al is de tot hulploon gerechtigde of hij, die gerechtigd is de vaststelling van het hulploon te vorderen, dezelfde persoon als hij die hulploon verschuldigd is.

Artikel 8

1. Iedere overeenkomst omtrent hulpverlening aangegaan tijdens en onder de invloed van het gevaar, kan op verlangen van een der partijen door de rechter worden vernietigd of gewijzigd, wanneer deze van oordeel is, dat de overeengekomen voorwaarden niet billijk zijn.

2. In ieder geval kan de overeenkomst op verlangen van een der partijen door de rechter worden vernietigd of gewijzigd, als bewezen is dat de toestemming van een der partijen is gegeven onder de invloed van bedrog of van verzwijging of dat tussen het loon en de bewezen diensten een ernstige wanverhouding bestaat.

3. Niet is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 9

1. Het bedrag van het hulploon wordt vastgesteld bij overeenkomst tussen partijen en bij gebreke daarvan door de rechter.

2. De rechter stelt het hulploon vast naar omstandigheden, tot grondslag nemende:

- a. in de eerste plaats de verkregen uitslag, de moeiten en de verdienste van hen, die de hulp hebben verleend, het gevaar, waarin hebben verkeerd het geholpen schip, zijn reizigers, zijn bemanning, zijn lading, de redders en het reddende schip, de gebruikte tijd, de gemaakte kosten en geleden schaden, alsmede het risico van aansprakelijkheid en andere risico's door de redders gelopen en de waarde van het door hen aan gevaar blootgestelde materiaal, daarbij in voorkomend geval rekening houdend met de bijzondere uitrusting van het reddende schip;
- b. in de tweede plaats de waarde der geredde goederen.

3. Het te betalen bedrag mag in geen geval de waarde der geredde goederen overtreffen.

4. Wanneer het hulploon mede strekt tot vergoeding van gemaakte kosten en geleden schade geeft de rechter aan welke gemaakte kosten en geleden schade dit betreft.

Artikel 10

1. Gerechtigd tot hulploon zijn die personen of groepen van personen, die hulp hebben verleend.

2. Indien de hulp is verleend door personen of groepen, die afhankelijk van elkaar handelen, is aan deze groepen of personen gezamenlijk slechts één bedrag als hulploon verschuldigd.

3. Indien de hulp door een schip is verleend kunnen ook de leden der bemanning, die geen hulp verleenden, tot hulploon gerechtigd zijn.

Artikel 11

Afstand, jegens wie dan ook, door een lid der bemanning van zijn recht op een aandeel in het door een schip te verdienen of verdiende hulploon is nietig, tenzij het schip uitsluitend voor hulpverlening of sleepdiensten wordt gebruikt of de afstand één bepaalde hulpverlening betreft.

Artikel 12

1. Geen recht op enig hulploon hebben zij, die hulp verleenden niettegenstaande een uitdrukkelijk en redelijk verbod als bedoeld in artikel 8.6.2.4.

2. Opvarenden of inzittenden kunnen wegens hulp door hen verleend aan het schip, zich aan boord daarvan bevindende zaken of daarvan afkomstige driftige, aangespoelde of gezonken zaken, slechts recht op hulploon hebben, wanneer door hen diensten zijn bewezen, waartoe zij redelijkerwijs niet zijn gehouden.

3. Voor hulp, verleend door een slepend schip aan het daardoor gesleepte schip of de lading daarvan, kan slechts hulploon verschuldigd zijn, wanneer het slepende schip buitengewone diensten heeft verleend, die niet kunnen worden beschouwd als uitvoering van de sleepovereenkomst.

4. Wanneer blijkt, dat de redders door hun schuld de hulpverlening hebben nodig gemaakt of zich hebben schuldig gemaakt aan diefstal, verberging of andere bedriegelijke handelingen, kan de rechter een geringer hulploon toekennen of alle aanspraak op hulploon ontzeggen.

Artikel 13

1. Indien de hulp is verleend door onafhankelijk van elkaar handelende personen of groepen van personen is ieder dezer personen bevoegd vaststelling te vorderen van het hulploon dat hem of de groep, waarvan hij deel uitmaakte, toekomt.

2. Indien de hulp is verleend door afhankelijk van elkaar handelende personen of groepen van personen is ieder dezer personen bevoegd vaststelling te vorderen van het hulploon, dat aan deze personen of groepen gezamenlijk toekomt.

3. Indien door een schip hulp is verleend, is uitsluitend de reder of de kapitein bevoegd omtrent het hulploon overeen te komen. De door hem gesloten overeenkomst bindt alle tot het hulploon gerechtigden. Hij is verplicht ieder van hen vóór de uitbetaling desverlangd het bedrag van het hulploon schriftelijk mede te delen. Bij gebreke van een overeenkomst is uitsluitend hij, niet alleen gerechtigd, doch ook verplicht gerechtelijke vaststelling van het hulploon te vorderen en dit te innen.

4. In het in artikel 8.6.2.7 derde lid bedoelde geval is iedere tot hulploon gerechtigde bevoegd de vaststelling daarvan door de rechter te vorderen, ook al mocht over het hulploon een overeenkomst zijn gesloten.

Artikel 14

1. Bij geschillen omtrent de verdeling van het hulploon tussen de daartoe gerechtigden wordt deze door de rechter vastgesteld.

2. Behalve bij de verdeling van het hulploon tussen leden van een bemanning – in welk geval hij geheel vrij is in zijn verdeling – stelt de rechter de verdeling van het hulploon vast naar de in artikel 8.6.2.9 genoemde omstandigheden.

Artikel 15

Voor hulp verleend aan een schip al dan niet met zaken aan boord, alsmede voor hulp verleend aan de zaken aan boord van een schip, is het hulploon, behoudens artikel 8.6.2.16, uitsluitend verschuldigd door de reder van het schip.

Artikel 16

Voor het redden van driftige, angespoelde of gezonken zaken, die geen schepen zijn in de zin van artikel 8.1.1, is het hulploon verschuldigd door de rechthebbende daarop.

Artikel 17

1. Hij, die gerechtigd is vaststelling van het hulploon te vorderen, heeft – behoudens artikel 8.6.2.6 eerste en derde lid – jegens ieder, die daarvan afgifte verlangt, een retentierecht op de schepen of zaken, waaraan hulp is verleend, alsmede op de schepen aan welker zich aan boord bevindende zaken hulp is verleend, voor hetgeen ter zake van hulploon is verschuldigd.

2. Dit retentierecht vervalt zodra is betaald het bedrag, waarover geen geschil tussen partijen bestaat, en voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van die bedragen, waaromtrent wel geschil bestaat of welker hoogte nog niet kan worden vastgesteld.

Artikel 18

1. Indien de rechthebbende bij de schepen of andere zaken, waaraan hulp is verleend, niet opkomt, is hij, die vaststelling van het hulploon kan vorderen, gerechtigd deze voor rekening en gevaar van de rechthebbende onder zich te houden dan wel bij een derde op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats.

2. De derde-bewaarnemer en de rechthebbende zijn jegens elkaar verbonden, als ware de omtrent de bewaring gesloten overeenkomst mede tussen hen aangegaan. De bewaarnemer is echter niet gerechtigd tot afgifte dan na schriftelijke toestemming daartoe van hem, die de zaken in bewaring gaf.

Artikel 19

1. In geval van toepassing van artikel 8.6.2.18 kan hij, die gerechtigd is vaststelling van het hulploon te vorderen, de bewaarnemer dan wel de rechthebbende op de schepen of zaken, door de rechter worden gemachtigd hen geheel of gedeeltelijk op de door deze te bepalen wijze te verkopen.

2. De bewaarnemer is verplicht degeen, die de zaken in bewaring gaf, zo spoedig mogelijk van de voorgenomen verkoop op de hoogte te stellen; degeen die de zaken in bewaring gaf of onder zich hield, heeft deze verplichting jegens de hem bekende rechthebbenden op de zaken.

3. De opbrengst van het verkochte wordt in de consignatiekas gestort, voor zover zij niet strekt tot voldoening van de kosten van opslag en verkoop alsmede, binnen de grenzen der redelijkheid, van de gemaakte kosten. Tenzij op de zaken een ander dan revindicatoir beslag is gelegd, moet aan degeen, die de zaken in bewaring gaf, uit het in bewaring te stellen bedrag worden voldaan hetgeen hem terzake van hulploon is verschuldigd; voor zover het hulploon nog niet vaststaat, zal de opbrengst of een gedeelte daarvan op door de rechter te bepalen wijze tot zekerheid voor deze vordering strekken.

4. De in de consignatiekas gestorte opbrengst treedt in de plaats van de zaken.

Artikel 20

1. Hij, die gerechtigd is tot hulploon, verkrijgt de eigendom van de zaak, waaraan hulp is verleend en waarvoor geen rechthebbende is opgekomen, drie jaren na de beëindiging van de hulpverlening, mits hij datgene heeft gedaan wat redelijkerwijs van hem kan worden geveerd om de rechthebbende te ontdekken en van het gevolg van de hulpverlening op de hoogte te stellen.

2. Het vorige lid vindt geen toepassing, wanneer de rechthebbende zich binnen de in dat lid genoemde termijn bij hem, die vaststelling van het hulploon kan vorderen, heeft aangemeld.

Artikel 21

De wetsbepalingen omtrent zaakwaarneming vinden op het verlenen van hulp geen toepassing.

Afdeling 3
Avarij-grosse
Artikel 1

Er is een avarij-grosse handeling, wanneer – en alleen wanneer – enige buitengewone opoffering of uitgave opzettelijk en redelijkerwijs wordt verricht of gedaan voor de gemeenschappelijke veiligheid met het doel de goederen, betrokken bij een gemeenschappelijke met een zeeschip uitgevoerde onderneming, voor gevaar – hoe of door wiens schuld dit ook zij ontstaan – te behoeden.

Artikel 2

Alleen zodanige verliezen, schaden of onkosten, die het onmiddellijke gevolg zijn van een avarij-grosse handeling, worden als avarij-grosse toegelaten.

Artikel 3

1. Avarij-grosse wordt aan hem, die haar leed, vergoed door de reder, de belanghebbende bij verschuldigde vracht of passagegeld, de ontvanger van de lading en de eigenaren van de overige zich aan boord bevindende zaken, met uitzondering van brieven, andere poststukken of postpakketten, van persoonlijke zaken van opvarenden die geen bagage zijn, en van bagage, die een reiziger bij zich draagt, in zijn hut heeft, onder zijn toezicht houdt, dan wel in, op of aan boord van het in het tweede lid bedoelde motorrijtuig of schip heeft.

2. In afwijking van het eerste lid draagt een motorrijtuig of schip, dat door een vervoerder in verband met een overeenkomst van personenvervoer aan boord van het schip wordt vervoerd, bij in de avarij-grosse.

Artikel 5

De vergoedingen in avarij-grosse en de dragende waarden der in de avarij-grosse bijdragende belangen worden bovendien bepaald met inachtneming van de York-Antwerp Rules, nader omschreven bij algemene maatregel van bestuur.

Titel 7
Beperking van aansprakelijkheid
Artikel 1

1. De reder, de bevrachter, de huurder of andere gebruiker van een zeeschip, met inbegrip van degene, in wiens handen de exploitatie van een zee-

schip is gelegd, kan zijn aansprakelijkheid beperken voor vorderingen ter zake van

- a. dood of letsel van enige met het schip vervoerde persoon;
- b. verlies of beschadiging van zaken aan boord van het schip;
- c. dood of letsel van enige andere personen, te land of te water, dan wel verlies of beschadiging van andere zaken, dan wel inbreuk op enig recht, indien deze schade is veroorzaakt door een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid hetzij van enige zich aan boord bevindende persoon, voor wie hij aansprakelijk is, hetzij van enige andere zich niet aan boord bevindende persoon, voor wie hij aansprakelijk is, doch in dit laatste geval slechts, wanneer de schadeveroorzakende handeling dan wel onachtzaamheid of nalatigheid werd gepleegd bij de navigatie of behandeling van het schip, bij het laden, het vervoer of het lossen van zijn lading dan wel bij de inscheping, het vervoer of de ontschepping van zijn reizigers;
- d. verbintenissen, voortvloeiend uit wettelijke bepalingen nopens het verwijderen van wrakken en verband houdend met het vlotbrengen, verwijderen of vernietigen van een gezonken, gestrand dan wel verlaten schip, dan wel van enige zaak aan boord van zulk een schip;
- e. verbintenissen, voortvloeiend uit het veroorzaken van schade door een zeeschip aan kunstwerken van havens, aan dokken of waterwegen.

2. De in het eerste lid bedoelde bevoegdheid komt de aldaar genoemde personen eveneens toe, wanneer zij zonder bewijs van schuld aansprakelijk zijn en deze aansprakelijkheid voortvloeit uit hun eigendom of bezit van het schip of uit het feit, dat dit onder hun hoede of toezicht is. Bovendien komt zij de reder van het schip toe, wanneer een vordering, waarvoor hij niet aansprakelijk is, op het schip kan worden verhaald.

3. De in dit artikel bedoelde bevoegdheid komt eveneens toe aan de kapitein, de andere leden van de bemanning en andere ondergeschikten van de in het eerste lid genoemde personen, voor zover zij gehandeld hebben in de uitoefening van hun werkzaamheden.

4. Wanneer de in het eerste of derde lid genoemde personen gerechtigd zijn tegen een schuldeiser een vordering geldend te maken ter zake van schade die voortkomt uit hetzelfde voorval, zullen de respectieve vorderingen met elkaar worden verrekend en wordt de beperking van de aansprakelijkheid toegepast op het daarna mogelijk overblijvende saldo.

Artikel 2

De in artikel 8.7.1 bedoelde beperking kan niet worden toegepast op

- a. vorderingen uit hoofde van hulpverlening, dan wel
- b. vorderingen voor bijdrage in avarië-grosse.

Artikel 3

1. De in artikel 8.7.1 genoemde personen kunnen hun aansprakelijkheid niet beperken voor vorderingen ter zake van schade welke door hun persoonlijke schuld is veroorzaakt.

2. In afwijking van het eerste lid van dit artikel kan de kapitein of een ander lid der bemanning ook in het daar genoemde geval zijn aansprakelijkheid beperken. Wanneer hij echter tevens is reder, bevrachter, huurder of andere gebruiker of degene, in wiens handen de exploitatie van het schip is gelegd, vindt de eerste zin van dit lid slechts toepassing, wanneer hij in zijn hoedanigheid van kapitein of lid der bemanning de schade veroorzaakte.

Artikel 4

1. Het bedrag, waartoe de in artikel 8.7.1 bedoelde aansprakelijkheid van een of van verscheidene der in dat artikel genoemde personen gezamenlijk kan worden beperkt, belooft voor ieder voorval naar aanleiding waarvan hun aansprakelijkheid is ontstaan

- a. wanneer slechts ter zake van zaakschade aansprakelijkheid bestaat, 1000 franken per netto-inhoud van het schip;
 - b. wanneer slechts ter zake van personenschade aansprakelijkheid bestaat, 3100 franken per ton netto-inhoud van het schip;
 - c. wanneer zowel ter zake van personenschade als van zaakschade aansprakelijkheid bestaat, 3100 franken per ton netto-inhoud van het schip; hiervan zijn 2100 franken per ton uitsluitend bestemd voor de vergoeding van personenschade; de overblijvende 1000 franken per ton zijn bestemd voor de vergoeding van zaakschade en personenschade, met dien verstande, dat personenschade hieruit slechts wordt vergoed voor zover deze uit het uitsluitend daarvoor bestemde bedrag niet kan worden voldaan.
2. Voor de toepassing van het voorgaande lid wordt onder personenschade verstaan alle schade ontstaan uit de dood of uit letsel van personen, en onder zaakschade alle schade die niet is personenschade.
3. Voor de berekening van de netto-inhoud van een schip in de zin van het eerste lid wordt ten aanzien van schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, de netto-inhoud vermeerderd met hetgeen ter bepaling van die inhoud, van de bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen door de beweegkracht en wordt een ton gelijkgesteld aan 2,83 m³. Een schip van minder dan 300 ton netto-inhoud wordt beschouwd als een netto-inhoud, in de zin van het eerste lid, van 300 ton te hebben.
4. De in het eerste lid genoemde frank is de frank, gesteld op 65,5 mg goud van een gehalte van 900/1000ste fijn. Deze frank wordt omgerekend in Nederlands geld naar de koers van de dag, waarop de schuldenaar voldoet aan een ingevolge de artikelen 320 c of 320 q van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gegeven bevel tot storting of zekerheidstelling, dan wel voldoet aan een ingevolge artikel 320 t van dat Wetboek tot hem gerichte oproep.

III. BINNENVAARTRECHT

Titel 8

Het binnenschip en de zaken aan boord daarvan

Afdeling 1

Rederij van het binnenschip

Artikel 1

1. Indien een binnenschip blijkens het in artikel 8.8.2.4 genoemde register aan twee of meer personen gezamenlijk toebehoort, bestaat tussen hen een rederij. Wanneer de eigenaren van het schip onder een gemeenschappelijke naam optreden bestaat slechts een rederij, indien zulks uitdrukkelijk bij akte is overeengekomen en dit tevens uit het handelsregister blijkt.

2. De rederij is geen rechtspersoon.

Artikel 2

De bepalingen van afdeling 8.3.1 zijn op de rederij van een binnenschip van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 2

Rechten op binnenschepen

Artikel 1

1. In afwijking van de artikelen 8.1.1 en 8.1.3 worden in de afdelingen 8.8.2–8.8.5 onder schepen mede verstaan schepen in aanbouw.

2. Onder binnenschepen worden in de afdelingen 8.8.2–8.8.5 mede verstaan glijboten, veerponten, alsmede baggermolens, kranen, elevatoren en

alle drijvende werktuigen, pontons of materiaal van soortgelijke aard, die voldoen aan de in de artikelen 8.1.1 en 8.1.3 ten aanzien van binnenschepen vermelde vereisten.

3. Indien een schip in aanbouw een schip in de zin van artikel 8.1.1 is geworden, ontstaat daardoor niet een nieuw schip.

Artikel 2

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. Het Verdrag van Genève: de op 25 januari 1965 te Genève gesloten overeenkomst inzake inschrijving van binnenschepen, met Protocollen (Trb. 1966, 228);
- b. Verdragsstaat: een staat, waarvoor het Verdrag van Genève van kracht is;
- c. Register: het in artikel 8.8.2.4 genoemde register;
- d. Verdragsregister: een buiten Nederland in een verdragsstaat gehouden register, als bedoeld in artikel 2 van het Verdrag van Genève.

Artikel 3

De in deze afdeling aan de eigenaar opgelegde verplichtingen rusten, indien het schip toebehoort aan meer personen, aan een vennootschap onder firma, aan een commanditaire vennootschap of aan een rechtspersoon, mede op iedere mede-eigenaar, beherende vennoot of bestuurder.

Artikel 4

1. Er wordt een afzonderlijk openbaar register gehouden voor de teboekstelling van binnenschepen.
2. In dit register kunnen wettelijke zakelijke rechten op binnenschepen worden ingeschreven.

Artikel 5

1. Teboekstelling is slechts mogelijk
 - van een in aanbouw zijnd binnenschip: indien het in Nederland in aanbouw is
 - van een afgebouwd binnenschip: indien aan ten minste een der volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. dat de plaats, van waaruit de exploitatie van het schip gewoonlijk wordt geleid, in Nederland is gelegen;
 - b. dat, wanneer de eigenaar van het schip een natuurlijke persoon is, deze Nederlander is of zijn woonplaats in Nederland heeft;
 - c. dat, wanneer de eigenaar van het schip een rechtspersoon of een vennootschap is, zijn zetel of de plaats van waaruit hij zijn bedrijf voornamelijk uitoefent, in Nederland is gelegen,
 met dien verstande, dat in geval van mede-eigendom van het binnenschip de onder b en c genoemde voorwaarden niet als vervuld worden beschouwd, wanneer niet het schip ten minste voor de helft in eigendom toebehoort aan natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen, die aan deze voorwaarden voldoen.
2. Teboekstelling is niet mogelijk van een binnenschip dat reeds teboekstaat in het register, in het in artikel 8.3.2.4 genoemde register of in een verdragsregister.
3. In afwijking van het tweede lid is teboekstelling van een binnenschip dat in een verdragsregister teboekstaat mogelijk, wanneer dit schip, nadat de teboekstelling ervan in dat verdragsregister is doorgehaald, volgens het eerste lid kan worden teboekgesteld. Deze teboekstelling heeft evenwel slechts rechtsgevolg, wanneer zij is gevolgd door aantekening in het register, dat de teboekstelling in het verdragsregister is doorgehaald.

4. In afwijking van het tweede lid is teboekstelling van een binnenschip dat in een verdragsregister teboekstaat mogelijk, wanneer de bewaarder van dat register uit hoofde van het tweede lid van artikel 22 van het Protocol no. 2 bij het Verdrag van Genève weigert het eigendomsrecht van de koper na gedwongen verkoop in te schrijven.

5. De teboekstelling wordt verzocht door de eigenaar van het binnenschip. Hij moet daarbij overleggen een door hem ondertekende verklaring, dat naar zijn beste weten het schip voor teboekstelling als binnenschip vatbaar is.

6. De teboekstelling in het register heeft geen rechtsgevolg, wanneer aan de vereisten van dit artikel niet is voldaan.

Artikel 6

1. De eigenaar van een binnenschip is verplicht de teboekstelling daarvan te verzoeken. Aan deze verplichting moet worden voldaan binnen drie maanden, nadat volgens artikel 8.8.2.5 teboekstelling mogelijk is.

2. Geen verplichting tot teboekstelling bestaat

- a. ten aanzien van vrachtschepen met minder dan 20 tonnen van 1000 kilogram laadvermogen of andere binnenschepen met minder dan 10 kubieke meters waterverplaatsing, als vermeld in de meetbrief;
- b. ten aanzien van afgebouwde binnenschepen, die teboekstaan in het register van een niet-verdragsstaat en in die staat voldoende aan een der in het eerste lid van artikel 3 van het Verdrag van Genève genoemde voorwaarden;
- c. ten aanzien van binnenschepen, die komen van een niet-verdragsstaat en op weg zijn naar het land waar zij zullen moeten worden teboekgesteld.

Artikel 7

1. De teboekstelling wordt slechts doorgehaald:

- a. op verzoek van degeen, die in het register als eigenaar vermeld staat
 - 1°. als de teboekstelling niet of niet meer verplicht is;
 - 2°. als het schip in een verdragsregister is teboekgesteld onder voorwaarde van doorhaling van de teboekstelling in het Nederlandse register;
 - 3°. als het schip in het register van een niet-verdragsstaat zal worden teboekgesteld en in die staat zal voldoen aan een der in het eerste lid van artikel 3 van het Verdrag van Genève genoemde voorwaarden. In dit geval heeft de doorhaling slechts rechtsgevolg, wanneer binnen 30 dagen daarna door de eigenaar wordt overgelegd een door hem ondertekende verklaring, dat het schip in het register van de genoemde staat is teboekgesteld en aldaar voldoet aan een der in het eerste lid van artikel 3 van het Verdrag van Genève genoemde voorwaarden.
- b. op aangifte van de eigenaar of ambtshalve
 - 1°. als het schip vergaan is, gesloopt is of blijvend ongeschikt voor drijven is geworden;
 - 2°. als het schip, ware het niet in het register teboekgesteld, een zeeschip zou zijn in de zin van artikel 8.1.2 of artikel 8.3.2.1;
 - 3°. als het schip niet of niet meer voldoet aan ten minste een der in het eerste lid van artikel 8.8.2.5 voor teboekstelling genoemde voorwaarden.

2. In de in het eerste lid onder b genoemde gevallen is de eigenaar tot het doen van aangifte verplicht binnen drie maanden nadat de reden tot doorhaling zich heeft voorgedaan.

3. Wanneer ten aanzien van het schip inschrijvingen of aantekeningen ten gunste van derden hebben plaatsgehad, geschiedt doorhaling slechts, wanneer geen dezer derden zich daartegen verzet.

4. Doorhaling op grond van het eerste lid onder b geschiedt slechts na verleende machtiging van de rechter.

Artikel 8

1. Zolang de teboekstelling in het register niet is doorgehaald, heeft teboekstelling van een binnenschip in een register van een niet-verdragsstaat of vestiging in een niet-verdragsstaat van rechten daarop, die bij vestiging in Nederland in het Nederlandse register zouden moeten worden ingeschreven, geen rechtsgevolg.

2. In afwijking van het eerste lid wordt een teboekstelling of vestiging van rechten als daar bedoeld erkend, wanneer deze geschiedde onder voorwaarde van doorhaling van de teboekstelling in het Nederlandse register binnen 30 dagen na de teboekstelling van het schip in het buitenlandse register.

Artikel 9

De enige zakelijke rechten, waarvan een in het register teboekgesteld binnenschip het voorwerp kan zijn, zijn de eigendom, de hypotheek, het vruchtgebruik en de in artikel 8.8.3.2 genoemde voorrechten.

Artikel 10

1. Artikel 2014 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing op een binnenschip, dat in het register teboekgesteld is of teboekgesteld moet worden.

2. Het recht van reclame kan op een zodanig schip niet worden uitgeoefend.

Artikel 11

1. De levering van in het register teboekgestelde binnenschepen en van aandelen in die schepen geschiedt door overschrijving van de akte van overdracht in het register.

2. Onder akte van overdracht wordt begrepen een vonnis van de Nederlandse rechter, dat tot levering veroordeelt en of in kracht van gewijsde is gegaan of uitvoerbaar bij voorraad is. Het vonnis gaat in kracht van gewijsde:

- a. ingeval het op tegenspraak is gewezen, wanneer niet binnen 3 maanden na de uitspraak de in het ongelijk gestelde partij in de registers van de griffier heeft doen aantekenen, dat zij hoger beroep of beroep in cassatie tegen het vonnis heeft ingesteld;
- b. ingeval het na verstek is gewezen, wanneer de gedaagde niet binnen 3 maanden na het tijdstip, waarop het vonnis aan hem is betekend, in de registers van de griffier heeft doen aantekenen, dat hij tegen het vonnis verzet heeft gedaan.

3. Van de instelling van een vordering tot levering van een in het register teboekgesteld binnenschip voor een Nederlandse rechter kan inschrijving in het register worden verkregen. De overschrijving van het vonnis werkt in dat geval terug tot de dag der inschrijving.

4. Deze inschrijving wordt doorgehaald op verzoek of met toestemming van degene, die haar heeft gevraagd, of ingevolge een vonnis van een Nederlandse rechter dat haar doorhaling beveelt en of in kracht van gewijsde is gegaan of uitvoerbaar bij voorraad is. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12

1. Wie te goeder trouw en uit kracht van een wettige titel een in het register teboekstaand binnenschip verkrijgt, wordt daarvan eigenaar bij wege van verjaring door een bezit van drie jaren.

2. Wie te goeder trouw het bezit heeft van een in het register teboekstaand binnenschip gedurende vijf jaren, verkrijgt de eigendom zonder dat hij kan worden genoodzaakt zijn titel te bewijzen.

Artikel 13

1. Hypotheek op teboekgestelde binnenschepen of op aandelen in die schepen wordt gevestigd door inschrijving in het register van een notariële akte, waarbij de hypotheek wordt verleend en waarin duidelijk worden aangewezen de schuldenaar, de schuldeiser, hun woonplaats, het bezwaarde schip volgens de teboekstelling in het register, het beloop der vordering, de bedongen rente, alsmede het bedrag, waarvoor de hypotheek wordt verleend, en de bedingen nopens de opeisbaarheid van de vordering.

2. De volmacht tot het verlenen van hypotheek moet bij authentieke akte worden verleden.

Artikel 14

Behoudens afwijkende, uit het register blijkende, bedingen, omvat de hypotheek de zaken, die uit hoofde van hun bestemming blijvend met het schip zijn verbonden en die toebehoren aan de eigenaar van het schip.

Artikel 15

1. De door hypotheek gedekte vordering neemt rang na de vorderingen, genoemd in de artikelen 8.3.4.1, 8.3.4.2 eerste lid, 8.8.3.1, 8.8.3.2, 8.8.4.1 en 8.8.4.2 eerste lid, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. De onderlinge rang der hypotheeken wordt bepaald door de volgorde van inschrijving in het register. Hypotheeken welke op dezelfde dag zijn ingeschreven staan in rang gelijk.

Artikel 16

Indien de vordering rente draagt, strekt de hypotheek mede tot zekerheid voor de renten der hoofdsom, vervallen gedurende de laatste drie jaren voorafgaand aan het begin van de uitwinning en gedurende de loop hiervan.

Artikel 17

1. De schuldeiser, wiens vordering door hypotheek is verzekerd, vervolgt zijn recht op het schip of scheepsaandeel, in wiens handen zich dat ook bevindt.

2. Hypotheek op een aandeel blijft in stand na vervreemding of toedeling van het schip.

Artikel 18

1. Op de scheepshypotheeken zijn, voor zoveel de aard van het onderpand dit toelaat en uit de bepalingen van deze afdeling niet het tegendeel volgt, de wetsbepalingen omtrent hypotheek op onroerend goed van overeenkomstige toepassing.

2. Artikel 1230 van het Burgerlijk Wetboek is mede van toepassing op bevrachtingen.

3. De borderellen, genoemd in artikel 1231 van het Burgerlijk Wetboek, bevatten mede het beloop der bedongen rente en de tijd, waarop zij opeisbaar is.

4. De artikelen 1212, 1227, 1228 en 1244 van het Burgerlijk Wetboek zijn niet van toepassing.

5. De artikelen 297 en 298 van het Wetboek van Koophandel zijn mede van toepassing met betrekking tot verzekering tegen andere gevaren dan brand.

In geval van vruchtgebruik van een teboekstaand binnenschip is artikel 807 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek van toepassing, zijn de artikelen 819 en 820 van dat Wetboek mede van toepassing op bevrachting en is artikel 860 van dat Wetboek niet toepasselijk.

Afdeling 3

Voorrechten op binnenschepen

Artikel 1

1. In geval van uitwinning van een binnenschip worden de kosten van uitwinning, die van verkoop krachtens het beding van artikel 1223 tweede lid van het Burgerlijk Wetboek, de kosten van bewaking tijdens deze uitwinning of verkoop, alsmede de kosten van gerechtelijke rangregeling en verdeling van de opbrengst onder de schuldeisers, uit de opbrengst van de verkoop voldaan boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. In geval van verkoop van een gestrand, onttakeld of gezonken binnenschip, dat de overheid in het openbaar belang heeft doen opruimen, worden de kosten der wrakopruiming uit de opbrengst van de verkoop voldaan boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 2

Boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend zijn, behoudens artikel 8.8.3.1, op een binnenschip bevoorrecht:

- a. in geval van beslag: de vorderingen ter zake van kosten na het beslag gemaakt tot behoud van het schip, daaronder begrepen de kosten van herstellingen, die onontbeerlijk waren voor het behoud van het schip;
- b. de vorderingen ontstaan uit de arbeidsovereenkomsten van de kapitein of de andere leden der bemanning, met dien verstande dat de vorderingen met betrekking tot loon, salaris of beloningen slechts bevoorrecht zijn tot op een bedrag over een tijdvak van 6 maanden verschuldigd;
- c. de vorderingen ter zake van hulpverlening, alsmede ter zake van de bijdrage van het schip in avarij-grosse.

Artikel 3

Wanneer een vordering uit hoofde van artikel 8.8.3.2 bevoorrecht is, zijn de renten hierop en de kosten teneinde een voor tenuitvoerlegging vatbare titel te verkrijgen, gelijkelijk bevoorrecht.

Artikel 4

1. De bevoorrechte vorderingen, genoemd in artikel 8.8.3.2, nemen rang in de volgorde, waarin zij daar zijn gerangschikt.

2. Bevoorrechte vorderingen onder dezelfde letter vermeld, staan in rang gelijk, doch de vorderingen genoemd in artikel 8.8.3.2 onder c nemen onderling rang naar de omgekeerde volgorde van de tijdstippen, waarop zij ontstonden.

3. In rang gelijkstaande vorderingen worden ponds-pondsgewijs betaald.

Artikel 5

De voorrechten, genoemd in artikel 8.8.3.2, strekken zich uit tot

- a. alle zaken, die uit hoofde van hun bestemming blijvend met het schip zijn verbonden en die toebehoren aan de eigenaar van het schip;

- b. de schadevergoedingen, verschuldigd voor het verlies van het schip of voor niet herstelde beschadiging daarvan, daarbij inbegrepen dat deel van een beloning voor hulpverlening, van een beloning voor vlotbrengen of van een vergoeding in avarij-grosse, dat tegenover een zodanig verlies of beschadiging staat. Dit geldt eveneens wanneer deze schadevergoedingen of vorderingen tot beloning zijn overgedragen of met pandrecht zijn bezwaard. Deze schadevergoedingen omvatten echter niet vergoedingen, welke zijn verschuldigd krachtens een overeenkomst van verzekering van het schip, die dekking geeft tegen het risico van verlies of avarij.

Artikel 6

De schuldeiser, die een voorrecht heeft op grond van artikel 8.8.3.2, vervolgt zijn recht op het schip, in wiens handen dit zich ook bevindt.

Artikel 7

De vorderingen, genoemd in artikel 8.8.3.2, doen een voorrecht op het schip ontstaan en zijn alsdan daarop verhaalbaar, zelfs wanneer zij zijn ontstaan tijdens de exploitatie van het schip door een ander dan de eigenaar, tenzij aan deze de feitelijke macht over het schip door een ongeoorloofde handeling was ontnomen en bovendien de schuldeiser niet te goeder trouw was.

Artikel 8

1. Boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend, doch na de bevoorrechte vorderingen, genoemd in artikel 8.8.3.2, na de hypothecaire vorderingen, na de vorderingen genoemd in de artikelen 8.3.4.2 en 8.8.4.2 en na de vordering van de pandhouder, zijn op een binnenschip, waaronder voor de toepassing van dit artikel niet is te verstaan een binnenschip in aanbouw, bij voorrang verhaalbaar:

- a. de vorderingen, die voortvloeien uit rechtshandelingen die de eigenaar of een bevrachter van het schip binden en die strekken tot het in bedrijf brengen of houden van het schip. Onder rechtshandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen;
- b. de vorderingen, die uit hoofde van afdeling 8.6.1 of afdeling 8.11.1 op de eigenaar rusten;
- c. de vorderingen, genoemd in artikel 8.12.4 voor zover zij op de eigenaar rusten.

2. De in het eerste lid genoemde vorderingen staan in rang gelijk en worden ponsd-ponsgewijs betaald.

3. De artikelen 8.8.3.3, 8.8.3.5 onder a en 8.8.3.7 zijn op de in het eerste lid genoemde vorderingen van toepassing. Op de vorderingen die in het eerste lid onder b worden genoemd, is ook artikel 8.8.3.6 van toepassing.

Artikel 8a

Na de vorderingen genoemd in artikel 8.8.3.8 zijn de vorderingen genoemd in artikel 1185 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij dit niet zijn op grond van enig ander artikel van deze titel, op een binnenschip bij voorrang verhaalbaar.

Artikel 9

1. De krachtens deze afdeling verleende voorrechten gaan teniet door verloop van een jaar, tenzij de schuldeiser zijn vordering in rechte geldend heeft gemaakt. Deze termijn begint met de aanvang van de dag volgend op die, waarop de vordering opeisbaar wordt. Met betrekking tot de vordering voor hulploon begint deze termijn echter met de aanvang van de dag volgend op die, waarop de hulpverlening is beëindigd.

2. Het voorrecht gaat teniet met de vordering.
3. De voorrechten gaan mede teniet door, in geval van executoriale verkoop, niet tijdig verzet te doen tegen de verdeling van de koopprijs, na gerechtelijke rangregeling.

Afdeling 4

Voorrechten op zaken aan boord van binnenschepen

Artikel 1

In geval van uitwinning van zaken aan boord van een binnenschip worden de kosten van uitwinning, de kosten van bewaking daarvan tijdens deze uitwinning, alsmede de kosten van gerechtelijke rangregeling en verdeling van de opbrengst onder de schuldeisers, uit de opbrengst van de verkoop voldaan boven alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 2

1. Op zaken aan boord van een binnenschip zijn de vorderingen ter zake van hulpverlening en van een bijdrage van die zaken in avarij-grosse bevoorrecht. Deze vorderingen nemen daartoe rang na die welke zijn genoemd in de artikelen 8.3.3.1, 8.3.3.2, 8.3.4.1, 8.8.3.1, 8.8.3.2 en 8.8.4.1, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

2. Op ten vervoer ontvangen zaken zijn bevoorrecht de vorderingen uit een met betrekking tot die zaken gesloten vervoerovereenkomst, dan wel uit artikel 8.5.2.58 of artikel 8.10.2.60 voortvloeiende, doch slechts voor zover aan de vervoerder door artikel 8.5.2.59 of artikel 8.10.2.63 retentierecht op de zaken wordt toegekend. Deze vorderingen nemen daartoe rang na die welke zijn genoemd in het eerste lid en in de artikelen 8.3.2.15 en 8.8.2.15, doch vóór alle andere vorderingen, waaraan bij deze of enige andere wet een voorrecht is toegekend.

Artikel 3

Wanneer een vordering uit hoofde van artikel 8.8.4.2 bevoorrecht is, zijn de renten hierop en de kosten teneinde een voor tenuitvoerlegging vatbare titel te verkrijgen, gelijkelijk bevoorrecht.

Artikel 4

1. De bevoorrechte vorderingen, vermeld in artikel 8.8.4.2, nemen rang in de volgorde, waarin zij daar zijn genoemd.

2. De bevoorrechte vorderingen in het tweede lid van artikel 8.8.4.2 vermeld staan in rang gelijk.

3. Bij samenloop van bevoorrechte vorderingen ter zake van hulpverlening en bijdrage in avarij-grosse, die bevoorrecht zijn op grond van artikel 8.3.3.2, artikel 8.3.4.2 eerste lid, artikel 8.8.3.2 of artikel 8.8.4.2 eerste lid, nemen deze vorderingen onderling rang naar de omgekeerde volgorde van de tijdstippen waarop zij ontstonden.

4. In rang gelijkstaande vorderingen worden ponds-pondsgewijs betaald.

Artikel 5

De voorrechten, genoemd in artikel 8.8.4.2, strekken zich uit tot de schadevergoedingen, verschuldigd voor verlies of niet herstelde beschadiging, daarbij inbegrepen dat deel van een beloning voor hulpverlening, van een beloning voor vlotbrengen, of van een vergoeding in avarij-grosse, dat tegenover een zodanig verlies of beschadiging staat. Dit geldt eveneens wanneer deze schadevergoedingen of vorderingen tot beloning zijn overge-

dragen of met pandrecht zijn bezwaard. Deze schadevergoedingen omvatten echter niet vergoedingen, welke zijn verschuldigd krachtens een overeenkomst van verzekering die dekking geeft tegen het risico van verlies of avarij.

Artikel 6

De in artikel 8.8.4.2 genoemde vorderingen doen een voorrecht op de daar vermelde zaken ontstaan en zijn alsdan daarop bij voorrang verhaalbaar, ook al is hun eigenaar op het tijdstip, dat het voorrecht is ontstaan, niet de schuldenaar van deze vorderingen.

Artikel 7

1. Met de aflevering van de zaken aan de daartoe gerechtigde gaan, behalve in het geval van artikel 8.6.2.6, de in artikel 8.8.4.2 genoemde voorrechten teniet.

2. Zij blijven in stand, zolang de zaken op grond van de artikelen 8.5.2.60, 8.10.2.64 of 8.6.2.18 zijn opgeslagen of daarop op grond van artikel 500, artikel 566 of artikel 837 van het Wetboek van Koophandel beslag is gelegd.

Afdeling 5 Slotbepalingen

Artikel 1

De afdelingen 8.8.2–8.8.4 zijn niet van toepassing op binnenschepen, welke toebehoren aan het Rijk of enig openbaar lichaam en uitsluitend bestemd zijn voor de uitoefening van

- a. de openbare macht of
- b. niet-commerciële overheidsdienst.

Artikel 2

Behoeven de in de afdelingen 8.8.2–8.8.5 geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van de wet nadere regeling, dan geschiedt dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Titel 9 Bemanning van een binnenschip

Afdeling 2 Kapitein

Artikel 10

1. De kapitein is verplicht voor de belangen van de bevrachters en van de rechthebbenden op de aan boord zijnde zaken, zo mogelijk ook na lossing daarvan, te waken en de maatregelen die daartoe nodig zijn, te nemen.

2. Indien het noodzakelijk is onverwijld ter behartiging van deze belangen rechtshandelingen te verrichten, is de kapitein daartoe bevoegd.

3. Voor zover mogelijk geeft hij van bijzondere voorvallen terstond kennis aan de belanghebbenden bij de betrokken goederen en handelt hij in overleg met hen en volgens hun orders.

Artikel 13

1. Beperkingen van de wettelijke bevoegdheid van de kapitein gelden tegen derden slechts wanneer die hun bekend zijn gemaakt.

2. De kapitein verbindt zichzelf slechts dan, wanneer hij de grenzen zijner bevoegdheid overschrijdt.

Artikel 14

De kapitein is, voor zover hij handelde in de uitoefening van zijn in deze afdeling omschreven werkzaamheden, jegens derden slechts aansprakelijk voor schade door hem toegebracht, wanneer deze schade is ontstaan uit zijn eigen handeling of nalaten, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

Titel 10**Exploitatie****Afdeling 1****Algemene bepaling****Artikel 1**

Op de exploitatie van een binnenschip zijn de artikelen 8.5.1.2–8.5.1.7 van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 2**Overeenkomst van goederenvervoer over binnenwateren****Artikel 1**

1. De overeenkomst van goederenvervoer in de zin van deze titel is de overeenkomst van goederenvervoer, al dan niet tijd- of reisbevrachting zijnde, waarbij de vervoerder zich tegenover de afzender verbindt aan boord van een schip zaken uitsluitend over binnenwateren te vervoeren.

2. Vervoer over zee en binnenwateren aan boord van een en eenzelfde schip, dat deze beide wateren bevaart, wordt als vervoer over binnenwateren beschouwd, mits het varen van dit schip over zee kennelijk ondergeschikt is aan het varen over binnenwateren.

3. Vervoer over zee en binnenwateren aan boord van een en eenzelfde schip, dat zonder eigen beweegkracht deze beide wateren bevaart, wordt beschouwd als vervoer over binnenwateren voor zover, met inachtneming tevens van het tweede lid van dit artikel, het varen van het beweegkracht overbrengende schip als varen over binnenwateren wordt beschouwd. Voor zover dit niet het geval is, wordt het als vervoer over zee beschouwd.

4. Deze afdeling is niet van toepassing op overeenkomsten tot het vervoeren van bagage, brieven, andere poststukken of postpakketten.

Artikel 2

1. Tijd- of reisbevrachting in de zin van deze afdeling is de overeenkomst van goederenvervoer, waarbij de vervoerder zich verbindt tot vervoer aan boord van een schip, dat hij daartoe, anders dan bij wijze van rompbevrachting, geheel of gedeeltelijk en al dan niet op tijdbasis (tijdbevrachting of reisbevrachting) ter beschikking stelt van de afzender.

2. De overeenkomst van vletten is de tijdbevrachting strekkende tot vervoer van zaken binnen een havencomplex.

3. Ruimtebevrachting is de reisbevrachting tegen een naar inhoud van het schip bepaalde vracht.

4. Onder «vervrachter» is in deze afdeling de in het eerste lid genoemde vervoerder, onder «bevrachter» de aldaar genoemde afzender te verstaan.

Artikel 3

De wetbepalingen omtrent huur, bewaargeving en bruikleen zijn op terbeschikkingstelling van een schip niet van toepassing.

Artikel 3a

1. Bij eigendomsovergang van een tevoren vervracht, al dan niet teboekstaand, schip op een derde volgt deze in alle rechten en verplichtingen van de vervrachter op, die nochtans naast de nieuwe eigenaar aan de overeenkomst gebonden blijft.

2. Rechten en verplichtingen, welke vóór de eigendomsovergang opeisbaar zijn geworden, gaan op de derde niet over.

Artikel 4

De vervoerder is verplicht ten vervoer ontvangen zaken ter bestemming af te leveren en wel in de staat, waarin hij hen heeft ontvangen.

Artikel 5

Onverminderd artikel 8.10.2.4 is de vervoerder verplicht ten vervoer ontvangen zaken zonder vertraging te vervoeren.

Artikel 6

1. In geval van tijdbevrachting is de vervrachter verplicht de kapitein opdracht te geven binnen de grenzen door de overeenkomst gesteld de orders van de bevrachter op te volgen. De vervrachter staat er voor in, dat de kapitein de hem gegeven opdracht nakomt.

2. De bevrachter staat er voor in, dat het schip de plekken of plaatsen, waarheen hij het ter inlading, lossing of anderszins op grond van het eerste lid beveelt te gaan, veilig kan bereiken, innemen en verlaten. Indien deze plekken of plaatsen blijken niet aan deze vereisten te voldoen, is de bevrachter slechts in zoverre niet aansprakelijk als de kapitein, door de hem gegeven orders op te volgen, onredelijk handelde.

3. De bevrachter wordt verbonden door een rechtshandeling, die de kapitein ingevolge het eerste lid van dit artikel verricht. Onder rechtsbehandeling is hier het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen.

Artikel 7

1. De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade ontstaan door een beschadiging, voor zover deze is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig vervoerder niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een vervoerder de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.

2. Ten aanzien van deugdelijkheid en geschiktheid van het schip en van het materiaal, waarvan hij zich bedient of die hij ter beschikking stelt, is van de vervoerder de zorg vereist van een zorgvuldig vervoerder, die aan boord van eigen schip vervoert en gebruik maakt van eigen materiaal. Voor ondeugdelijkheid of ongeschiktheid van materiaal, dat door afzender of ontvanger ter beschikking van de vervoerder is gesteld, is de vervoerder niet aansprakelijk, voor zover een zorgvuldig vervoerder zich van zulk materiaal zou hebben bediend.

3. Onder beschadiging worden mede verstaan geheel of gedeeltelijk verlies van zaken, vertraging, alsmede ieder ander schade veroorzakend feit.

Artikel 8

Vermoed wordt dat een zorgvuldig vervoerder de volgende omstandigheden niet heeft kunnen vermijden:

- a. brand;
- b. ontploffing;
- c. hitte;
- d. koude;
- e. optreden van knaagdieren of ongedierte.

Wanneer vervoerde zaken een beschadiging of een verlies lijden, waaraan zij door hun aard licht onderhevig zijn, wanneer levende dieren doodgaan of beschadigd worden, of wanneer door de afzender in een laadkist gestuwde zaken bij onbeschadigde laadkist een beschadiging of een verlies lijden, wordt vermoed dat de vervoerder noch de omstandigheid die deze beschadiging of dit verlies veroorzaakte heeft kunnen vermijden, noch heeft kunnen verhinderen, dat deze omstandigheid tot deze beschadiging of dit verlies leidde.

Artikel 10

1. De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade ontstaan door een beschadiging voor zover deze, hoe dan ook – en dit geldt zelfs in geval van schuld van de vervoerder –, is veroorzaakt door een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid van opvarenden van het schip, de sleepboot of de duwboot, gepleegd bij de navigatie daarvan, tenzij bij een keuze van deze personen zoals deze van een zorgvuldige vervoerder kan worden verwacht, de navigatiefout niet zou zijn gemaakt. Fouten gepleegd bij het samenstellen van een sleep of van een duweenheid zijn navigatiefouten als hier bedoeld.

2. Voor eigen navigatiefouten is de vervoerder slechts aansprakelijk, wanneer hij deze beging hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

3. Onder beschadiging worden mede verstaan geheel of gedeeltelijk verlies van zaken, vertraging, alsmede ieder ander schade veroorzakend feit.

Artikel 11

1. Nietig is ieder beding, waarbij de ingevolge artikel 8.10.2.4 op de vervoerder drukkende aansprakelijkheid of bewijslast op andere wijze wordt verminderd dan in deze afdeling is voorzien, tenzij het betreft:

- a. beschadiging opgekomen vóór, of voortvloeiend uit een omstandigheid liggend vóór het laden in of na het lossen uit het schip;
- b. het vervoer van zaken, die door hun karakter of gesteldheid een bijzondere overeenkomst rechtvaardigen en welker vervoer moet geschieden onder omstandigheden of op voorwaarden, die een bijzondere overeenkomst rechtvaardigen. Het hier bepaalde geldt echter slechts, wanneer voor het vervoer van deze zaken geen cognossement aan order of toonder, doch een blijkens zijn bewoordingen onverhandelbaar document is afgegeven en het niet betreft een gewone handelslading, verscheept bij gelegenheid van een gewone handelsverrichting.

2. In afwijking van het eerste lid staat het partijen vrij bij een in het bijzonder ten aanzien van het voorgenomen vervoer aangegane en in een afzonderlijk, niet naar algemene voorwaarden verwijzend, geschrift neergelegde overeenkomst te bedingen dat de vervoerder niet aansprakelijk is voor schade ontstaan door een beschadiging, voor zover deze is veroorzaakt door een in die overeenkomst ondubbelzinnig omschreven wijze van behandeling der zaken dan wel ondeugdelijkheid of ongeschiktheid van schip of materiaal. Ondanks zulk een beding blijft de vervoerder aansprakelijk voor door de omschreven wijze van behandeling dan wel ondeugdelijkheid of ongeschiktheid veroorzaakte beschadiging, voor zover een zorgvuldig vervoerder deze had kunnen verhinderen.

3. Wordt voor het vervoer een cognossement of ander document afgegeven, dan moet, op straffe van nietigheid van een beding als bedoeld in het tweede lid, daarin uitdrukkelijk worden verwezen naar dit afzonderlijke geschrift.

4. Onder beschadiging worden mede verstaan niet-aflevering en geheel of gedeeltelijk verlies van zaken.

Artikel 12

1. Voor zover de vervoerder aansprakelijk is wegens niet nakomen van de op hem uit hoofde van de artikelen 8.10.2.4 en 8.10.2.5 rustende verplichtingen, heeft de afzender geen ander recht dan betaling te vorderen van een bedrag, dat wordt berekend met inachtneming van de waarde welke zaken als de ten vervoer ontvangene zouden hebben gehad zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij hadden moeten zijn afgeleverd. Dit bedrag wordt, indien de zaken worden afgeleverd, verminderd met hun waarde, zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij zijn afgeleverd, te berekenen met inachtneming van artikel 8.10.2.13; dit bedrag wordt tevens verminderd met hetgeen is bespaard.

2. De in het eerste lid eerstgenoemde waarde wordt berekend met inachtneming van de koers op de goederenbeurs of, wanneer er geen dergelijke koers is, met inachtneming van de gangbare marktwaarde of, wanneer ook deze ontbreekt, met inachtneming van de normale waarde van zaken van dezelfde aard en hoedanigheid.

3. Onder voorbehoud van artikel 8.10.2.11 is nietig ieder beding, waarbij van dit artikel ten nadele van de vervoerder wordt afgeweken.

Artikel 13

1. Indien met betrekking tot een zaak hulploon, een bijdrage in avarij-grosse of een schadevergoeding uit hoofde van artikel 8.10.2.60 is verschuldigd, wordt deze aangemerkt als een waardevermindering van die zaak.

2. Onder voorbehoud van artikel 8.10.2.11 is nietig ieder beding, waarbij van dit artikel ten nadele van de vervoerder wordt afgeweken.

Artikel 14

1. Voor zover de vervoerder aansprakelijk is wegens niet nakomen van de op hem uit hoofde van de artikelen 8.10.2.4 en 8.10.2.5 rustende verplichtingen, is hij niet aansprakelijk boven een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag.

2. Onder voorbehoud van artikel 8.10.2.11 is nietig ieder beding, waarbij van dit artikel ten nadele van de vervoerder wordt afgeweken.

Artikel 15

1. De vervoerder kan zich niet beroepen op enige beperking van zijn aansprakelijkheid, voor zover de schade is ontstaan uit zijn eigen handeling of nalaten, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

2. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 16

De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de overeengekomen zaken, door welke oorzaak dan ook, niet op de overeengekomen plaats en tijd te zijner beschikking zijn.

Artikel 17

1. Alvorens zaken ter beschikking van de vervoerder zijn gesteld, is de afzender bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. Zijn bij het verstrijken van de tijd, waarbinnen de zaken ter beschikking van de vervoerder moeten zijn gesteld, door welke oorzaak dan ook, in het geheel geen zaken ter beschikking van de vervoerder, dan is deze, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist, bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

3. Zijn bij het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde tijd, door welke oorzaak dan ook, de overeengekomen zaken slechts gedeeltelijk ter beschikking van de vervoerder dan is deze, zonder dat enige ingebrekestelling is vereist, bevoegd de reis te aanvaarden. Is vertrek niet mogelijk zonder herstuwing van de reeds gestuwde zaken, dan is de afzender op verlangen van de vervoerder tot deze herstuwing verplicht.

4. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

5. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt tengevolge van de opzegging, van de aanvaarding van de reis, of van herstuwing van reeds ingenomen zaken.

6. Dit artikel is niet van toepassing in geval van tijdbevrachting.

Artikel 20

1. In geval van reisbevrachting is de vervrachter na ontvangst van wat hij van de bevrachter heeft te vorderen, op diens verlangen verplicht de reis te aanvaarden met een gedeelte der overeengekomen zaken. De bevrachter is verplicht de vervrachter de vracht over de niet ter beschikking gestelde zaken vóór het begin van het vervoer te voldoen.

2. De vervrachter is bevoegd in plaats van de ontbrekende zaken andere aan te nemen. Hij is niet gehouden de vracht, die hij voor het vervoer van deze zaken ontvangt, met de bevrachter te verrekenen, behalve voor zover hij zijnerzijds van de bevrachter vracht over niet ter beschikking gestelde zaken heeft geïnd of gevorderd.

3. Is vertrek niet mogelijk zonder herstuwing van de reeds gestuwde zaken, dan is de bevrachter op verlangen van de vervrachter tot deze herstuwing verplicht. Hij is bovendien verplicht de vervrachter de schade te vergoeden die deze door herstuwing van reeds ingenomen zaken lijdt.

Artikel 21

1. De afzender is verplicht de vervoerder omtrent de zaken alsmede omtrent de behandeling daarvan tijdig al die opgaven te doen, waartoe hij in staat is of behoort te zijn, en waarvan hij weet of behoort te weten, dat zij voor de vervoerder van belang zijn, tenzij hij mag aannemen, dat de vervoerder deze gegevens kent.

2. De vervoerder is niet gehouden, doch wel gerechtigd, te onderzoeken of de hem gedane opgaven juist en volledig zijn.

Artikel 22

1. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden die deze lijdt doordat de documenten, die van de zijde van de afzender voor het vervoer vereist zijn, door welke oorzaak dan ook, niet naar behoren aanwezig zijn.

2. Artikel 8.10.2.17 leden 2, 3, 4, 5 en 6 is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien door het niet naar behoren aanwezig zijn van de hier bedoelde documenten vervoer van zaken van de betrokken of van een andere afzender op de onderhavige reis wordt verlengd ten gevolge van vertraging in de aanvang of het verloop daarvan, zal de schadevergoeding niet minder bedragen dan het overliggeld over het aantal uren, waarmee het vervoer is verlengd.

Artikel 23

1. Wanneer vóór of bij de aanbidding van de zaken aan de vervoerder omstandigheden aan de zijde van een der partijen zich opdoen of naar voren komen, die haar wederpartij bij het sluiten van de overeenkomst niet behoefde te kennen, doch die, indien zij haar wel bekend waren geweest, redelijker-

wijs voor haar grond hadden opgeleverd de vervoerovereenkomst niet of op andere voorwaarden aan te gaan, is deze wederpartij bevoegd de overeenkomst op te zeggen.

2. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

3. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na opzegging der overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

Artikel 24

1. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden, die materiaal, dat hij deze ter beschikking stelde of zaken die deze ten vervoer ontving dan wel de behandeling daarvan, de vervoerder berokkenden, behalve voor zover deze schade is veroorzaakt door een omstandigheid die een zorgvuldig afzender van de ten vervoer ontvangen zaken niet heeft kunnen vermijden en waarvan zulk een afzender de gevolgen niet heeft kunnen verhinderen.

2. Dit artikel laat de bepalingen nopens avarij-grosse onverlet.

Artikel 25

1. Ten vervoer ontvangen zaken, die een zorgvuldig vervoerder, indien hij geweten zou hebben dat zij na hun inontvangstneming gevaar zouden kunnen opleveren, met het oog daarop niet ten vervoer zou hebben willen ontvangen, mogen door hem op ieder ogenblik en op iedere plaats worden gelost, vernietigd dan wel op andere wijze onschadelijk gemaakt. Ten aanzien van ten vervoer ontvangen zaken, waarvan de vervoerder de gevaarlijkheid heeft gekend, geldt hetzelfde doch slechts dan wanneer zij onmiddellijk dreigend gevaar opleveren.

2. Indien de vervoerder op grond van het eerste lid gerechtigd is tot lossen, vernietigen of op andere wijze onschadelijk maken van zaken, is de afzender op verlangen van de vervoerder en wanneer hem dit rederlikerwijs mogelijk is, verplicht deze maatregel te nemen.

3. Door het treffen van de in het eerste of tweede lid bedoelde maatregel eindigt de overeenkomst met betrekking tot de daar genoemde zaken, doch, indien deze alsnog worden gelost, eerst na deze lossing. De vervoerder verwittigt zo mogelijk de afzender, degenen aan wie de zaken moeten worden afgeleverd en degenen, aan wie hij volgens de bepalingen van een mogelijkerwijs afgegeven vrachtbrief of cognossement bericht van aankomst van het schip moet zenden. Dit lid is niet van toepassing met betrekking tot zaken die de vervoerder na het treffen van de in het eerste lid bedoelde maatregel alsnog naar hun bestemming vervoert.

4. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid zijn partijen na beëindiging van de overeenkomst verplicht elkaar de daardoor geleden schade te vergoeden.

5. Indien zaken na beëindiging van de overeenkomst alsnog in feite worden afgeleverd, wordt vermoed, dat zij zich op het ogenblik van beëindiging van de overeenkomst bevonden in de staat, waarin zij feitelijk zijn afgeleverd; worden zij niet afgeleverd, dan wordt vermoed, dat zij op het ogenblik van beëindiging van de overeenkomst verloren zijn gegaan.

6. Indien de afzender na feitelijke aflevering een zaak niet naar haar bestemming vervoert, wordt het verschil tussen de waarden ter bestemming en ter plaatse van de aflevering, beide als bedoeld in het tweede lid van artikel 8.10.2.12, aangemerkt als waardevermindering van die zaak. Vervoert de afzender een zaak na de feitelijke aflevering alsnog naar haar bestemming, dan worden de kosten die hij te dien einde maakt aangemerkt als waardevermindering van die zaak.

7. Op de feitelijke aflevering is het tussen partijen overeengekomene alsmede het in deze afdeling nopens de aflevering van zaken bepaalde van toe-

passing, met dien verstande, dat deze feitelijke aflevering niet op grond van de tweede zin van het eerste lid van artikel 8.10.2.56 de vracht verschuldigd doet zijn. De artikelen 8.10.2.64, 8.10.2.65 en 8.10.2.66 zijn van overeenkomstige toepassing.

8. Dit artikel laat de bepalingen nopens avarij-grosse onverlet.

9. Nietig is ieder beding, waarbij van het eerste of het tweede lid van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 27

1. Afzender zowel als vervoerder kunnen verlangen, dat een document wordt opgemaakt (de vrachtbrief) en dat dit door hun wederpartij wordt getekend en aan hen wordt afgegeven. In dit document worden aan de hand van door de afzender te verstrekken gegevens vermeld de ten vervoer ontvangen zaken, de plaats waar de vervoerder hen ten vervoer heeft ontvangen, de plaats waarheen de vervoerder op zich neemt hen te vervoeren, de geadresseerde en de vracht. Dit document kan noch aan order, noch aan toonder worden gesteld. De ondertekening kan worden gedrukt of door een stempel dan wel enig ander kenmerk van oorsprong worden vervangen. De afzender staat in voor de juistheid, op het ogenblik van de inontvangstneming van de zaken, van de door hem verstrekte gegevens.

2. Ondertekening door de afzender houdt op zichzelf niet in, dat hij de juistheid erkent van de aantekeningen die de vervoerder op de vrachtbrief ten aanzien van de zaken plaatste.

Artikel 28

1. Op verlangen van de afzender, geuit voor de inlading een aanvang neemt, is de vervoerder verplicht voor zaken, dat hij ten vervoer ontving, een cognossement op te maken, te dateren, te ondertekenen en tegen intrekking van een ontvangstbewijs of ligcognossement, dat door hem mocht zijn afgegeven, aan de afzender af te geven. De afzender is verplicht de gegevens, die nodig zijn voor het opmaken van het cognossement te verstrekken en staat in voor de juistheid daarvan op het ogenblik van de inontvangstneming van de zaken. Op verlangen van de vervoerder is de afzender verplicht het cognossement mede te ondertekenen of hem een ondertekend afschrift daarvan ter hand te stellen.

2. Wanneer de zaken voor zij ten vervoer zijn ingeladen door de vervoerder worden ontvangen, is deze op verlangen van de afzender verplicht een ontvangstbewijs of een voorlopig cognossement op te maken, te dateren, te ondertekenen en af te geven. De afzender is verplicht de gegevens, die nodig zijn voor het opmaken van dit document, te verstrekken en hij staat in voor de juistheid daarvan op het ogenblik van de inontvangstneming van de zaken.

3. Nadat de inlading is voltooid, is de vervoerder op verlangen van de afzender verplicht een dergelijk voorlopig cognossement hetzij om te ruilen tegen een cognossement, als in het eerste lid bedoeld, hetzij op het voorlopige cognossement de naam van het schip of de schepen, aan boord waarvan de zaken werden geladen, en de datum of de data van de inlading aan te tekenen en vervolgens deze gegevens te ondertekenen.

4. De ondertekening kan worden gedrukt of door een stempel dan wel enig ander kenmerk van oorsprong worden vervangen.

Artikel 29

Indien een vervoerovereenkomst is gesloten en bovendien een cognossement is afgegeven, wordt, behoudens artikel 8.10.2.51 tweede lid, tweede volzin, de rechtsverhouding tussen vervoerder en afzender door de bedingen van de vervoerovereenkomst en niet door die van dit cognossement beheerst. Behoudens het in artikel 8.10.2.51 eerste lid gestelde vereiste van houderschap van het cognossement, strekt dit hun dan slechts tot bewijs van de ontvangst der zaken door de vervoerder.

Het cognossement, voor zover het geen ligcognossement is, vermeldt de ten vervoer ontvangen zaken, de plaats waar de vervoerder hen ten vervoer heeft ontvangen, de plaats waarheen de vervoerder op zich neemt hen te vervoeren, het schip aan boord waarvan de zaken worden geladen, en de geadresseerde.

Artikel 31

1. In het cognossement wordt de geadresseerde, ter keuze van de afzender, aangegeven hetzij bij name of andere aanduiding, hetzij als order van de afzender of van een ander, hetzij als toonder. Op verlangen van de vervoerder wordt vermeld aan wie deze kennis kan geven dat hij gereed is te lossen.

2. De enkele woorden «aan order» worden geacht de order van de afzender aan te geven.

Artikel 31a

De verhandelbare exemplaren van een cognossement, waarin is vermeld hoeveel van deze exemplaren in het geheel zijn afgegeven, gelden allen voor één en één voor allen.

Artikel 32

1. Het cognossement bewijst, behoudens tegenbewijs, dat de vervoerder de zaken heeft ontvangen en wel wat hun aard betreft, zoals deze daarin in het algemeen zijn omschreven en overigens zoals deze daarin naar aantal, gewicht of maat zijn vermeld. Tegenbewijs tegen het cognossement wordt niet toegelaten, wanneer het is overgedragen aan een derde te goeder trouw.

2. Indien in het cognossement de clausule: «aard, aantal, maat of gewicht onbekend» of enige andere clausule van dergelijke strekking is opgenomen, binden zodanige in het cognossement voorkomende vermeldingen omtrent de zaken de vervoerder niet, tenzij bewezen wordt, dat hij de aard, het aantal, de maat of het gewicht der zaken heeft gekend of had behoren te kennen.

3. Een cognossement, dat de uiterlijk zichtbare staat of gesteldheid van de zaak niet vermeldt, levert, behoudens tegenbewijs dat ook jegens een derde mogelijk is, een vermoeden op dat de vervoerder die zaak voor zover uiterlijk zichtbaar in goede staat of gesteldheid heeft ontvangen.

4. Ondertekening door de afzender van het cognossement of van een afschrift daarvan houdt op zichzelf niet in, dat hij de juistheid erkent van de aantekeningen die de vervoerder daarop ten aanzien van de zaken plaatste.

Artikel 33

Verwijzingen in het cognossement worden geacht slechts die bedingen daarin in te voegen, die voor degeen, jegens wie daarop een beroep wordt gedaan, duidelijk kenbaar zijn.

Artikel 34

Een cognossement aan order wordt overgedragen door endossement en overgave van het stuk. Voor endossement is de enkele handtekening voldoende.

Artikel 35

Overgave van het cognossement vóór de aflevering der daarin vermelde zaken door de vervoerder geldt als overgave van die zaken.

Artikel 36

De vervoerder is verplicht de plek van inlading en lossing aan te wijzen; in geval van tijdbevrachting is echter artikel 8.10.2.6 van toepassing en in geval van reisbevrachting artikel 8.10.2.37.

Artikel 37

1. In geval van reisbevrachting is de bevrachter verplicht de plek van inlading en lossing tijdig aan te wijzen.

2. Hij moet daartoe aanwijzen een plek, waar het schip veilig kan komen, liggen, laden of lossen en waarvandaan het veilig kan vertrekken.

3. Indien de aangewezen plek niet beschikbaar is, lopen laad- en lostijd zoals zij gelopen zouden hebben wanneer deze plek wel beschikbaar zou zijn geweest.

4. Wanneer de bevrachter niet aan deze verplichting voldoet, is de vervoerter zonder dat enige aanmaning is vereist bevoegd zelf de plek van inlading of lossing aan te wijzen.

5. Indien de bevrachter achtereenvolgens meer dan één plek aanwijst, geldt de tijd nodig voor het verhalen als gebruikte laad- of lostijd. De kosten van verhalen zijn voor zijn rekening.

6. De bevrachter staat er voor in, dat het schip op de plek, die hij op grond van het eerste lid ter inlading of lossing aanwijst, veilig kan komen, liggen, laden of lossen en daarvandaan veilig kan vertrekken. Indien deze plek blijkt niet aan deze vereisten te voldoen, is de bevrachter slechts in zoverre niet aansprakelijk als de kapitein, door de hem gegeven aanwijzing op te volgen, onredelijk handelde.

Artikel 38

Wanneer in geval van reisbevrachting de bevrachter de bevoegdheid heeft laad- of loshaven nader aan te wijzen, is artikel 8.10.2.37 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 39

In geval van ruimtebevrachting zijn alle kosten en tijdverlet, veroorzaakt om het schip de plek waar het ter beschikking moet worden gesteld te doen bereiken, ten laste van de bevrachter. De vergoeding voor tijdverlet zal niet minder bedragen dan het overliggeld voor de gebezigde uren.

Artikel 40

1. De vervoerder is verplicht het schip ter inlading en ter lossing beschikbaar te stellen.

2. De afzender is verplicht de zaken aan boord van het schip te laden en te stuwen en de ontvanger is verplicht hen uit het schip te lossen. Wanneer de vervoerder daarbij aanwijzingen geeft voor de veiligheid van de vaart of ter voorkoming van schade zijn zij verplicht deze op te volgen.

Artikel 41

1. De laadtijd gaat in op de dag volgende op die waarop de vervoerder aan de afzender of aan een door deze aangewezen persoon het schip heeft gemeld.

2. Indien het de afzender bekend is, dat het schip zich op de dag van het sluiten van de overeenkomst in de laadplaats bevindt, wordt de vervoerder beschouwd als op die dag de in het eerste lid bedoelde melding te hebben verricht.

1. Voor zover de vervoerder verplicht is tot laden, is hij gehouden zulks in de overeengekomen laadtijd te doen.

2. Voor zover de afzender verplicht is tot laden of stuwen, staat hij er voor in dat zulks in de overeengekomen laadtijd geschiedt.

3. Wanneer overligtijd is bedongen, is de afzender gerechtigd deze tijd na afloop van de laadtijd voor inlading en stuwing te bezigen.

4. Bepaalt de vervoerovereenkomst overliggeld, doch niet de overligtijd, dan wordt deze tijd vastgesteld op vier opeenvolgende dagen of, als op de ligplek een ander aantal redelijk of gebruikelijk is, op dit aantal.

5. De laadtijd wordt verkort met het aantal uren, dat de belading eerder is aangevangen of de vervoerder het schip op verlangen van de afzender eerder voor belading beschikbaar hield dan het tijdstip, waarop ingevolge het eerste lid van artikel 8.10.2.41 de laadtijd inging. Hij wordt verlengd met het aantal uren, dat het schip na aanvang van de werktijd op de dag, waarop de laadtijd inging, nog niet voor belading beschikbaar was.

6. Laadtijd, bedongen overligtijd en de in het vierde lid bedoelde overligdagen worden, voor zover de afzender tot laden of stuwen verplicht is, verlengd met de uren, dat niet kan worden geladen of gestuwd door schuld van de vervoerder of door omstandigheden gelegen in het schip of in het materiaal van het schip waarvan de vervoerder of de afzender zich bedient. Zij nemen een einde, wanneer belading en stuwing zijn beëindigd.

Artikel 43

1. De afzender is gehouden tot betaling van overliggeld voor de overligtijd met uitzondering van de uren vermeld in de eerste zin van het zesde lid van artikel 8.10.2.42. Hij is bovendien verplicht de vervoerder de schade te vergoeden wanneer, door welke oorzaak dan ook, vervoer van zaken van de betrokken of van een andere afzender op de onderhavige reis wordt verlengd ten gevolge van vertraging in de aanvang of het verloop van dit vervoer, ontstaan doordat de afzender belading en stuwing niet had voltooid in de laadtijd en de bedongen of wettelijke overligtijd. Deze schadevergoeding zal niet minder bedragen dan het overliggeld over het aantal uren, waarmee het vervoer is verlengd.

2. De wettelijke bepalingen omtrent boetebedingen zijn niet van toepassing op bedingen met betrekking tot overliggeld.

3. Schuldenaren van overliggeld zijn tot betaling daarvan hoofdelijk verbonden. In hun onderlinge verhouding zijn zij verplicht bij te dragen voor dat gedeelte van de schuld, dat ieder van hen aangaat.

4. Voorts gelden de regels, zo nodig vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur, ten aanzien van het aantal der laad- en losdagen, de berekening van de laad-, los- en overligtijd, het bedrag van het overliggeld, de wijze, waarop het gewicht der te vervoeren of vervoerde zaken wordt bepaald, de duur van de werktijd en de uren, waarop deze begint en eindigt, voor zover niet bij plaatselijke verordening andere uren van aanvang en einde zijn bepaald, en de vergoeding voor of het meetellen van nachten, zaterdagen, zondagen en daarmede geheel of gedeeltelijk gelijkgestelde dagen, indien des nachts of op genoemde dagen geladen, gestuwd of gelost wordt, alsmede het begin van laad- en lostijd en de dagen en uren, waarop kennisgevingen van laad- of losgereedheid kunnen worden gedaan.

Artikel 44

De artikelen 8.10.2.41, 8.10.2.42 en 8.10.2.43 vinden overeenkomstige toepassing op lossen.

Artikel 45

1. Behalve in geval van tijd- of reisbevrachting is de vervoerder wanneer, nadat de inlading een aanvang heeft genomen, het schip vergaat of zodanig beschadigd blijkt te zijn, dat het herstel, nodig voor de uitvoering van de overeenkomst, niet zonder ingrijpende maatregel mogelijk is, na lossing van de zaken bevoegd de overeenkomst te beëindigen, mits hij dit zo spoedig mogelijk doet; een maatregel tot herstel, die lossing van de gehele lading noodzakelijk maakt, wordt daarbij steeds beschouwd als een ingrijpende maatregel.

2. Vermoed wordt dat het vergaan of de beschadiging van het schip is te wijten aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervoerder komt; voor rekening van de vervoerder komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

3. De vervoerder verwittigt, zo mogelijk, de afzender, de geadresseerde en degeen aan wie hij volgens de bepalingen van een mogelijkerwijs afgegeven cognossement bericht van gereedheid tot lossen moet zenden.

4. Het vijfde, het zesde en het zevende lid van artikel 8.10.2.25 zijn van toepassing.

Artikel 46

1. In geval van tijd- of reisbevrachting is de vervrachter, mits hij dit zo spoedig mogelijk doet, bevoegd de overeenkomst geheel of met betrekking tot een gedeelte der zaken al dan niet uitdrukkelijk op te zeggen, wanneer het schip, zonder dat het vergaan is, zodanig beschadigd blijkt te zijn, dat het, naar het oordeel van de vervrachter, het herstel, nodig voor de uitvoering van de overeenkomst, niet waard is of dit herstel binnen redelijke tijd niet mogelijk is.

2. Wanneer in geval van reisbevrachting de vervrachter reeds ingeladen zaken, zij het niet in het bevrachte schip, naar hun bestemming vervoert, wordt dit vervoer vermoed op grond van de bedingen van de oorspronkelijke overeenkomst plaats te vinden.

3. Door de opzegging eindigt de overeenkomst.

4. Ten aanzien van reeds ten vervoer ontvangen zaken wordt vermoed, dat de beschadiging van het schip is te wijten aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervrachter komt; voor verrekening van de vervrachter komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

5. De vervrachter verwittigt, zo spoedig als dit mogelijk is, de bevrachter, de geadresseerde en degeen aan wie hij bericht van gereedheid tot lossen moet zenden.

6. Het vijfde, het zesde en het zevende lid van artikel 8.10.2.25 zijn van toepassing met dien verstande, dat in geval van tijdbevrachting vracht verschuldigd blijft tot op het tijdstip van de lossing der zaken.

Artikel 47

1. In geval van tijd- of reisbevrachting eindigt de overeenkomst met het vergaan van het schip.

2. Ten aanzien van reeds ten vervoer ontvangen zaken wordt vermoed, dat het vergaan van het schip is te wijten aan een omstandigheid, die voor rekening van de vervrachter komt; voor rekening van de vervrachter komen die omstandigheden, die in geval van beschadiging van door hem vervoerde zaken voor zijn rekening komen.

3. Vervoert de vervrachter ondanks vergaan van het schip zaken die reeds aan boord waren ontvangen alsnog naar hun bestemming, dan wordt dit vervoer vermoed op grond van de bedingen van de oorspronkelijke overeenkomst plaats te vinden.

4. De vervrachter verwittigt, zo spoedig als dit mogelijk is, de bevrachter, de geadresseerde en degeen aan wie hij bericht van gereedheid tot lossen moet zenden.

5. Het vijfde, het zesde en het zevende lid van artikel 8.10.2.25 zijn van toepassing.

Artikel 48.

1. De afzender is, tenzij een cognossement is afgegeven, bevoegd zichzelf of een ander als geadresseerde aan te wijzen, een gegeven aanduiding van de geadresseerde te wijzigen, orders omtrent de aflevering te geven of te wijzigen dan wel aflevering van ten vervoer ontvangen zaken vóór de aankomst ter bestemming te verlangen, voor zover de vervoerder aan deze aanwijzingen redelijkerwijs kan voldoen en mits hij de vervoerder en de belanghebbenden bij de overige lading ter zake schadeloos stelt. Hij is verplicht tot bijdragen in een avarij-grosse, wanneer de avarij-grosse handeling plaats had met het oog op een omstandigheid, waarvan reeds vóór de aflevering is gebleken. Wanneer het schip ter lossing naar een niet eerder overeengekomen plaats of plek van lossing is gevaren, is hij verplicht de vervoerder ter zake bovendien een redelijke vergoeding te geven.

2. Hij kan deze rechten niet uitoefenen, wanneer door het opvolgen van zijn aanwijzingen de reis zou worden vertraagd.

3. Deze rechten van de afzender vervallen al naarmate de geadresseerde op de losplek zaken ter lossing aanneemt of de geadresseerde van de vervoerder schadevergoeding verlangt omdat deze zaken niet aflevert.

4. Zaken, die ingevolge het eerste lid zijn afgeleverd, worden aangemerkt als ter bestemming afgeleverde zaken en de bepalingen van deze afdeling nopens de aflevering van zaken, alsmede de artikelen 8.10.2.64, 8.10.2.65 en 8.10.2.66 zijn van toepassing.

Artikel 49

1. Indien een cognossement is afgegeven, is uitsluitend de in artikel 8.10.2.51 bedoelde houder daarvan en dan alleen tegen afgifte van alle verhandelbare exemplaren van dit cognossement, bevoegd, voor zover de vervoerder hieraan redelijkerwijs kan voldoen, aflevering van alle daarop vermelde zaken gezamenlijk vóór de aankomst ter bestemming te verlangen, mits hij de vervoerder en de belanghebbenden bij de overige lading ter zake schadeloos stelt. Hij is verplicht tot bijdragen in een avarij-grosse, wanneer de avarij-grosse handeling plaats had met het oog op een omstandigheid, waarvan reeds vóór de aflevering is gebleken. Wanneer het schip ter lossing naar een niet eerder overeengekomen plaats of plek van lossing is gevaren, is hij verplicht de vervoerder ter zake bovendien een redelijke vergoeding te geven.

2. Hij kan dit recht niet uitoefenen, wanneer door de voortijdige aflevering de reis zou worden vertraagd.

3. Zaken, die ingevolge het eerste lid zijn afgeleverd, worden aangemerkt als ter bestemming afgeleverde zaken en de bepalingen van deze afdeling nopens de aflevering van zaken, alsmede de artikelen 8.10.2.64, 8.10.2.65 en 8.10.2.66 zijn van toepassing.

Artikel 50

Indien geen cognossement doch aan de afzender een vrachtbrief is afgegeven, heeft uitsluitend de geadresseerde jegens de vervoerder het recht aflevering van de zaken overeenkomstig de op de vervoerder rustende verplichtingen te vorderen; daarbij zijn de artikelen 8.10.2.12, 8.10.2.14 en 8.10.2.15 van toepassing.

Artikel 51

1. Indien een cognossement is afgegeven, heeft uitsluitend de regelmatige houder daarvan, tenzij hij niet op rechtmatige wijze houder is geworden, jegens de vervoerder onder het cognossement het recht aflevering van de zaken overeenkomstig de op de vervoerder rustende verplichtingen te vorderen; daarbij zijn de artikelen 8.10.2.12, 8.10.2.14 en 8.10.2.15 van toepassing.

2. Jegens de houder van het cognossement, die niet de afzender is, is de vervoerder onder cognossement gehouden aan en kan hij een beroep doen op de bedingen van dit cognossement. Jegens iedere houder van het cognossement kan hij de uit het cognossement duidelijk kenbare rechten tot betaling geldend maken. Jegens de houder van het cognossement, die ook de afzender was, kan de vervoerder zich bovendien op de bedingen van de vervoerovereenkomst en op zijn persoonlijke verhouding tot de afzender beroepen.

3. Indien bij toepassing van artikel 8.10.2.53 verscheidene personen als vervoerder onder cognossement moeten worden beschouwd, zijn deze personen hoofdelijk verbonden en gerechtigd.

Artikel 52

Van de houders van verschillende exemplaren van hetzelfde cognossement heeft hij het beste recht, die houder is van het exemplaar, waarvan ná de gemeenschappelijke voorman, die houder was van al die exemplaren, het eerst een ander houder is geworden te goeder trouw en onder bezwarende titel.

Artikel 53

1. Hij, die het cognossement ondertekende of voor wie een ander dit ondertekende wordt als vervoerder onder het cognossement beschouwd, tenzij die ander daarbij de grenzen zijner bevoegdheid overschreed. Is het cognossement niet of op onleesbare wijze ondertekend dan wordt de wederpartij van de afzender als vervoerder onder het cognossement beschouwd. Tevens wordt als vervoerder onder het cognossement beschouwd hij, wiens formulier voor dit cognossement is gebezigd, tenzij hij bewijst, dat zulks zonder zijn toestemming is geschied.

2. Het eerste lid vindt geen toepassing, wanneer uit het cognossement voor de houder daarvan duidelijk kenbaar is, wie als vervoerder onder het cognossement moet worden beschouwd, en deze persoon niet bewijst, dat hij zonder zijn toestemming als zodanig in het cognossement is vermeld.

3. Nietig is ieder beding, waarbij van dit artikel wordt afgeweken.

Artikel 54

1. Is een vervrachter ingevolge artikel 8.10.2.53 tot meer gehouden dan waartoe hij uit hoofde van zijn bevrachting is verplicht of ontving hij minder dan waartoe hij uit dien hoofde is gerechtigd, dan heeft hij – mits de ondertekening van het cognossement of de afgifte van het formulier plaatsvond krachtens het in de bevrachting bepaalde, dan wel op verzoek van de bevrachter – deswege op deze laatste verhaal.

2. Hetzelfde geldt voor een ingevolge het eerste lid aangesproken bevrachter, die op zijn beurt vervrachter is.

Artikel 55

1. De houder van het cognossement, die zich tot ontvangst van de zaken heeft aangemeld, is verplicht, voordat hij deze heeft ontvangen, het cognossement van kwijting te voorzien en aan de vervoerder af te geven.

2. Hij is gerechtigd het cognossement tot zekerheid der afgifte daarvan bij een, in geval van geschil door de rechter aan te wijzen, derde in bewaring te geven totdat de zaken afgeleverd zijn.

3. Tenzij het cognossement in overeenstemming met het eerste lid van kwijting is voorzien en aan de vervoerder is afgegeven, is de ontvanger verplicht naarmate van de aflevering van de zaken ontvangstbewijzen daarvoor af te geven, voor zover althans dit de aflevering niet op onredelijke wijze vertraagt.

Artikel 56

1. Een derde gedeelte van de vracht, berekend over de ten vervoer ontvangen zaken, – of, wanneer een beding als «franco vracht tegen ontvangstbewijs» is gemaakt, twee derde gedeelte daarvan – is verschuldigd op het ogenblik, dat de vervoerder de zaken ten vervoer ontvangt of, wanneer door hem een vrachtbrief of cognossement wordt afgegeven, bij het afgeven hiervan. De overige vracht is verschuldigd na aflevering van de zaken ter bestemming of ter plaatse, waar de vervoerder hen met inachtneming van artikel 8.10.2.48 of artikel 8.10.2.49 afleverde. Is de vracht bepaald naar gewicht of omvang der zaken, dan wordt hij berekend naar deze gegevens bij aflevering.

2. Wanneer zaken weliswaar worden afgeleverd, doch niet ter bestemming, is distantievracht verschuldigd. Deze wordt berekend aan de hand van het door de zaken afgelegde gedeelte van het vervoer en de door de vervoerder gemaakte kosten. Hierbij wordt rekening gehouden met de gehele duur en lengte van het vervoer en het totaal van de daarvoor door de vervoerder te maken kosten.

3. Vracht, die in één som voor alle zaken is bepaald, is, ook wanneer slechts een gedeelte van de zaken is afgeleverd, in zijn geheel verschuldigd.

4. Vracht, die vooruit te voldoen is of voldaan is, is en blijft – behalve in geval van tijdbevrachting – in zijn geheel verschuldigd, ook wanneer de zaken niet ter bestemming worden afgeleverd.

5. Zaken, die niet zijn afgeleverd, worden desalniettemin aangemerkt als afgeleverde zaken voor zover het niet afleveren het gevolg is van de aard of een gebrek van de zaken, dan wel van een handeling of nalaten van een rechthebbende op of de afzender, geadresseerde of ontvanger van de zaken.

6. Wanneer de vracht in het cognossement op een lager bedrag is vastgesteld dan in de vervoerovereenkomst, is het verschil aan de vervoerder vooruit te voldoen.

7. Wanneer de afzender niet de vóór het begin van het vervoer verschuldigde vracht heeft voldaan, is de vervoerder bevoegd het vertrek van het schip op te schorten. De afzender is verplicht de vervoerder de schade te vergoeden, wanneer, door welke oorzaak dan ook, vervoer van zaken van de betrokken of van een andere afzender op de onderhavige reis wordt verlengd ten gevolge van deze opschorting. Deze schadevergoeding zal niet minder bedragen dan het overliggeld over het aantal uren, waarmee het vervoer is verlengd.

Artikel 57

Voor zaken, die door een opvarende voor eigen rekening, in strijd met enig wettelijk verbod, worden vervoerd is de hoogste vracht verschuldigd, die ten tijde van de inlading voor soortgelijke zaken kon worden bedongen. Deze vracht is verschuldigd ook wanneer de zaken niet ter bestemming worden afgeleverd en de ontvanger is met de verschepers hoofdelijk voor deze vracht verbonden.

Artikel 58

Onder voorbehoud van de laatste zinsnede van het zesde lid van artikel 8.10.2.46 is in geval van tijdbevrachting vracht niet verschuldigd over de tijd,

dat de bevrachter het schip niet overeenkomstig de bedingen van de bevrachting te zijner beschikking heeft

- a. ten gevolge van beschadiging daarvan, dan wel
- b. doordat de vervrachter in de nakoming van zijn verplichtingen tekort schiet,

mits het schip meer dan 24 aaneengesloten uren niet ter beschikking van de bevrachter staat.

Artikel 59

1. Bij tijdbevrachting komen de brandstof voor de voortstuwingsinstallaties en de smeerolie, de havenrechten en soortgelijke rechten en uitgaven, die verschuldigd worden ten gevolge van uitgevoerde reizen en het vervoeren van zaken, ten laste van de bevrachter. De overige lasten der exploitatie van het schip komen ten laste van de vervrachter.

2. Bij vletten komen de havengelden ten laste van de vervrachter, tenzij het schip zich begeeft naar een andere gemeente. In dat geval komen de havengelden, verschuldigd in die andere gemeente, alsmede de havengelden, verschuldigd na terugkeer in de oorspronkelijke gemeente, ten laste van de bevrachter.

Artikel 60

Onverminderd het omtrent avarij-grosse bepaalde zijn de afzender en de ontvanger of, indien een cognossement is afgegeven, de in artikel 8.10.2.51 bedoelde houder daarvan, hoofdelijk verbonden de vervoerder de schade te vergoeden, geleden doordat deze zich als zaakwaarnemer inliet met de behartiging van de belangen van een rechthebbende op ten vervoer ontvangen zaken dan wel doordat de kapitein zijn in de artikelen 8.4.2.16 of 8.9.2.10 genoemde verplichtingen is nagekomen.

Artikel 61

Slechts een schriftelijk en ondubbelzinnig daartoe strekkend beding ontheft de afzender van zijn verplichtingen ter zake van het vervoer.

Artikel 62

1. De vervoerder is verplicht de bedragen, die als rembours op de zaak drukken, bij aflevering van de zaak van de ontvanger te innen en vervolgens aan de afzender af te dragen. Wanneer hij aan deze verplichting door welke oorzaak dan ook niet voldoet, is hij verplicht het bedrag van het rembours aan de afzender te vergoeden, doch indien deze geen of minder schade leed, ten hoogste tot op het bedrag van de geleden schade.

2. De ontvanger is verplicht aan de vervoerder het door deze aan de afzender verschuldigde bedrag te voldoen.

Artikel 63

1. De vervoerder heeft jegens ieder die afgifte van zaken verlangt, een retentierecht hierop. Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij op het tijdstip dat hij de zaak ten vervoer ontving, wist of behoorde te weten, dat de afzender jegens die derde niet de bevoegdheid had de zaak ten vervoer ter beschikking te stellen.

2. De vervoerder kan het recht van retentie uitoefenen voor hetgeen hem verschuldigd is of zal worden ter zake van het vervoer van die zaken alsmede voor hetgeen als bijdrage in avarij-grosse op die zaken verschuldigd is of zal worden. Hij kan dit recht tevens uitoefenen voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt. Indien een cognossement is afgegeven, kan hij dit

recht slechts uitoefenen voor wat hem door de ontvanger verschuldigd is of zal worden, tenzij het cognossement bepaalt, dat de vracht of andere vorderingen ter zake van het vervoer door de afzender moeten worden voldaan; in dat geval kan hij de zaken terughouden, totdat de afzender aan zijn verplichtingen voldoet.

3. Dit retentierecht vervalt zodra aan de vervoerder is betaald het bedrag, waarover geen geschil tussen partijen bestaat, en voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van die bedragen, waaromtrent wel geschil bestaat of welke hoogte nog niet kan worden vastgesteld. De vervoerder behoeft echter geen zekerheid te aanvaarden voor hetgeen bij wijze van rembours op de zaak drukt.

Artikel 64

1. Voor zover, nadat zo nodig de in artikel 8.10.2.44 bedoelde melding is geschied, hij die jegens de vervoerder recht heeft op aflevering van vervoerde zaken, niet opkomt, weigert deze te ontvangen of deze niet met de vereiste spoed in ontvangst neemt, voor zover op zaken beslag is gelegd, alsmede indien de vervoerder gegronde redenen heeft aan te nemen, dat een houder van een cognossement die als ontvanger opkomt, desalniettemin niet tot de aflevering gerechtigd is, is de vervoerder gerechtigd deze zaken voor rekening en gevaar van de rechthebbende bij een derde op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats of lichter. Met toestemming van de rechter kan hij deze zaken, desgewenst ook in het schip, onder zichzelf houden of op andere wijze daarover beschikken. Hij is verplicht de afzender zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen.

2. De derde-bewaarnemer en de ontvanger zijn jegens elkaar verbonden, als ware de omtrent de bewaring gesloten overeenkomst mede tussen hen aangegaan. De bewaarnemer is echter niet gerechtigd tot afgifte dan na schriftelijke toestemming daartoe van hem, die de zaken in bewaring gaf.

Artikel 65

De vervoerder blijft in het geval van de artikelen 8.10.2.63 of 8.10.2.64, zolang hij de zaken niet heeft opgeslagen, voor ieder uur oponthoud gerechtigd tot overliggeld of, indien hij meer schade lijdt, tot volledige schadevergoeding.

Artikel 66

1. In geval van toepassing van artikel 8.10.2.64 kan de vervoerder, de bewaarnemer dan wel hij, die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering, door de rechter worden gemachtigd de zaken geheel of gedeeltelijk op de door deze te bepalen wijze te verkopen.

2. De bewaarnemer is verplicht de vervoerder zo spoedig mogelijk van de voorgenomen verkoop op de hoogte te stellen; de vervoerder heeft deze verplichting jegens degeen, die jegens hem recht heeft op de aflevering van de zaken, en jegens degeen aan wie hij volgens artikel 8.10.2.44 melding moet doen.

3. De opbrengst van het verkochte wordt in de consignatiekas gestort, voor zover zij niet strekt tot voldoening van de kosten van opslag en verkoop, alsmede, binnen de grenzen der redelijkheid, van de gemaakte kosten. Tenzij op de zaken een ander dan revindicatoir beslag is gelegd, moet aan de vervoerder uit het in bewaring te stellen bedrag worden voldaan hetgeen hem verschuldigd is ter zake van het vervoer, op grond van een remboursbeding, alsmede een bijdrage in avarij-grosse; voor zover deze vorderingen nog niet vaststaan, zal de opbrengst of een gedeelte daarvan op door de rechter te bepalen wijze tot zekerheid voor deze vorderingen strekken.

4. De in de consignatiekas gestorte opbrengst treedt in de plaats van de zaken.

Indien er zekerheid of vermoeden bestaat, dat er verlies of schade is, moeten vervoerder en hij, die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering, elkaar over en weer in redelijkheid alle middelen verschaffen om het onderzoek van de zaak en het natellen van de colli mogelijk te maken.

Artikel 68

1. Zowel de vervoerder als hij die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering is bevoegd bij de aflevering van zaken een gerechtelijk onderzoek te doen plaatshebben naar het gewicht, de maat of enige andere omstandigheid, die van belang is bij de vaststelling van de vracht, alsmede naar de toestand waarin de zaken worden afgeleverd; tevens zijn zij bevoegd de daarbij bevonden verliezen of schaden gerechtelijk te doen begroten.

2. Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of na behoorlijke oproeping van de wederpartij heeft plaatsgehad, wordt het uitgebrachte rapport vermoed juist te zijn.

Artikel 69

1. Zowel de vervoerder als hij die jegens de vervoerder recht heeft op de aflevering is, wanneer hij verliezen of schaden van zaken vermoedt, bevoegd bij of terstond na de aflevering daarvan en desgewenst aan boord van het schip, een gerechtelijk onderzoek te doen plaatshebben naar de oorzaak daarvan.

2. Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of na behoorlijke oproeping van de wederpartij heeft plaatsgehad, wordt het uitgebrachte rapport vermoed juist te zijn.

Artikel 70

1. De kosten van gerechtelijk onderzoek, als bedoeld in de artikelen 8.10.2.68 en 8.10.2.69, moeten worden voldaan door de aanvrager.

2. De rechter kan deze kosten en door het onderzoek geleden schade geheel of gedeeltelijk ten laste van de wederpartij van de aanvrager brengen, ook al zou daardoor het bedrag genoemd in de in artikel 8.10.2.14 bedoelde algemene maatregel van bestuur worden overschreden.

Afdeling 3**Overeenkomst van personenvervoer over binnenwateren**

Men zie hetgeen in de memorie van toelichting bij afdeling 8.5.3. is opgemerkt.

Afdeling 4**Sleepovereenkomst**

Men zie hetgeen in de memorie van toelichting bij afdeling 8.10.4. is opgemerkt.

Afdeling 5**Enige bijzondere overeenkomsten****Artikel 1**

1. Onder de overeenkomst (rompbevrachting), waarbij de ene partij (de rompvervrachter) zich verbindt een schip uitsluitend op binnenwateren terbeschikking te stellen van haar wederpartij (de rompbevrachter) zonder

daarover nog enige zeggenschap te houden, ligt de exploitatie van het schip in handen van de rompbevrachter en geschiedt zij voor diens rekening.

2. Artikel 8.10.2.3a is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2

1. Op de overeenkomst, waarbij de ene partij zich verbindt een schip, anders dan bij wijze van rompbevrachting, uitsluitend op binnenwateren terbeschikking te stellen van de andere partij voor andere doeleinden dan het aan boord daarvan opslaan of het daarmee vervoeren van zaken of personen zijn de bepalingen nopens avarij-grosse alsmede de bepalingen van deze titel en, indien het een zeeschip betreft, de artikelen 8.5.1.2-8.5.1.7 van overeenkomstige toepassing.

2. Partijen hebben de vrijheid af te wijken van in het eerste lid op hun verhouding toepasselijk verklaarde bepalingen.

Artikel 3

1. De ligovereenkomst is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de vervrachter) zich verbindt een schip anders dan bij wijze van rompbevrachting uitsluitend op binnenwateren terbeschikking te stellen van de andere partij (de bevrachter), teneinde aan boord daarvan zaken te laden, op te slaan en daaruit te lossen.

2. De ligovereenkomst kan voor bepaalde of voor onbepaalde tijd worden aangegaan. Indien zij voor bepaalde tijd is aangegaan en na afloop van die tijd stilzwijgend wordt verlengd, wordt zij beschouwd als een overeenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan.

3. Op de ligovereenkomst zijn de afdelingen 8.10.2 en 8.11.3 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat partijen de vrijheid hebben van deze bepalingen af te wijken.

Artikel 4

1. Indien de ligovereenkomst voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan zij door de bevrachter zonder termijn en door de vervrachter met een termijn van ten minste zeven dagen worden opgezegd.

2. Bij opzegging door de vervrachter moet het schip na afloop van de door deze gestelde termijn door de bevrachter zijn gelost.

3. De ligprijs is verschuldigd tot en met de dag, waarop de lossing is voltooid, doch in elk geval tot en met de tweede dag volgend op de dag van de opzegging door de bevrachter.

4. De opzegging geschiedt door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

Artikel 6

1. De overeenkomst voor liggen en/of varen is de overeenkomst, waarbij de ene partij (de vervrachter) zich verbindt een schip, anders dan bij wijze van rompbevrachting, uitsluitend op binnenwateren ter beschikking te stellen van de andere partij (de bevrachter) en waarbij de bevrachter de keuze heeft het schip slechts te laten liggen of het, na een tijd van liggen, te laten varen.

2. Het liggen wordt beheerst door het omtrent de ligovereenkomst bepaalde; op het varen zijn de bepalingen van de afdelingen 8.10.2 en 8.11.3 van toepassing.

Artikel 7

De bevrachter heeft het recht het schip gedeeltelijk te lossen en daarna te laten varen. In dat geval is hij de vracht verschuldigd, die bij varen met de volle lading verschuldigd zou zijn geweest.

Artikel 8

1. De vervrachter kan, wanneer geen bepaalde ligtijd is overeengekomen, met een termijn van ten minste zeven dagen de ligtijd beëindigen door een mondelinge of schriftelijke kennisgeving aan de bevrachter. Deelt deze hem niet binnen 48 uur na ontvangst van deze kennisgeving mede, dat hij het schip wenst te laten varen, dan gaat na afloop van deze termijn van 48 uur de lostijd in.

2. De ligprijs is verschuldigd tot en met de dag, waarop de lossing is voltooid, doch in elk geval tot en met de tweede dag volgend op de dag, waarop de vervrachter de in het eerste lid bedoelde mededeling deed.

Artikel 9

1. Indien de bevrachter het schip wenst te laten varen is de vervrachter verplicht uiterlijk op de eerste werkdag volgende op die, waarop hij daarvan kennisgeving heeft ontvangen, de reis aan te vangen. Wordt hij in de aanvaarding van de reis door de bevrachter opgehouden, dan is deze verplicht hem op de voet van artikel 8.10.2.43 schade te vergoeden.

2. Kan de reis door omstandigheden, die de vervrachter niet toe te rekenen zijn en die reeds bestonden ten tijde van de opdracht tot varen, niet worden aangevangen of vervolgd, dan blijft, zolang de verhindering duurt, de ligprijs verschuldigd.

Artikel 10

Voor de toepassing van de bepalingen van deze afdeling wordt terbeschikkingstelling van een en eenzelfde schip ter zee en op binnenwateren beschouwd als terbeschikkingstelling op binnenwateren, mits de terbeschikkingstelling ter zee kennelijk ondergeschikt is aan die op binnenwateren.

Titel 11
Ongevallen
Afdeling 1
Aanvaring
Artikel 1

Onder binnenschepen worden in deze afdeling mede verstaan glijboten, vlotten, veerponten, beweegbare delen van schipbruggen, baggermolens, drijvende kranen, elevatoren en alle drijvende werktuigen, pontons of materiaal van soortgelijke aard, die voldoen aan de in de artikelen 8.1.1 en 8.1.3 ten aanzien van binnenschepen vermelde vereisten.

Artikel 2

Aanvaring is de aanraking van schepen met elkaar.

Artikel 3

Het in deze afdeling omtrent aanvaring bepaalde vindt – voor zover niet afdeling 8.6.1 van toepassing is – eveneens toepassing indien schade door een binnenschip is veroorzaakt zonder dat een aanvaring plaats had.

Artikel 4

Indien een binnenschip door een aanvaring schade heeft veroorzaakt, wordt de aansprakelijkheid voor deze schade geregeld door deze afdeling, voor zover althans niet afdeling 8.6.1 van toepassing is.

Artikel 5

1. Verplichting tot schadevergoeding op grond van deze afdeling bestaat slechts indien de schade is veroorzaakt door schuld. Er bestaat geen wettelijk vermoeden van schuld.
2. Indien de schade is veroorzaakt door toeval, indien zij is toe te schrijven aan overmacht of indien haar oorzaken niet kunnen worden vastgesteld, wordt zij gedragen door hen, die haar hebben geleden.
3. In geval van slepen is ieder binnenschip, dat deel uitmaakt van een sleep, slechts aansprakelijk indien er schuld aan zijn zijde is.

Artikel 6

Indien de schade is veroorzaakt door de schuld van één binnenschip, is de eigenaar van dit schip verplicht de schade te vergoeden.

Artikel 7

1. Indien twee of meer binnenschepen gezamenlijk door hun schuld schade hebben veroorzaakt, zijn de eigenaren daarvan zonder hoofdelijkheid aansprakelijk voor de schade, toegebracht aan medeschuldige schepen en aan goederen, die zich aan boord daarvan bevinden, en hoofdelijk voor alle overige schade.
2. Is de aansprakelijkheid niet hoofdelijk, dan zijn de eigenaren van de schepen, die gezamenlijk door hun schuld de schade hebben veroorzaakt, tegenover de benadeelden aansprakelijk in verhouding tot het gewicht van de schuld van hun schepen; indien echter de omstandigheden meebrengen, dat die verhouding niet kan worden vastgesteld of indien blijkt dat de schuld van deze schepen gelijkwaardig is, wordt de aansprakelijkheid in gelijke delen verdeeld.
3. Is de aansprakelijkheid hoofdelijk, dan moet elk der aansprakelijke eigenaren zijn door het tweede lid van dit artikel vastgestelde aandeel in de betaling aan de schuldeiser voor zijn rekening nemen. Onder voorbehoud van de artikelen 8.10.1.1 en 8.5.1.5 heeft hij, die meer dan zijn aandeel heeft betaald, voor het overschot verhaal op zijn medeschuldenaren die minder dan hun aandeel hebben betaald. Verlies, veroorzaakt door het onvermogen van een der eigenaren van de medeschuldige schepen om te betalen, wordt over de andere eigenaren verdeeld in de door het tweede lid van dit artikel vastgestelde verhouding.

Artikel 8

De krachtens deze afdeling bestaande aansprakelijkheid wordt niet opgeheven ingeval de schade is veroorzaakt door de schuld van een loods, zelfs niet als het gebruik van deze verplicht is.

Afdeling 2
Hulpverlening
Artikel 1

De hulpverlening door binnenschepen en de hulp verleend aan binnenschepen, aan zich aan boord daarvan bevindende zaken of aan van een binnenschip afkomstige in zee dan wel in bevaarbaar binnenwater drijvende, aangespoelde of gezonken zaken worden geregeld door de bepalingen van afdeling 8.6.2, met dien verstande dat hetgeen in die afdeling voor de reder is bepaald, wanneer het een binnenschip betreft, geldt voor de eigenaar daarvan.

Afdeling 3 Avarij-grosse

Artikel 1

1. Avarij-grosse zijn die opofferingen of uitgaven, die bij aanwezigheid van bijzondere omstandigheden redelijkerwijs zijn verricht of gedaan met het doel een binnenschip en de zaken aan boord daarvan uit een gemeenschappelijk gevaar – hoe of door wiens schuld dit ook zij ontstaan – te redden.

2. Verlies van vracht of passagegeld is geen avarij-grosse.

Artikel 2

1. Avarij-grosse wordt, in de verhouding bepaald in artikel 8.11.3.10, aan hem, die haar leed, vergoed door de eigenaar van het schip, de ontvanger van de lading en de eigenaren van de overige zich aan boord bevindende zaken met uitzondering van brieven, andere poststukken of postpakketten, van persoonlijke zaken van opvarenden die geen bagage zijn, en van bagage, die een reiziger bij zich draagt, in zijn hut heeft, onder zijn toezicht houdt, dan wel in, op of aan boord van het in het tweede lid bedoelde motorrijtuig of schip heeft. Ook vracht en passagegeld dragen niet in de avarij-grosse bij.

2. In afwijking van het eerste lid draagt een motorrijtuig of schip, dat door een vervoerder in verband met een overeenkomst van personenvervoer aan boord van het schip wordt vervoerd, bij in de avarij-grosse.

Artikel 3

1. Extra-kosten, veroorzaakt door een maatregel ten gevolge waarvan als avarij-grosse te vergoeden uitgaven zijn vermeden, worden als avarij-grosse vergoed tot het beloop van de aldus vermeden uitgaven.

2. Als extra-kosten zijn te beschouwen de onkosten, ontstaan door de bovenbedoelde maatregel, na aftrek van het bedrag der uitgaven, die in normale omstandigheden zouden zijn gedaan.

Artikel 4

Verlies of schade geleden of uitgaven gedaan ten gevolge van vertraging, wanneer deze ook moge zijn opgetreden, alsmede indirecte schade, welke dan ook, worden niet als avarij-grosse toegelaten.

Artikel 5

Schade aan het schip toegebracht wordt, zonder aftrek uit hoofde van door reparatie veroorzaakte waardevermeerdering van het schip, vergoed.

Artikel 6

Het als avarij-grosse te vergoeden bedrag voor schade aan of verlies van opgeofferde zaken is het verlies, dat de belanghebbende bij deze zaken leed, gebaseerd op de marktwaaarde – of, wanneer deze niet bestaat, de kostprijs – op de laatste losdag van het schip. Indien beschadigde zaken worden verkocht, is als avarij-grosse te vergoeden het verschil tussen de netto-opbrengst van verkoop en de netto-waarde op de laatste losdag van het schip.

Artikel 7

Over de bedragen, die als avarij-grosse zijn vergoed, wordt als avarij-grosse toegelaten een rente op de voet als vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur, berekend van de aanvang van de dag der betaling van de

verrichte uitgaven, of van de dag, waarop de rechthebbende de opgeofferde zaak had behoren te ontvangen of werkelijk heeft ontvangen, tot de aanvang van de dag liggend één maand na de datum der dispache.

Artikel 8

De kosten van expertise en onderzoek, noodzakelijk voor de opstelling van de dispache, de kosten gemaakt in verband met het geven van zekerheid voor een bijdrage in avarij-grosse, alsmede de kosten en honoraria van de dispacheur worden als avarij-grosse toegelaten.

Artikel 9

Over de bedragen, die als zekerheid zijn gestort voor de verplichting tot het bijdragen in avarij-grosse, wordt als avarij-grosse toegelaten een rente op de voet als vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur, berekend van de aanvang van de dag der storting tot de aanvang van de dag liggend één maand na de datum der dispache; de op deze bedragen gekweekte rente wordt aan de avarij-grosse gecrediteerd.

Artikel 10

1. De bijdrage in een avarij-grosse geschiedt over de werkelijke netto-waarden der zaken bij het einde der onderneming, bij welke waarden wordt gevoegd – voor zover niet reeds daarin inbegrepen – het bedrag dat als avarij-grosse wordt vergoed voor hetgeen werd opgeofferd; van de waarde der zaken worden afgetrokken alle daarop betrekking hebbende kosten, opgelopen na de avarij-grosse handeling, voor zover deze niet als avarij-grosse worden toegelaten.

2. De bijdrage in avarij-grosse mag de volgens het eerste lid vastgestelde dragende waarde niet overtreffen.

Artikel 11

1. Wanneer de kapitein bij wijze van avarij-grosse handeling een haven aanloopt of daar verblijft, worden uitsluitend de kosten van in- en uitlopen, eventueel sleeploon daaronder begrepen, en de havengelden als avarij-grosse toegelaten.

2. De omstandigheid, dat een schip met het oog op laag water een haven aanloopt of daar verblijft, levert geen grond op tot enige toelating als avarij-grosse.

Artikel 12

1. Als samenstel in de betekenis van dit artikel wordt een groep van vaartuigen beschouwd, die zodanig met elkaar verbonden zijn, dat elk vaartuig voor zich geen eigen bewegingsvrijheid heeft.

2. Wanneer maatregelen worden genomen om een vaartuig en/of enige of alle vaartuigen van dit samenstel en hun lading uit een gemeenschappelijk gevaar te redden, worden de artikelen van deze afdeling overeenkomstig toegepast.

Een vaartuig van een samenstel is met een ander vaartuig van dit samenstel niet in een gemeenschappelijk gevaar, wanneer het door het enkele verbreken van de verbinding met dit andere vaartuig in veiligheid kan worden gebracht.

3. In het geval van een gemeenschappelijk gevaar gelden de artikelen van deze afdeling zowel ten gunste als ten laste van de belanghebbenden bij de vaartuigen van het samenstel en hun ladingen.

4. Voor de berekening van dragende waarden en vergoedingen worden de vaartuigen geacht «het schip» en de gehele in de vaartuigen vervoerde lading «de lading» te zijn, zoals deze woorden in de artikelen van deze afdeling zijn gebruikt.

Titel 12 Beperking van aansprakelijkheid

Artikel 1

1. De eigenaar van een binnenschip kan zijn aansprakelijkheid beperken voor de in artikel 8.12.4 genoemde vorderingen.
2. Onder binnenschepen worden in deze afdeling mede verstaan glijboten, baggermolens, drijvende kranen, elevatoren en alle drijvende werktuigen, pontons of materiaal van soortgelijke aard, die voldoen aan de in de artikelen 8.1.1 en 8.1.3 ten aanzien van binnenschepen vermelde eisen.

Artikel 2

1. De bepalingen van de onderhavige afdeling zijn eveneens van toepassing op de bevrachter, de huurder of andere gebruiker van een binnenschip met inbegrip van degene, in wiens handen de exploitatie van een binnenschip is gelegd.
2. De in artikel 8.12.1 bedoelde bevoegdheid komt eveneens toe aan de kapitein, de andere leden van de bemanning, de loods en de ondergeschikten van de eigenaar van het binnenschip of van de in het eerste lid genoemde personen, voor zover zij hebben gehandeld in de uitoefening van hun werkzaamheden.

Artikel 3

1. Geen beperking van aansprakelijkheid is mogelijk, indien bewezen wordt dat het voorval, dat aanleiding gaf tot de vordering, is ontstaan door de persoonlijke schuld van hem, die zich op de beperking van aansprakelijkheid beroept.
2. De personen genoemd in het tweede lid van artikel 8.12.2 kunnen hun aansprakelijkheid beperken, zelfs wanneer het voorval, dat aanleiding gaf tot de vordering, door hun persoonlijke schuld is ontstaan, tenzij zij handelden met het opzet de schade te veroorzaken. Wanneer een in dit lid genoemde persoon echter tevens eigenaar is van het schip, vindt dit lid slechts toepassing, wanneer hij in zijn hoedanigheid van kapitein, ander lid der bemanning, loods of ondergeschikte de schade veroorzaakte.

Artikel 4

1. De bevoegdheid tot beperking van aansprakelijkheid bestaat voor de hierna genoemde vorderingen, ingesteld hetzij op grond van overeenkomst, hetzij buiten overeenkomst en zelfs wanneer de aansprakelijkheid uitsluitend voortvloeit uit eigendom of bezit van of een voorrecht op het schip of uit het feit, dat dit onder hoede of toezicht is van hem, die zich op de beperking van aansprakelijkheid beroept:
 - a. schadevergoedingen verschuldigd in geval van dood of letsel
 - 1°. van enige zich aan boord van het schip bevindende persoon,
 - 2°. van enige andere persoon, indien de schade is veroorzaakt door een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid van enige zich al dan niet aan boord van het schip bevindende persoon, voor wie de eigenaar uit hoofde van de exploitatie van het schip aansprakelijk is;
 - b. schadevergoedingen verschuldigd
 - 1°. voor verlies of beschadiging van lading of enig ander zich aan boord van het schip bevindend goed;
 - 2°. voor verlies of beschadiging van enige andere zaak dan wel inbreuk op enig recht veroorzaakt door een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid van enige zich al dan niet aan boord bevindende persoon, voor wie de eigenaar uit hoofde van de exploitatie van het schip aansprakelijk is;

- c. schadevergoedingen verschuldigd voor enige schade, door het schip veroorzaakt aan kunstwerken van havens, aan dokken of waterwegen;
 - d. verbintenissen voortvloeiend uit enige wettelijke bepaling nopens het verwijderen, vlotbrengen of vernietigen van een wrak of een gezonken, gestrand dan wel verlaten schip, daaronder begrepen enig goed aan boord van zulk een schip;
 - e. kosten en schadevergoedingen verschuldigd voor vervuiling van water.
2. De in het eerste lid bedoelde beperking kan echter niet worden toegepast op:
- a. vorderingen op de eigenaar ontstaan uit de arbeidsovereenkomsten van de kapitein, van de andere leden der bemanning of van enige andere zich aan boord bevindende ondergeschikte van de eigenaar;
 - b. vorderingen uit hoofde van hulpverlening of bijdrage in avarij-grosse.
3. Wanneer de eigenaar gerechtigd is tegen een schuldeiser een vordering geldend te maken ter zake van schade, die voortkomt uit hetzelfde voorval, zullen de respectieve vorderingen met elkaar worden verrekend en wordt de beperking van de aansprakelijkheid toegepast op het daarna mogelijkerwijs overblijvende saldo.

Artikel 5

Het bedrag, waartoe de aansprakelijkheid uit hoofde van deze afdeling kan worden beperkt, wordt berekend naar bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen maatstaven, welke verschillend kunnen zijn voor verschillende soorten van schepen en verschillende soorten van vorderingen, waarvoor de beperking van aansprakelijkheid kan worden ingeroepen.

Artikel II

De inwerkingtreding van deze wet wordt nader bij de wet geregeld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 28 maart 1979

Juliana

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Uitgegeven de tweeëntwintigste mei 1979

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1975/76, 14 049; 1976/77, 14 049

Hand. II 1976/77, bladz. 2187

Kamerstukken I 1978/79, 14 049 (62)

Hand. I 1978/79, bladz. 568-573.